

Polski Bank
Komórek Macierzystych
FamiCord Group

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY POLSKIEGO BANKU KOMÓREK MACIERZYSTYCH ZA 2019 ROK

Sprawozdanie uwzględnia ujawnienia wymagane dla Sprawozdania Zarządu z działalności
Jednostki Dominującej

Warszawa, 31 marca 2020 roku

List Prezesa Zarządu	3
Oświadczenia Zarządu	8
Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sprawozdań	8
Informacja Zarządu w sprawie firmy audytorskiej	8
Podpisy osób zarządzających	8
Podstawa publikacji	9
1 Organizacja Grupy Kapitałowej	9
1.1 Podstawowe informacje nt. działalności Grupy Kapitałowej PBKM	9
1.2 Opis Grupy Kapitałowej	9
1.3 Opis zmian w Grupie Kapitałowej	13
1.4 Zmiany zasad zarządzania Grupą Kapitałową	14
2 Opis działalności Grupy Kapitałowej	14
2.1 Opis podstawowych produktów i usług	14
2.2 Źródła przychodów	15
2.3 Rynki zaopatrzenia	16
2.4 Informacje o umowach znaczących dla działalności Grupy Kapitałowej	17
2.4.1 Umowy i transakcje z zakresu działalności handlowej	17
2.4.2 Umowy kredytowe i umowy pożyczki	17
2.4.3 Transakcje z jednostkami powiązanymi	19
2.4.4 Poręczenia i gwarancje	20
2.4.5 Inne umowy istotne, w tym umowy ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji	20
2.5 Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	20
3 Przegląd sytuacji operacyjno-finansowej Grupy Kapitałowej	21
3.1 Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat oraz dane o segmentach sprzedaży	21
3.2 Wybrane pozycje ze sprawozdania z sytuacji finansowej	25
3.3 Wybrane pozycje ze sprawozdania z rachunku przepływów pieniężnych	26
3.4 Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe	26
3.5 Zarządzenie zasobami finansowymi	27
3.6 Inwestycje	28
3.7 Informacje nt. dywidendy	28
3.8 Wykorzystanie środków z emisji papierów wartościowych	29
3.9 Istotne pozycje pozabilansowe	29
3.10 Prognozy wyników finansowych	29
4 Przegląd sytuacji operacyjno-finansowej Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A.	30
4.1 Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat oraz dane o segmentach sprzedaży	30
4.2 Wybrane pozycje ze sprawozdania z sytuacji finansowej	30
4.3 Wybrane pozycje ze sprawozdania z rachunku przepływów pieniężnych	31
5 Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej oraz ryzyka i zagrożenia	31
5.1 Strategia Grupy Kapitałowej	31

5.2	Perspektywy i czynniki rozwoju Grupy Kapitałowej	34
5.3	Ryzyko prowadzonej działalności	41
5.4	Ryzyko finansowe	50
6	Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego	52
6.1	Zbiór stosowanych zasad ładu korporacyjnego	52
6.2	Informacja na temat zasad od stosowania, których odstąpiono w 2019 r.	52
6.3	System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	55
6.4	Akcje i akcjonariat.....	55
6.4.1	Kapitał zakładowy oraz akcje własne	55
6.4.2	Struktura akcjonariatu	56
6.4.3	Wykaz akcji i udziałów podmiotów z Grupy Kapitałowej w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	59
6.4.4	Uprawnienia do akcji Spółki	59
6.4.6	Ograniczenia związane z akcjami Spółki.....	61
6.4.7	Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami i obligatariuszami.....	61
6.5	Specjalne uprawnienia kontrolne	61
6.6	Władze	61
6.6.1	Zarząd.....	61
6.6.2	Rada Nadzorcza.....	63
6.7	Sposób działania i zasadnicze uprawnienia walnego zgromadzenia oraz opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania	68
6.8	Polityka różnorodności w odniesieniu do organu zarządzającego i nadzorującego	70
6.9	Opis zasad zmiany statutu	70
7	Pozostałe informacje.....	70
7.1	Postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	70
7.2	Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych.....	70
7.3	Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego	70
7.4	Informacja o zatrudnieniu	71
7.5	Informacje o wszelkich zobowiązaniach wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz o zobowiązaniach zaciągniętych w związku z tymi emeryturami, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii organu.	71
7.6	Informacje na temat działalności sponsoringowej	71

List Prezesa Zarządu

Szanowni Akcjonariusze, Inwestorzy, Klienci i Współpracownicy, zapraszam do zapoznania się z raportem rocznym Grupy Polskiego Banku Komórek Macierzystych („PBKM”) za 2019 rok. Jako Prezes Zarządu (CEO) PBKM chciałbym podzielić się z Państwem pewnymi kluczowymi informacjami operacyjnymi z roku ubiegłego i bieżącego, tak aby mogli Państwo lepiej zrozumieć naszą działalność i długoterminową strategię.

Ubiegły rok dla PBKM był wyjątkowy. Po pierwsze nastąpiło istotne wzmocnienie naszej pozycji lidera na europejskim rynku rodzinnego bankowania krwi. Po przejęciu banków komórek macierzystych w Portugalii i Hiszpanii, PBKM, który działa na międzynarodowych rynkach pod marką FamiCord, jest największym bankiem komórek macierzystych w Europie i osiągnął ok. 35% udział w rynku. Na koniec 2019 roku liczba wszystkich materiałów biologicznych przechowywanych w laboratoriach Grupy FamiCord przekroczyła liczbę 456 tysięcy próbek, co daje nam pozycję niekwestionowanego lidera w Europie i 4-5 pozycję na świecie.

Po drugie, zmieniała się struktura akcjonariatu PBKM. Obecnie największym akcjonariuszem spółki jest podmiot kontrolowany przez fundusz Active Ownership Capital (AOC), który od 2018 roku systematycznie zwiększał zaangażowanie w PBKM i po przeprowadzonym w marcu 2020 roku wezwaniu posiada obecnie prawie 63% udziału w kapitale i głosach. Bardzo nas cieszy zaufanie, którym została obdarzona nasza spółka przez Active Ownership Capital, który jest funduszem aktywnym – to znaczy, że jego strategia zakłada bezpośrednie zaangażowanie w budowanie wartości spółek i nastawiony jest na dynamiczne działania. Liczymy na wspólną pracę, w szczególności z wykorzystaniem sieci kontaktów w krajach DACH (Niemcy, Austria i Szwajcaria), która powinna zaowocować wysoką stopą zwrotu dla wszystkich akcjonariuszy.

Po trzecie, w trudnych warunkach na rynku kapitałowym, uplasowaliśmy z sukcesem emisję akcji o wartości ponad 218 mln zł, która pod względem wartości była drugą największą emisją akcji przeprowadzoną w 2019 roku przez spółkę publiczną notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Pozyskane środki finansowe z emisji pozwolą nam na przyspieszenie tempa przejęć i wykorzystanie sytuacji na rynku rodzinnego bankowania krwi w Europie, która sprzyja dalszej konsolidacji. Przypomnę, że w 2019 roku zrealizowaliśmy dwie akwizycje w Hiszpanii i Portugalii, na które wydaliśmy blisko 10 mln Euro. Natomiast w 2018 roku przejęliśmy Stemlab – największy portugalski i piąty największy w Europie bank komórek macierzystych. Ponadto w marcu 2020 r. zrealizowaliśmy transakcję zakupu 70% udziałów w tureckim banku komórek macierzystych, działającym dotychczas w ramach struktury firmy Acibadem Healthcare Group, za które zapłaciliśmy 2,8 mln Euro.

Zapamiętam ubiegły rok również z powodu bankructwa dawnego europejskiego lidera – szwajcarskiej firmy Cryo-Save. Bankructwo to spowodowało, że sytuacja na rynku rodzinnego bankowania krwi w Europie nie jest łatwa. Wiarygodność wszystkich firm z sektora w oczach lekarzy i klientów została obniżona, spadło też zaufanie do samej usługi bankowania. Najbardziej skutki zamieszania związanego z upadkiem Cryo-Save odczuwalne są w Hiszpanii, we Włoszech, Szwajcarii, Węgrzech, Serbii oraz Bośni i Hercegowinie. W PBKM każdy kryzys postrzegamy jako szansę i pomimo, że w naszej ocenie rynek europejski skurczył się w ubiegłym roku o ok. 10%, PBKM poradził sobie z tym bardzo dobrze i odnotował organiczny wzrost o 2,5%.

W całym 2019 roku Grupa FamiCord zanotowała solidny wzrost w pozyskiwaniu nowych próbek krwi pępowinowej lub tkanek, zarówno w segmencie B2C, jak i w segmencie B2B. Na początku 2019 roku zadeklarowaliśmy, że naszym celem są dwucyfrowe dynamiki pozyskiwania nowych próbek i dane operacyjne na koniec 2019 roku potwierdzają utrzymanie takiego tempa wzrostu. Wzrost liczby próbek wynikał przede wszystkim z przeprowadzonych akwizycji, ale również – w dużo mniejszym stopniu – z działań organicznych.

Pomimo postępującej konsolidacji rynek europejski jest wciąż rozdrobniony. Firm zajmujących się rodzinnym bankowaniem krwi działa w Europie około 90, podczas gdy na tym samym rynku w Stanach Zjednoczonych działa zaledwie 30-40 takich firm. Nadmierne rozproszenie powoduje konieczność obniżenia cen w walce o klientów – mniejsze podmioty często mają do zaoferowania tylko atrakcyjniejszą cenę. Ceny liderów w branży są na ogół wyższe, jednak nie mogą odbiegać bardzo od średniej. Niska cena uderza czasami w jakość relacji z klientem

małych banków, co z kolei może powodować wyrażanie niezadowolenia w mediach społecznościowych z usługi jako takiej. Oczywiście w przypadku konsolidacji mniejsza liczba firm niekoniecznie wiąże się ze wzrostem ceny usługi. Zamiast tego banki komórek macierzystych powinny bowiem zainwestować w rozwój rynku usług bankowania, co dzisiaj dzieje się w ograniczonym stopniu. A to właśnie w zwiększeniu samego rynku tkwi olbrzymi potencjał dla naszej Grupy, który możemy wykorzystać w celu poprawy wyników i wydajności w perspektywie długoterminowej.

Długoterminowa strategia Grupy PBKM opiera się o budowanie silnej bazy klientów płacących regularnie roczny abonament. Obecnie wiele branż migruje w kierunku modelu abonamentowego, który ma wiele zalet zarówno dla klienta (mniejsze opłaty z góry), jak i dla firmy (więcej przychodu w dłuższym czasie). Decyzja, która została podjęta już na samym początku działania PBKM w roku 2002 okazała się decyzją wizjonerską, która, szczerze mówiąc, patrząc na biznes plan była wówczas dość oczywista. Jeżeli jednak ktoś nastawia się na szybkie zyski takiej decyzji by wtedy nie podjął. Większość konkurencyjnych dla Grupy PBKM firm z branży bankowania rodzinnego w Europie stosowało wyłącznie model przedpłat za usługi, który do pewnego momentu był dość zyskowny, ale w dłuższej perspektywie okazał się dla większości z nich nieefektywny. Skutkiem tego dzisiaj niewiele firm z naszej konkurencji w Europie kontynuuje działalność na dużą skalę, a wiele z nich upadło lub zostało przejęte.

Grupa PBKM w roku 2019 miała ponad 45 mln zł przychodów w gotówce z samego przechowywania próbek krwi pępowinowej i tkanek, które z natury rzeczy jest bardzo rentowne – większość kosztów została już poniesiona, a koszt utrzymania jest niewielki jeśli spółka prowadzi normalną działalność. Paradoksalnie, gdyby zaprzestać pozyskiwania nowych klientów i dostosować do tego strukturę zatrudnienia Grupa PBKM miałaby już teraz lepsze bieżące wyniki! Oczywiście nie mamy takich zamiarów. Wierzymy, że pula klientów płacących abonament będzie rosła co przełoży się w dłuższym terminie na znacznie wyższą rentowność. Można sobie wyobrazić taką sytuację: osiągnięcie poziomu miliona klientów płacących średnio 100 Euro rocznie i obniżenie ceny płaconej przez klienta w pierwszym roku w taki sposób, żeby np. podwoić ich liczbę z powodu istotnego obniżenia bariery wejścia dla naszych klientów. Takie działania nie tylko mogą dynamicznie zwiększyć liczbę klientów, ale też przy okazji zmusić konkurencję do podobnych działań, które nie wszyscy będą w stanie utrzymać ze względu na ograniczenia finansowe. Ponadto dzięki temu skutecznie podnosimy barierę wejścia dla naszej obecnej i przyszłej konkurencji, obniżając pulę zysków możliwych do uzyskania w ciągu roku na każdym z rynków, na których konkurujemy.

Planujemy promować model abonamentowy, gdzie tylko ma to sens tj. wprowadzać i promować go również w krajach, gdzie dzisiaj absolutnie dominuje model przedpłat. W dłuższej skali na pewno się to opłaci, biorąc pod uwagę niezwykle sprzyjającą ekonomię jednostkową dla każdej próbki. Czy to oznacza rezygnację z przedpłat? Oczywiście nie. Przedpłaty zapewniają bardzo dobry cash-flow operacyjny i pomagają w bieżącym funkcjonowaniu. Na początku chcemy powrócić do sytuacji sprzed kilku lat, gdzie 2/3 nowych klientów wybierało abonament. Obecnie z powodu dokonanych akwizycji na rynkach z dominującym modelem przedpłat jest to poniżej 50%.

Charakterystyką branży rodzinnego bankowania krwi pępowinowej jest skrajnie niski churn (wskaźnik opisujący, jaka część klientów zrezygnowała z usług w badanym czasie), który od wielu lat utrzymuje się na poziomie 1%. Dane empiryczne wskazują, że również klienci przepłacający za pewne okresy czasu kontynuują przechowywanie. I tak 98% naszych klientów, którzy opłacili przechowanie za 5 lat z góry oraz 96% tych, którzy przedpłacili na 10 lat, decyduje się przedłużyć umowę o przechowanie na kolejny okres po upływie właściwego czasu trwania umowy. Dlaczego churn jest tak niski? Decyzja o przerwaniu usługi jest bowiem nieodwracalna, w przeciwieństwie do niemal wszystkich innych branż. Rosnąca dynamicznie pula abonamentów wraz z niskim churn sprawia, że PBKM jest w stanie w dłuższym terminie znacząco poprawić wyniki operacyjne. Dzięki temu nasza firma może jeszcze bardziej obniżać bariery wejścia dla klientów i możemy uczestniczyć w tak zwanym efekcie „koła zamachowego”, zwiększając zapotrzebowanie na nasz produkt.

PBKM to nie tylko bank komórek macierzystych. Nasze myślenie długofalowe jest podstawą nie tylko rozwoju naszej działalności abonamentowej, ale również działań, jakie prowadzimy w nowych, innowacyjnych obszarach. Te innowacyjne obszary obejmują między innymi wytwarzanie produktów ATMP-HE i ATIMP na bazie komórek mezenchymalnych (MSC), pozyskiwanych z różnych tkanek; prowadzimy także własne badania nad lekami na bazie komórek macierzystych.

Rzeczywisty rozwój medycyny w ostatnich latach przyspieszył w sposób niewyobrażalny i rozwija się w wielu dotychczas nieznanych kierunkach. Terapia komórkami macierzystymi to jeden z najczęstszych przedmiotów prób klinicznych na świecie, choć nie jedyny. W ostatnich latach nastąpił gwałtowny wzrost wykorzystania krwi pępowinowej w terapiach eksperymentalnych związany z zakończonymi w USA próbami klinicznymi w leczeniu mózgowego porażenia dziecięcego. Choroba ta dotyczy znacznej grupy noworodków, stąd też potencjalnie duża grupa pacjentów w terapiach.

Próby dotyczące zastosowania komórek macierzystych z krwi pępowinowej w leczeniu autyzmu potwierdziła jej bezpieczeństwo. Nie wykazano jednak istotnej statystycznie poprawy zdrowia i należy do wyników terapii podchodzić z bardzo dużą ostrożnością. Trzeba jednak zaznaczyć, że zastosowania, które jeszcze 10 lat temu były raczej w sferze naukowej i może pojedynczych eksperymentów medycznych powoli stają się coraz bardziej popularne. Do zaliczenia ich do terapii standardowych potrzeba jeszcze jednak min. 5 lat.

W 2019 roku Grupa PBKM kontynuowała zaangażowanie w badania nad możliwościami płynącymi z zastosowania komórek macierzystych w terapiach eksperymentalnych. Jako jedyny polski podmiot komercyjny jesteśmy członkiem trzech konsorcjów w ramach programu Strategmed II, w ramach których zostały rozpoczęte terapie komórkowe, m. in. w kardiologii, diabetologii, dermatologii/medycynie estetycznej. W dotychczas realizowanych 4 próbach klinicznych i 1 próbie przekształconej w eksperyment medyczny wykonano dotychczas ponad 620 podań różnego rodzaju frakcji komórek macierzystych pacjentom głównie w obszarze kardiologii i dermatologii. Ponadto w ramach programu sektorowego InnoNeruoPharm, organizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), realizujemy projekt ALSTEM, w którym rozwijamy innowacyjny produkt leczniczy terapii zaawansowanej oparty na komórkach mezenchymalnych galarety Whartona w leczeniu stwardnienia zanikowego bocznego.

Z ostatnich ważnych decyzji biznesowych, które mogą mieć wpływ na przyszłość PBKM, warto podkreślić wejście PBKM w obszar terapii CAR-T. W styczniu tego roku kupiliśmy od firmy iCell Gene Therapeutics, Inc z USA wyłączną licencję na stosowanie technologii CAR-T, uznawanej obecnie za najbardziej innowacyjną na świecie terapię leczenia nowotworów krwi. Obszar ten nie ma wiele wspólnego z samym bankowaniem materiału biologicznego, ale ma pośredni związek z działalnością PBKM, poprzez możliwość wykorzystania know-how laboratoryjnego i produkcyjnego. Mamy doskonale przygotowaną kadrę i zaplecze laboratoryjne do wytwarzania CAR-T. Posiadamy także doświadczenie we wprowadzaniu nowatorskich produktów leczniczych do terapii. Jednak decydujące dla nas było potwierdzenie otwartości ze strony ośrodków hematologicznych, które chcą razem z nami prowadzić badania kliniczne i wprowadzać terapię CAR-T do leczenia pacjentów z nowotworami. Spodziewamy się, że badania kliniczne u pierwszych pacjentów będziemy mogli rozpocząć w 2021 roku. Następnym krokiem będzie upowszechnienie tej terapii i jej komercjalizacja w Polsce, a następnie w wybranych krajach Europy. Za wdrożenie terapii CAR-T odpowiada powołana spółka FamiCordTx, która na badania kliniczne i rozwój technologii przeznaczy w latach 2020-2023 środki w wysokości ok. 15 mln PLN. Będziemy także pozyskiwali środki na kolejne fazy komercjalizacji projektu (szacowane łącznie na kilkadziesiąt milionów złotych) z publicznych programów wspierających innowacyjne badania oraz przez zewnętrznych inwestorów.

W 2019 roku PBKM osiągnął 188 mln zł skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży, co oznacza wzrost o 16 % w porównaniu do 2018 roku. Wskutek długoterminowych inwestycji w rozwój naszej działalności poziom zysku Grupy był znacząco niższy w porównaniu do 2018 roku. Wynik EBITDA (skorygowany) wyniósł 28,8 mln zł, EBITDA gotówkowa 25,1 mln zł, a zysk netto wyniósł ponad 18 mln zł. Wpłynęło na to kilka wydarzeń: wprowadzenie podatku VAT na Węgrzech, zaliczenie wszystkich wydatków na prace badawczo-rozwojowe w bieżące wyniki, czy koszty poniesione w związku z ratowaniem materiału biologicznego klientów Cryo-Save i zapewnieniem im

odpowiedniego wsparcia oraz wysoka baza roku 2018, kiedy PBKM odzyskał 11 mln zł zwrotu VAT. PBKM poniósł też znaczące koszty związane z prowadzonymi procesami akwizycyjnymi. Czy to oznacza, że spółka zamierza zmniejszyć nakłady na akwizycje, czy R&D? Nie. Wierzymy, że przyszłość Grupy jest przyszłością rentowną i malującą się w jasnych barwach. Planujemy dalszy rozwój, kontynuację rozpoczętych projektów i kolejne transakcje przejęcia. Choć z pewnością obniży to rentowność krótkoterminową, uważamy, że efekty tych działań powinny być widoczne za kilka lat i z nawiązką wynagrodzą nam zyski utracone na dzień dzisiejszy.

To skala działania ma znaczenie, a nie tylko krótkoterminowa rentowność i bieżące wyniki. Jak wspominałem na początku, oceniam, że dzisiaj ok. 35% pobranych porcji krwi pępowinowej w Europie jest przetwarzanych w laboratoriach Grupy PBKM. Czy chcemy mieć większy udział? Oczywiście, że tak, o ile ma to sens z punktu widzenia ekonomicznego. Stąd w bliskiej przyszłości możemy spodziewać się kolejnych akwizycji zarówno w krajach, w których już jesteśmy obecni, jak i na nowych rynkach. Widzimy potrzebę silniejszej obecności w Europie Zachodniej, ponieważ dotychczas Grupa FamiCord działa przede wszystkim w Europie Południowej i Środkowo-Wschodniej. Takie działania będziemy prowadzić w tym roku, jak i w kolejnych latach, co powinno mieć odzwierciedlenie w dalszych akwizycjach i organicznych wejściach na rynek.

Rosnące obawy związane z wirusem COVID-19 niosą ze sobą nowe wyzwania dla nas wszystkich, zarówno na poziomie osobistym, jak i zawodowym. Wydaje się, że ten czas niepewności pozostanie z nami przez jakiś czas i wymaga od wszystkich szybkiego reagowania i dostosowywania się do zmieniającego się środowiska. Chciałbym zapewnić Państwa, że jesteśmy przygotowani, aby móc w niezakłócony sposób świadczyć usługi na rzecz naszych klientów. Wszystkie nasze spółki są przygotowane do niezależnej pracy. Poczyniliśmy również inwestycje w infrastrukturę laboratoryjną i informatyczną, aby móc płynnie prowadzić działalność.

Większość naszych pracowników w Europie pracuje zdalnie, w niektórych krajach od początku marca. Oczywiście wyjątkiem są nasze laboratoria, w których wprowadziliśmy pracę zmianową, a zespoły nie spotykają się ze sobą, aby ograniczyć ryzyko zakażenia krzyżowego. Na szczęście pracownicy laboratorium są dobrze przygotowani na taką sytuację, będąc przyzwyczajonymi do codziennej pracy z materiałami biologicznymi, które potencjalnie mogą być zanieczyszczone. Jestem również przekonany, że nasza Grupa jest najlepiej w branży przygotowana na całą tę kryzysową sytuację. Obsługujemy sieć laboratoriów w różnych krajach, co daje nam dużą przewagę nad wszystkimi naszymi konkurentami w Europie. Wiem, że bardzo nieliczne spółki mają 2-3 laboratoria, podczas gdy inne posiadają lub współpracują z tylko jednym zakładem przetwórczym. A zamknięcie jedyne laboratorium spółki może nawet spowodować upadek całego przedsiębiorstwa. W naszym przypadku, dzięki sieci laboratoriów w kilku krajach, ryzyko jest zróżnicowane. Jesteśmy również lepiej przygotowani na międzynarodowe ograniczenia logistyczne, ponieważ zdecydowana większość pobieranych próbek przetwarzana jest w tym samym kraju.

Wobec powyższego pozwolę sobie zacytować słowa wielkiego greckiego filozofa, Seneki, który 2000 lat temu napisał:

„To, co może wydawać ci się szczytem, jest jedynie kolejnym etapem podróży”.

Wierzę, że te słowa są tak samo prawdziwe dziś, jak były wtedy.

Kryzys związany z wirusem COVID-19 może być punktem zwrotnym, rozpoczynającym przejście z dzisiejszego rynku fuzji i przejęć przyjaznego sprzedawcy na rynek bardziej przyjazny nabywcy. PBKM właśnie podniosła kapitał na dalsze akwizycje. Po zażegnaniu tego kryzysu rodziny mogą być bardziej otwarte na nasze usługi, chcąc dysponować dodatkową opcją leczenia. PBKM posiada bardzo solidne podstawy, na których możemy opierać wzrost. Kto wie – może COVID-19 przyczyni się do rozwoju nowych zastosowań komórek macierzystych? PBKM jest gotowy i zdolny eksplorować wszystkie nowe możliwości, jakie pojawią się na horyzoncie.

Oczywiście ta pandemia będzie mieć negatywny wpływ na naszą działalność i ogólną gospodarkę w 2020 roku. Jednak, jako lider na rynku kierujący się myśleniem w perspektywie długofalowej, wraz z udziałowcami, którzy popierają nasz punkt widzenia, możemy przyjąć ten kryzys jako szansę. Nasze podejście skoncentrowane na długoterminowych inwestycjach pozwala nam czerpać korzyści z arbitrażu horyzontem czasowym, poprzez tanią

akwizycję borykających się obecnie z trudnościami konkurentów i zwiększanie naszego udziału w rynku, tak organicznie, jak i poprzez akwizycje.

W tym miejscu chciałbym podziękować za zaangażowanie pracowników i współpracowników Grupy FamiCord oraz za wsparcie ze strony akcjonariuszy i doradców, które pomogło nam w podejmowaniu właściwych decyzji biznesowych w tym trudnym okresie.

Liczę na to, że 2020 rok będzie udany i wierzę, że jest on jedynie początkiem naszej wielkiej podróży, w trakcie której przyjdzie nam mierzyć się z jeszcze wieloma innymi, nawet wyższymi szczytami, które też będziemy musieli pokonać. Głęboko wierzę również w to, że systematycznie będziemy zwiększać skalę naszego biznesu, tak organicznie, jak i poprzez akwizycje w rozsądnych cenach.

Z poważaniem,

Jakub Baran

Prezes Zarządu

Oświadczenia Zarządu

Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sprawozdań

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą, sprawozdania finansowe, odpowiednio Jednostki Dominującej i Grupy Kapitałowej PBKM za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy PBKM i Grupy Kapitałowej PBKM. Niniejsze sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć, ryzyk i zagrożeń oraz sytuacji Jednostki Dominującej oraz Grupy Kapitałowej PBKM.

Informacja Zarządu w sprawie firmy audytorskiej

Na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej PBKM o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej, Zarząd PBKM informuje, że:

- a) firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnych i niezależnych sprawozdań z badania rocznych sprawozdań finansowych (odpowiednio jednostkowego oraz skonsolidowanego) zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
- b) są przestrzegane obowiązujące przepisy związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji,
- c) PBKM posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na rzecz PBKM emitenta przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

Podpisy osób zarządzających

Jakub Julian Baran

Prezes Zarządu

Tomasz Baran

Wiceprezes Zarządu

Marcin Radziszewski

Członek Zarządu

Tomasz Ołdak

Członek Zarządu

Warszawa, 31 marca 2020 roku

Podstawa publikacji

Niniejsze sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Polski Bank Komórek Macierzystych (Grupa Kapitałowa PBKM, Grupa, Grupa PBKM) oraz Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. (Spółka, Emitent, PBKM, PBKM S.A.) zostało sporządzone zgodnie z §70 i 71 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych [...] (Rozporządzenie).

Zgodnie z §71 ust. 8 Rozporządzenia Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Polski Bank Komórek Macierzystych za 2018 rok oraz Sprawozdanie Zarządu z działalności PBKM S.A. za 2019 rok zostały sporządzone w formie jednego dokumentu i tym samym niniejsze sprawozdanie zawiera ujawnienia wymagane w odniesieniu do Sprawozdania z działalności Emitenta.

Sprawozdania finansowe odpowiednio Grupy oraz Jednostki Dominującej za rok obrotowy 2019 sporządzone zostały zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF”). MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

1 Organizacja Grupy Kapitałowej

1.1 Podstawowe informacje nt. działalności Grupy Kapitałowej PBKM

Polski Bank Komórek Macierzystych S.A. prowadzi działalność w zakresie sprzedaży usług polegających na bankowaniu komórek macierzystych wyizolowanych z krwi pępowinowej i innych tkanek płodowych. PBKM jest największym rodzinnym bankiem komórek macierzystych w Polsce i w Europie.

Dążąc do budowy swojego wizerunku, jako organizacji międzynarodowej, od 2010 roku spółki należące do Grupy stopniowo wdrażają posługiwanie się wspólną marką – FamiCord („FamiCord Group”). Od 2015 roku wszystkie większe banki z Grupy PBKM (poza spółkami z Portugalii) posługują się marką FamiCord Group w swoich logotypach. Ze względu jednak na siłę marek lokalnych, w większości przypadków nie stanowi ona członu formalnej nazwy rejestrowej (firmy), a jedynie jest dodawana jako element graficzny przy logotypach poszczególnych spółek z Grupy PBKM oraz używana w celach marketingowych.

Grupa Kapitałowa Polski Bank Komórek Macierzystych funkcjonując pod wspólną marką FamiCord Group tworzy międzynarodową grupę banków komórek macierzystych pozyskiwanych głównie z krwi pępowinowej. Na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia zaangażowanie kapitałowe PBKM w zakresie ekspansji zagranicznej objęło podmioty działające na rynkach rumuńskim, łotewskim, hiszpańskim, węgierskim, włoskim, szwajcarskim, portugalskim oraz tureckim. Ponadto Grupa świadczy swoje usługi w kanale B2B m.in. w Serbii, Szwecji, Danii, na Litwie i Ukrainie, w Wielkiej Brytanii, jak i w różnych krajach bałkańskich oraz w Egipcie. W ramach współpracy zagranicznej, na podstawie umów partnerskich, Grupa współpracuje ze specjalistycznymi laboratoriami m.in. w Niemczech, Stanach Zjednoczonych oraz na Ukrainie i w Szwajcarii.

1.2 Opis Grupy Kapitałowej

PBK M S.A. jest jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Polski Bank Komórek Macierzystych. W skład Grupy na dzień sporządzenia sprawozdania wchodził Emitent oraz 25 podmiotów, z których piętnaście prowadzi bank komórek i tkanek (w tym PBKM S.A.), trzy usługi diagnostyczne, jedna tzw. szpital jednego dnia natomiast pozostałe spółki prowadzą działalność komplementarną do podstawowej działalności operacyjnej Grupy.

Na datę publikacji sprawozdania w skład Grupy wchodzi Spółka, 16 podmiotów bezpośrednio zależnych oraz 9 podmiotów zależnych pośrednio.

Nazwa podmiotu	Przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym/ogólnej liczbie głosów
SIA Cilmes Sunu Banka (Ryga, Łotwa)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 100%
Krio Intezet Zrt. (Budapeszt, Węgry)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 97,52%
Biogenis S.R.L. (Bukareszt, Rumunia)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 100%
Sevibe Cells S.L. (Barcelona, Hiszpania)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 57,52%*
Famicord Italia S.R.L. (Mediolan, Włochy)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 100%
Yaşam Bankasi (Ankara, Turcja)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio - 85,0% kapitału zakładowego - 79% ogólnej liczby głosów
Diagnostyka Bank Komórek Macierzystych Sp. z o.o. (Kraków, Polska)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 100%
Cryoprofil S.A. (Warszawa, Polska)	spółka odpowiadająca za zakupy dla Grupy	bezpośrednio 100% minus jedna akcja
Stemlab Diagnostic S.R.L. (Galati, Rumunia)	spółka prowadząca laboratorium diagnostyczne	łącznie 100% w tym: - bezpośrednio 99% - pośrednio (przez Cryoprofil) 1%
Instytut Terapii Komórkowych S.A. (Olsztyn, Polska)	spółka prowadząca tzw. szpital jednego dnia	bezpośrednio - 50,0% kapitału zakładowego - 53,5% ogólnej liczby głosów
Famicord AG (Zurych, Szwajcaria)	spółka prowadząca działalność w zakresie pozyskiwania międzynarodowych partnerów biznesowych	bezpośrednio 100%
Krionet Kft (Budapeszt, Węgry)	spółka aktualnie nieprowadząca działalności operacyjnej	bezpośrednio 100%
Famicord Suisse SA (Lugano, Szwajcaria)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	pośrednio 100% (przez Famicord AG)
Stemlab, S.A. (Cantanhede, Portugalia)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 95,58%
Genelab (Cantanhede, Portugalia)	spółka prowadząca laboratorium diagnostyczne	pośrednio (przez Stemlab, S.A.) 95,58%
Celvitae (Madryt, Hiszpania)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	pośrednio (przez Stemlab, S.A.) 95,58%
Stemlab AG (Zug, Szwajcaria)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	pośrednio (przez Stemlab, S.A.) 95,58%

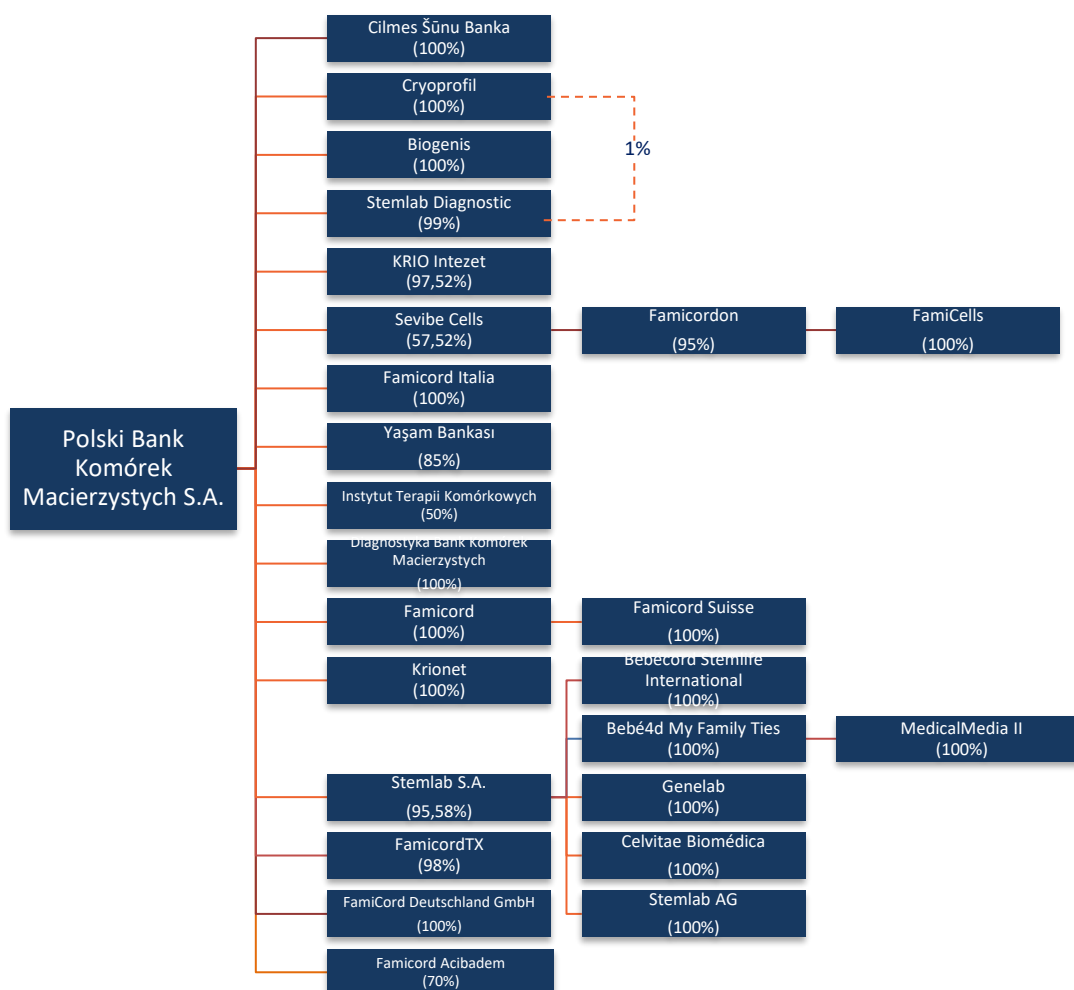
Bebécord Stemlife International S.A. (Lisbona, Portugalia)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	pośrednio (przez Stemlab, S.A.) 95,58%
Bebé4d My Family Ties, S.A. (Lisbona, Portugalia)	spółka prowadząca sieć punktów ultrasonograficznych	pośrednio (przez Stemlab, S.A.) 95,58%
MedicalMedia II – Mamãs e Bebés Unipessoal, Lda. (Lisbona, Portugalia)	spółka prowadząca portal internetowy i działalność marketingową	pośrednio (przez Stemlab, S.A.) 95,58%
Famicordon S.A. (wcześniej IVI Cordon S.A.) (Madryt, Hiszpania)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	pośrednio (przez Sevibe Cells SL) 54,64%
FamiCell Sarl. (wcześniej IVIDA Switzerland SARL) (Marly, Szwajcaria)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	pośrednio (przez Sevibe Cells SL) 54,64%
FamiCordTX S.A. (Warszawa, Polska)	spółka prowadząca działalność badawczą	bezpośrednio 98%
Famicord Deutschland GmbH (Lipsk, Niemcy)	spółka rozpoczynająca działalność operacyjną	bezpośrednio 100%
Famicord Acibadem (Stambuł, Turcja)	spółka prowadząca bank komórek i tkanek	bezpośrednio 70%

** zgodnie z MSSF 12, na dzień sporządzenia niniejszego Raportu w ocenie Zarządu Emitenta istnieje ograniczenie do podziału zysku w spółce zależnej Sevibe Cells S.L., w której wymagana jest zgoda udziałowców mniejszościowych*

Wszystkie spółki zależne wskazane w tabeli powyżej objęte są konsolidacją metodą pełną.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania spółka Sevibe Cells S.L. posiadała 8,99 % akcji własnych tej spółki, które nabyła celem późniejszego umorzenia.

Poniżej przedstawiono strukturę Grupy Kapitałowej na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania wraz z informacją na temat udziału w kapitale zakładowym poszczególnych spółek.

Spółka Bebecord została ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą pełną od dnia 25 lipca 2019 roku, tj. od dnia objęcia kontroli nad tą spółką przez Stemlab S.A. Do momentu objęcia kontroli, spółka Bebecord traktowana była jako spółka stowarzyszona i ujmowana metodą praw własności.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Emitent posiadał ponadto 10% udziału w kapitale i głosach na zgromadzeniu wspólników zawiązanej w 2014 roku spółki RegenMed Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. Ponadto PBKM jest komandytariuszem w spółce RegenMed Sp. z o.o. Sp.k., dzięki czemu kontroluje 10% udziałów bezpośrednio i pośrednio.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Jednostka Dominująca posiadała ponad 3% akcji w niemieckim podmiocie branżowym VITA34 AG notowanym na niemieckiej giełdzie papierów wartościowych. Dodatkowo w II kwartale 2019 roku Spółka dokonała wpłaty na kapitał zakładowy amerykańskiej spółki Dystrogen Therapeutics Corp w wysokości ok 0,3 mln USD, w wyniku czego PBKM S.A. objął ponad 8% w kapitale zakładowym tej spółki. Dystrogen posiada wyłączną licencję na unikalną technologię tworzenia chimer komórkowych, które mogą znaleźć zastosowanie w leczeniu dystrofii mięśniowych w szczególności dystrofii mięśniowej Duchenne’a. Dystrogen planował poprzez kontrolowaną przez siebie spółkę zależną rozpocząć próbę kliniczną w Polsce jeszcze w tym roku, jednakże zostanie ona przesunięta na rok przyszły. Dystrogen uzyskał już stosowną zgodę Komisji Bioetycznej.

Po dniu bilansowym Spółka nabyła 70% akcji w nowo utworzonej spółce Famicord – Acibadem, powstałej z wydzielonej części przedsiębiorstwa z Acibadem Healthcare Group, do której została przeniesiona działalność w zakresie pobierania, przetwarzania, badania oraz przechowywania krwi pępowinowej. Wyniki nabytego podmiotu będą po raz pierwszy ujmowane w skonsolidowanych danych od II kwartału 2020 roku.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Jednostka Dominująca oraz spółki z Grupy PBKM nie posiadają oddziałów/zakładów.

1.3 Opis zmian w Grupie Kapitałowej

W okresie 12 miesięcy zakończonych dnia 31 grudnia 2019 roku miały miejsce następujące zmiany w strukturze Grupy:

- W dniu 25 stycznia 2019 roku spółka zależna Sevibe Cells SL zawarła umowę z dotychczasowymi Akcjonariuszami spółki IVI Cordon S.A., na podstawie której sprzedano na rzecz Sevibe Cells 57.190 akcji w spółce IVI Cordon S.A. z siedzibą w Madrycie, stanowiących 95% kapitału zakładowego oraz głosów. Łączna wartość transakcji wyniosła 1,705 mln EUR, na którą złożyły się cena zapłaty za Akcje i przejęcie pożyczki udzielonej IVI Cordon. Płatność ceny jak również przeniesienie własności Akcji nastąpiły w dniu zawarcia Umowy. Łączna wartość ceny sprzedaży oraz Pożyczki stanowi równowartość ok. 7,3 mln zł. Transakcja została sfinansowana ze środków własnych Grupy Kapitałowej Emitenta obejmujących niezabezpieczoną pożyczkę celową udzieloną przez Emitenta Sevibe Cells na warunkach rynkowych. Wraz z Umową zawarta została pomiędzy IVI Cordon a Equipo IVI wieloletnia umowa dotycząca w szczególności uzgodnienia wyłączności w zakresie świadczenia usług bankowania komórek macierzystych z wykorzystaniem sieci klinik należącej do Equipo IVI na rynku hiszpańskim. Umowa ta została zawarta na standardowych dla tego rodzaju umów warunkach. W dniu 25 marca 2019 roku nazwy spółek IVI Cordon oraz IVIDA Switzerland zostały zmienione na odpowiednio FAMICORDON S.A. oraz FAMICELL Sarl.
- W dniu 21 lutego 2019 roku pomiędzy Emitentem a Esperite N.V. z siedzibą w Holandii zawarty został list intencyjny, zgodnie z którym Spółka otrzymała na okres od dnia zawarcia listu intencyjnego do dnia 30 czerwca 2019 roku wyłączność na prowadzenie negocjacji w przedmiocie zakupu przez Spółkę aktywów/zobowiązań związanych z działalnością dotyczącą przetwarzania i/lub przechowywania preparatów komórek macierzystych i/lub zakupu akcji w wybranych spółkach zależnych Esperite, w szczególności Cryo-Save AG z siedzibą w Szwajcarii. W dniu 24 czerwca 2019 roku Zarząd Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. poinformował w raporcie bieżącym nr 22/2019 o odstąpieniu od negocjacji w przedmiocie zakupu wybranych aktywów/zobowiązań należących do Esperite NV lub jego spółek zależnych z uwagi na bardzo trudny do oszacowania bilans możliwych korzyści i ryzyk związanych z ewentualną transakcją.
- W mocy pozostała zawarta z Cryo-Save umowa (Back-Up Agreement) dotycząca przekazania Emitentowi przechowywania preparatów komórek macierzystych. Zobowiązanie Emitenta weszło w życie m.in. pod warunkiem uzyskania przez Emitenta zgód wymaganych przepisami prawa. Umowa została zawarta na okres 5 lat z możliwością jej przedłużenia za obopólną zgodą stron.
- Ponadto pomiędzy Emitentem jako pożyczkodawcą a CryoSave jako pożyczkobiorcą została zawarta umowa pożyczki na kwotę 800.000 EUR na warunkach rynkowych. Zwrot pożyczki został zrealizowany przez podmiot trzeci w sierpniu 2019 roku na nieznanej PBKM podstawie prawnej. Spółka nadal ujmuje należność z tytułu pożyczki w związku z istnieniem istotnego ryzyka prawnego związanego z prawidłowością dokonanej spłaty. Drugostronnie ujmowane jest zobowiązanie do zwrotu otrzymanych środków pieniężnych. Wyjaśnienie okoliczności spłaty jest oczekiwane w przyszłym roku.
- W dniu 5 czerwca 2019 roku spółka zależna Stemlab S.A. zawarła umowy nabycia akcji spółki Bebécord Stemlife International S.A. („Bebecord”) stanowiących 65% kapitału zakładowego Bebecord, jak również akcji spółki Bebé4d My Family Ties, S.A („Bebe4D”), stanowiących 100% kapitału zakładowego Bebe4D oraz 100% udziałów w spółce MedicalMedia – Mamãs e Bebés, stanowiących 100% kapitału zakładowego. Łączna cena za wszystkie nabywane akcje wyniosła 7 mln EUR. Transakcja została sfinansowana przez Stemlab S.A. ze środków własnych oraz pochodzących z zaciągniętego długu. Szczegółowe informacje na temat transakcji zostały zawarte w raporcie bieżącym nr 20/2019 opublikowanym w dniu 5 czerwca 2019 roku. W dniu 25 lipca 2019 roku Zarząd Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. poinformował w raporcie bieżącym nr 27/2019 o spełnieniu się warunków zawieszających zawartych w umowie nabycia. W wyniku transakcji Stemlab S.A. posiada 100% udziałów w Bebecord, Bebe4D oraz MedicalMedia – Mamãs e Bebés.

- W dniu 14 sierpnia 2019 roku zarejestrowana została nowa spółka zależna FamiCordTx S.A.
- W dniu 10 grudnia 2019 roku zarejestrowana została nowa spółka zależna FamiCord Deutschland GmbH. Na moment publikacji niniejszego sprawozdania skonsolidowanego Spółka nie rozpoczęła w pełnym zakresie swojej działalności.

Po dniu bilansowym miały miejsce następujące zmiany w strukturze Grupy PBKM:

- W dniu 2 stycznia 2020 roku PBKM S.A. podpisała umowę nabycia akcji szwajcarskiej spółki Stemlab AG od portugalskiej spółki zależnej Stemlab S.A. W wyniku transakcji PBKM posiada bezpośrednio 100% akcji w podmiocie szwajcarskim. Transakcja nie będzie miała wpływu na sprawozdanie skonsolidowane Grupy PBKM.
- W dniu 19 marca 2020 roku, po spełnieniu się warunków zawieszających, PBKM nabył za 2,8 mln euro 70 proc. udziałów w nowo utworzonej spółce Famicord – Acibadem, powstałej z wydzielonej części przedsiębiorstwa z Acibadem Healthcare Group, do której została przeniesiona działalność w zakresie pobierania, przetwarzania, badania oraz przechowywania krwi pępowinowej. Transakcja zakupu udziałów w tureckim banku komórek macierzystych została sfinansowana z środków pozyskanych w prywatnej emisji akcji spółki. Szczegółowe informacje na temat transakcji zostały zawarte w raporcie bieżącym nr 14/2020 opublikowanym w dniu 19 marca 2020 roku.

1.4 Zmiany zasad zarządzania Grupą Kapitałową

W 2019 roku nie miały miejsca istotne zmiany zasad zarządzania Emitentem.

2 Opis działalności Grupy Kapitałowej

2.1 Opis podstawowych produktów i usług

Działalność Grupy koncentruje się na pozyskiwaniu, przetwarzaniu (preparatyce) i przechowywaniu komórek macierzystych pochodzących z krwi pępowinowej i innych tkanek popłodowych na zlecenie osób fizycznych – rodziców spodziewających się dziecka (tzw. rodzinne bankowanie krwi pępowinowej lub bankowanie rodzinne). Celem pozyskiwania i przechowywania komórek macierzystych pochodzących z krwi pępowinowej jest zapewnienie możliwości ich przeszczepienia w przypadku wystąpienia chorób, głównie hematologicznych, u dawcy lub członków jego najbliższej rodziny. Przechowywane komórki pochodzące z innych tkanek, zwłaszcza sznura pępowiny, mogą z kolei zostać w przyszłości wykorzystane do przygotowania indywidualnych terapii.

Realizując autorski model biznesowy, Grupa PBKM proponuje swoim potencjalnym klientom szereg usług i produktów, z których podstawową jest pobranie krwi pępowinowej i przechowywanie komórek macierzystych z niej pozyskanych. Wśród odrębnie płatnych usług dodatkowych wyróżnić można dwie grupy:

- oferowane razem z pobraniem krwi pępowinowej, np. pozyskiwanie i przechowywanie komórek macierzystych z fragmentów sznura pępowinowego czy z krwi łożyskowej (tzw. II frakcja krwi pępowinowej), oraz
- usługi oferowane sukcesywnie w trakcie pozostawania klientem Grupy PBKM, np. ubezpieczenia i badania diagnostyczne.

Za usługę podstawową na każdym z rynków Grupa PBKM oferuje zróżnicowane warunki cenowe, jednak kluczową przewagą jej modelu biznesowego jest elastyczność w zakresie wyboru terminów płatności za przechowywanie komórek macierzystych lub tkanek.

- W systemie przedpłaconym za określony z góry okres przechowywania, w ofercie Grupy dostępne są terminy od kilku do kilkudziesięciu lat, różne na poszczególnych rynkach. Przedpłata obejmuje zarówno pozyskanie, jak i przechowywanie komórek macierzystych lub tkanek.
- W systemie abonamentowym z płatnościami rocznymi, opartym o kontrakt bezterminowy z opłatą inicjacyjną naliczaną z góry.

Od 2014 roku Emitent prowadzi również działalność w zakresie wytwarzania produktów leczniczych eksperymentalnej terapii zaawansowanej bazujących na komórkach mezenchymalnych, pozyskiwanych ze sznura pępowinowego jako odpadu medycznego. Działalność ta pod względem operacyjnym nie ma związku

z bankowaniem rodzinnym krwi pępowinowej. Preparaty te są zamawiane przez wyspecjalizowane placówki medyczne i znajdują kolejne zastosowania w eksperymentalnym leczeniu chorób, w przypadku których zawodzi leczenie farmakologiczne lub brak jest możliwości leczenia.

2.2 Źródła przychodów

Działalność detaliczna – umowy z osobami fizycznymi (obszar B2C)

Znakomitą większość przychodów Grupy PBKM generuje obszar B2C. Dominują w nich przychody z usług pozyskiwania, preparowania i przechowywania komórek macierzystych pochodzących z krwi pępowinowej i innych wybranych tkanek, świadczone na rzecz klientów indywidualnych (tzw. rodzinne bankowanie krwi pępowinowej lub bankowanie rodzinne), których udział w wynosił w 2019 roku ok. 84% przychodów Grupy PBKM. Przychody w tym segmencie są również generowane ze sprzedaży innych usług na rzecz klientów detalicznych, w większości kupujących usługę bankowania rodzinnego, w tym np. badań i diagnostyki.

Klienci są pozyskiwani we współpracy z ponad 10 tys. partnerów medycznych, tj. lekarzy, pielęgniarek, położnych i innych osób mających kontakt z kobietami oczekującymi na poród. Partnerzy medyczni pracują w europejskich szpitalach, klinikach i prywatnych przychodniach nienależących do Grupy.

W 2018 roku Grupa rozpoczęła oferowanie i osiągnęła pierwsze przychody z nowej usługi dla klientów indywidualnych w Polsce – bankowanie preparowanie i przechowywanie komórek macierzystych pochodzących z tkanki tłuszczowej, często połączone z jednocześnie prowadzoną terapią eksperymentalną.

Działalność związana z wytwarzaniem produktów ATMP oraz ich wykorzystaniem w eksperymentalnych terapiach komórkowych

W ramach tej działalności wytwarzane są preparaty z komórek macierzystych na zlecenie klinik i szpitali, a także prowadzony jest szpital jednego dnia w którym podawane są produkty ATMP-HE w ramach eksperymentalnych terapii komórkowych. Przychody z tej działalności w 2019 roku stanowiły około 6% wszystkich przychodów Grupy, versus 8% w roku 2018. Spadek odsetka przychodów z tego obszaru wynika przede wszystkim z dokonanych akwizycji podmiotów prowadzących działalności bankowania tkanek i komórek i innych związanych z tą działalnością.

Pozostała działalność (obszar B2B)

W 2019 roku w tym obszarze przychody ze sprzedaży generowane były z usług laboratoryjnych, preparatyki i przechowywania próbek komórek macierzystych na zlecenie podmiotów niepowiązanych kapitałowo działających w różnych krajach.

Geograficzne kierunki sprzedaży

Grupa prowadzi działalność w krajach Europy Środkowo-Wschodniej (Polska, Rumunia, Węgry, Łotwa, Litwa) oraz zachodniej i południowej Europie (Szwajcaria, Portugalia, Turcja, Hiszpania, Włochy). Spółki Grupy są nr 1 na znakomitej większości wskazanych powyżej rynków. Dzięki temu Grupa jest, według szacunków Spółki, liderem w Europie pod względem nowo pozyskiwanych klientów z blisko 35% udziałem w rynku. Dodatkowo poprzez sieć partnerów biznesowych, z którymi brak jest powiązań kapitałowych, pozyskiwani są klienci z terenów m.in. Serbii, Szwecji, Danii, Ukrainy oraz w Wielkiej Brytanii, jak i w różnych krajach bałkańskich oraz w Egipcie. Grupa Emitenta ma również klientów pochodzących z kilkunastu innych państw.

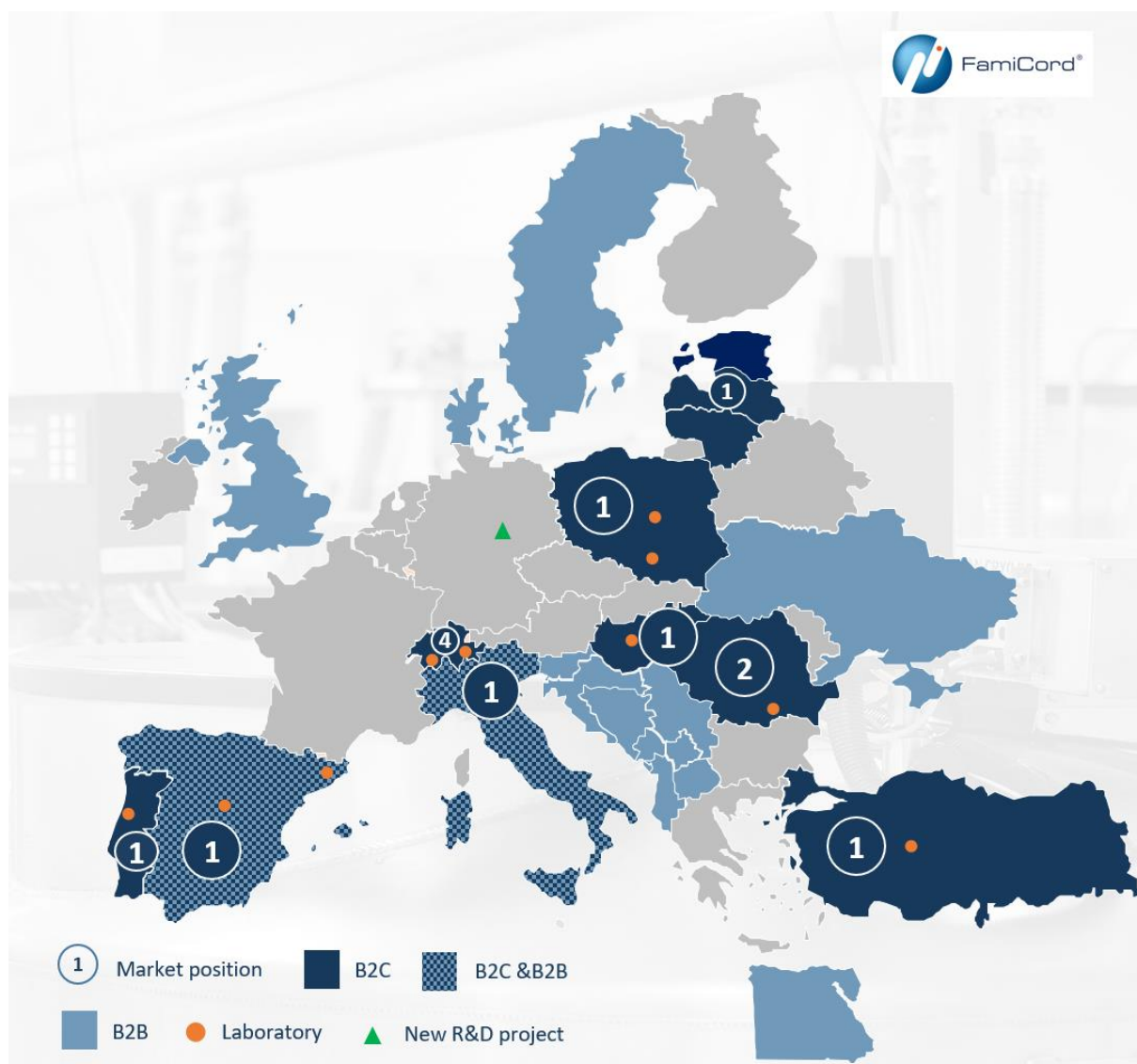
Segmenty działalności

Ze względu na zróżnicowany potencjał poszczególnych rynków, Grupa dokonała segmentacji działalności na obszary:

- **Usługi bankowania tkanek popłodowych B2C (dalej B2C)** – obejmujący swoim zakresem działalność związaną z kompleksowym świadczeniem usług w zakresie preparatyki i przechowywania materiałów biologicznych dla klientów indywidualnych.

- **Usługi bankowania tkanek pępowinowych B2B (dalej B2B)** - obejmujący swoim zakresem działalność związaną z świadczeniem usług w zakresie preparatyki i/lub przechowywania materiałów biologicznych dla partnerów biznesowych.
- **Działalność R&D (dalej R&D)** – swym zakresem obejmuje działalność Grupy w zakresie prowadzonych prac badawczo-rozwojowych.

Poniżej przedstawiono mapę obrazującą główne rynki, na których Grupa prowadzi działalność według stanu na dzień 31.12.2019 r.

Uzależnienie od odbiorców

W 2019 roku udział żadnego z odbiorców nie przekroczył wartości 10% przychodów ze sprzedaży odpowiednio Jednostki Dominującej oraz Grupy Kapitałowej. Z uwagi na charakter prowadzonej działalności podstawowej skoncentrowanej na indywidualnych umowach zawartych z osobami fizycznymi nie istnieje ryzyko uzależnienia od jakiegokolwiek odbiorcy.

2.3 Rynki zaopatrzenia

W ramach prowadzonej działalności Grupa Kapitałowa korzysta z dostaw materiałów obejmujących w szczególności zakupy materiałów medycznych, azotu technicznego oraz energii elektrycznej jak również usług (w szczególności najem pomieszczeń biurowych i laboratoryjnych, badania laboratoryjne, usługi pozyskiwania krwi

ponoszone na rzecz szpitali i klinik, konsultacje medyczne oraz bankowanie w lokalizacjach nienależących do Grupy oraz usług kurierskie).

Ze względu na charakter prowadzonej działalności, Grupa nie jest uzależniona od jakichkolwiek pojedynczych dostawców. W 2019 roku udział żadnego z dostawców nie przekroczył wartości 10% przychodów ze sprzedaży odpowiednio Jednostki Dominującej oraz Grupy Kapitałowej. Niemniej jednak należy mieć na uwadze, że wobec pandemii Covid-19 może okazać się, że dostępność pewnych komponentów do preparatyki materiału biologicznego zostanie ograniczona i/lub wzrosną ceny ich zakupu.

2.4 Informacje o umowach znaczących dla działalności Grupy Kapitałowej

2.4.1 Umowy i transakcje z zakresu działalności handlowej

Z uwagi na charakterystykę prowadzonej działalności operacyjnej oraz generowanie przychodów w głównej mierze w oparciu o indywidualne umowy zawierane z osobami fizycznymi przy jednoczesnym rozproszonym gronie dostawców Grupa PBKM w 2019 roku nie zawierała umów znaczących dotyczących działalności operacyjnej.

Niemniej w trakcie 2019 roku spółki z Grupy PBKM zawierały umowy dotyczące nabycia akcji/udziałów w innych podmiotach, które należy uznać za znaczące. Szczegółowe informacje nt. przedmiotowych umów zostały zawarte w punkcie *Opis zmian w Grupy Kapitałowej* powyżej.

2.4.2 Umowy kredytowe i umowy pożyczki

Umowy kredytowe

W dniu 10 września 2018 roku pomiędzy Emitentem a PKO Bank Polski S.A. oraz wskazanymi spółkami zależnymi od Emitenta w charakterze poręczycieli zawarta została umowa kredytu terminowego oraz kredytu odnawialnego obrotowego do łącznej kwoty stanowiącej równowartość do 75 mln zł. Kredyt terminowy denominowany w EUR o równowartości 65 mln zł (kredyt A) został udzielony na nabycie akcji Stemlab natomiast kredyt obrotowy w wysokości do 10 mln zł na finansowanie bieżącej działalności Spółki (w tym spłatę dotychczasowych kredytów udzielonych Emitentowi przez mBank S.A.). Następnie w dniu 22 października 2019 roku Emitent zawarł z PKO Bank Polski S.A. aneks ujednolicający do umowy kredytu terminowego i kredytu odnawialnego na mocy którego zwiększono kwotę zadłużenia o dodatkowe 5,5 mln EUR (kredyt B). Termin spłaty kredytów terminowych przypada na 10 października 2023 roku, a oprocentowanie kredytu terminowego oparto o stawkę EURIBOR powiększoną o marżę Banku, a jego spłata będzie następowała w miesięcznych ratach z uwzględnieniem spłaty balonowej w terminie spłaty ostatniej raty kredytu terminowego w wysokości ok. 20% wartości kredytu A oraz ok 43% wartości kredytu B. Jednocześnie Spółka zawarła aneks do umowy na kredyt odnawialny obrotowy, zmniejszający kwotę tego kredytu do kwoty 8 mln zł i wydłużając okres jego spłaty do 2 lat. Kredyt ten oprocentowany jest w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę Banku, ma charakter odnawialny i jest udzielony m.in. w formie kredytu w rachunku bieżącym, gwarancji bankowej czy też akredytyw. Kredyt terminowy zostanie spłacony w całości w dacie wymagalności.

Zabezpieczenia spłaty ww. kredytów obejmują w szczególności, zastaw na wszystkich akcjach Stemlab należących do Emitenta, jak również na akcjach spółki Bebecord oraz Bebe4D należących do spółki Stemlab, poręczenie każdego z Poręczycieli do kwoty 136 mln zł udzielone na okres do końca 2026 roku oraz zastawy rejestrowe i finansowe ustanowione na rachunkach bankowych Spółki. Umowa przewiduje konieczność wypełniania przez Grupę Kapitałową Emitenta określonych kowenantów finansowych odnoszących się do wskazanych rodzajowo wskaźników finansowych w szczególności nie przekroczenia wskaźnika zadłużenia do raportowanej EBITDA w wysokości 3,5x, nie przekroczenia wskaźnika zadłużenia do raportowanej CASH EBITDA w wysokości 4,25x dla zadłużenia przypadającego do roku 2021, 3,75x dla zadłużenia przypadającego do roku 2022 oraz 3,5x dla zadłużenia przypadającego po roku 2022. Ponadto Emitent zobowiązany jest do nie wypłacania dywidendy większej niż 20% zysku netto, jak również do utrzymania wskaźnika DSCR na poziomie nie niższym niż 1,2.

Na potrzeby umowy kredytowej poszczególne definicje rozumiane są w sposób następujący:

- **EBITDA** oznacza dla danego Okresu Obliczeniowego skonsolidowany zysk z działalności operacyjnej Grupy przed opodatkowaniem powiększony o amortyzacje oraz skorygowany o zdarzenia jednorazowe, zdarzenia dozwolone zdefiniowane w umowie.
- **CASH EBITDA** oznacza dla danego Okresu Obliczeniowego EBITDA pomniejszona o przychody z bankowania rodzinnego w grupie umów konsumenckich B2C (Business to Customer) rozpoznane zgodnie z MSSF; oraz powiększona o zafakturowane przychody z bankowania rodzinnego w grupie umów konsumenckich B2C (Business to Customer).
- **DSCR (Wskaźnik Pokrycia Obsługi Zadłużenia)** oznacza w odniesieniu do dowolnego okresu obliczeniowego, stosunek przepływów środków pieniężnych do obsługi zadłużenia.
- **Zadłużenie** oznacza w każdym czasie łączną wartość niespłaconej kwoty głównej, kapitału albo kwoty nominalnej wszelkiego zadłużenia członków Grupy z tytułu zobowiązań m.in. odsetkowych.

Dnia 21 listopada 2017 roku spółka zależna Sevibe Cells zaciągnęła pożyczkę w CaixaBank S.A. w kwocie 150 tys. EUR na sfinansowanie planowanego skupu akcji od udziałowców mniejszościowych. Termin spłaty kredytu został ustalony na 20 listopada 2021 roku.

Poza ww. umowami spółki z Grupy w 2019 roku nie zawierały i nie wypowiadały umów kredytowych oraz umów pożyczek, jak również nie zakończyły współpracy na podstawie istniejących umów kredytowych oraz pożyczkowych.

Udzielone pożyczki

W 2019 roku w obrębie Grupy PBKM udzielane były pożyczki, przy czym transakcje te realizowane były w ramach mechanizmów zarządzania płynnością na poziomie Grupy Kapitałowej PBKM. Z uwagi na wewnątrzgrupowy charakter tych transakcji zostały one wyłączone z procesu konsolidacji. Wszystkie tego typu transakcje zostały zawarte na warunkach rynkowych.

W 2019 roku pożyczkami obowiązującymi z podmiotem niepowiązanym były udzielone w 2010 roku pożyczki na inwestycje udzielona spółce zależnej Sevibe Cells (Hiszpania) przez rząd Katalonii. Pożyczki zostały udzielone na okres do stycznia 2020 roku.

Ponadto pomiędzy Emitentem jako pożyczkodawcą a CryoSave jako pożyczkobiorcą została zawarta w 2019 roku umowa pożyczki na kwotę 800.000 EUR na warunkach rynkowych. Zwrot pożyczki został zrealizowany przez podmiot trzeci w sierpniu 2019 roku na nieznaną PBKM podstawie prawnej. W związku z istnieniem istotnego ryzyka prawnego związanego z prawidłowością dokonanej spłaty, Spółka nadal ujmuje należność z tego tytułu. Drugostronnie ujmowane jest zobowiązanie do zwrotu otrzymanych środków pieniężnych. Pożyczka zabezpieczona jest zastawami rejestrowymi na zbiornikach.

Poza umową opisaną powyżej w 2019 r. spółki z Grupy PBKM nie były stroną umów pożyczek zawartych z jednostkami niepowiązanymi.

Poniżej zamieszczono zestawienia stanu pożyczek zawartych z podmiotami powiązanymi na dzień 31 grudnia 2019 r.

Pożyczkodawca	Pożyczkobiorca	Waluta	Kwota	Termin wymagalności
Famicord AG	Famicord Suisse	CHF	25 000	15.01.2020
Famicord AG	Famicord Suisse	CHF	50 000	09.03.2020
Famicord AG	Famicord Suisse	CHF	25 000	29.01.2020
Famicord AG	Stemlab AG	CHF	175 000	31.12.2021
PBKM	FamicordTx	PLN	1 200 000	31.12.2023
PBKM	ITK	PLN	100 000	31.12.2019
PBKM	Famicord AG	CHF	100 000	31.12.2019
PBKM	Famicord AG	EUR	1 250 000	31.01.2020
PBKM	Sevibe Cells	EUR	1 705 000	21.01.2024
PBKM	Stemlab	EUR	6 000 000	20.01.2024
DBKM	PBKM	PLN	900 000	30.06.2020
DBKM	PBKM	PLN	700 000	16.06.2021
DBKM	PBKM	PLN	500 000	31.12.2021
DBKM	PBKM	PLN	1 200 000	31.12.2023
Krio	PBKM	HUF	750 000 000	31.12.2023
Krio	PBKM	HUF	250 000 000	31.12.2020
Krio	PBKM	HUF	200 000 000	31.12.2024
Cryoprofil	PBKM	PLN	392 672	31.12.2020
Cryoprofil	PBKM	PLN	500 000	31.12.2021

Wszystkie pożyczki są zawarte i oprocentowane na warunkach rynkowych.

Program emisji obligacji

W dniu 14 maja 2018 roku po uzyskaniu w tym samym dniu pozytywnej opinii Rady Nadzorczej Spółki, Emitent ustanowił program emisji obligacji na okaziciela, w którym łączna kwota nominalna obligacji nie przekroczy kwoty 100 mln PLN (Program). W ramach Programu Spółka będzie mogła dokonywać wielokrotnych emisji niezabezpieczonych obligacji na okaziciela o jednostkowej wartości nominalnej 1.000 PLN i łącznej wartości nominalnej nie wyższej niż 100 mln PLN, przy czym okres, w którym Spółka będzie mogła emitować Obligacje w ramach Programu wyniesie 24 miesiące od daty zawarcia z Bankiem Zachodnim WBK S.A. tzw. umowy emisyjnej określającej zasady emisji obligacji w ramach Programu. Obligacje nie będą miały formy dokumentu i zostaną zarejestrowane w depozycie prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. Prawa z Obligacji powstaną z chwilą zapisania ich po raz pierwszy na rachunku papierów wartościowych lub na rachunkach posiadaczy rachunków zbiorczych.

W 2019 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie wyemitowano obligacji w ramach powyższego programu i w chwili obecnej nie jest planowane skorzystanie z tego programu.

2.4.3 Transakcje z jednostkami powiązanymi

W 2019 roku w ramach Grupy Kapitałowej PBKM zawierane były transakcje z podmiotami powiązanymi, przy czym w okresie tym nie były zawierane z ww. podmiotami transakcje na warunkach innych niż rynkowe.

W 2020 roku w Spółce zostały podjęte uchwały na mocy, których wszystkie istotne transakcje z podmiotami powiązanymi będą musiały przed ich zawarciem zostać zaakceptowane przez Radę Nadzorczą.

Informacje nt. transakcji z podmiotami powiązanymi zamieszczone zostały w nocie 42 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PBKM za 2019 rok.

2.4.4 Poręczenia i gwarancje

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Grupa wystawiła weksle o łącznej wartości 28,2 mln zł. Są one powiązane z umowami leasingowymi, umowami przyznającymi dotacje/dofinansowanie do projektów współfinansowanych środkami z Unii Europejskiej, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

22 października 2019 roku pomiędzy Emitentem a PKO Bank Polski S.A. oraz wskazanymi spółkami zależnymi od Emitenta w charakterze poręczycieli (tj. Biogenis, Stemlab Diagnostic, Sevibe Cells, Krio Intezet, Cryoprofil oraz DBKM) od Emitenta w charakterze poręczycieli zawarty został aneks do umowy kredytu terminowego oraz kredytu odnawialnego obrotowego do łącznej kwoty stanowiącej równowartość do 73 mln zł oraz 5,5 mln EUR, o której mowa w punkcie *Umowy kredytowe i umowy pożyczki*. Zabezpieczenia spłaty ww. kredytów obejmują w szczególności poręczenie każdego z Poręczycieli do kwoty 136 mln zł udzielone na okres do końca 2026 roku.

2.4.5 Inne umowy istotne, w tym umowy ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji

W 2018 roku Spółka nawiązała współpracę z grupą banków świadczących usługi w zakresie bankowania krwi pępowinowej i tkanek głównie w krajach bałkańskich. Współpraca ta rozwija się bardzo dobrze.

Poza umowami opisanymi w niniejszym sprawozdaniu w 2019 roku spółki z Grupy PBKM nie zawierały istotnych umów współpracy, kooperacji lub ubezpieczenia.

2.5 Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Z uwagi na innowacyjny charakter działalności Spółki, nieustannie prowadzone są w różnych formach prawnych i organizacyjnych szereg działań o charakterze badawczym i rozwojowym.

Ich wynikiem jest m. in. dysponowanie siedmioma zgodami/zezwoleńiami Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego (GIF) na wytwarzanie leków zaawansowanej terapii komórkowej na potrzeby terapii eksperymentalnych (ATMP-HE oraz ATIMP). Pierwszym, już skomercjalizowanym, jest zgoda na wytwarzanie produktu leczniczego terapii zaawansowanej z komórek mezenchymalnych galarety Whartona. Drugim, również skomercjalizowanym zezwoleniem jest zbliżone do pierwszego pozwolenie dotyczące wytwarzania produktów leczniczych ATIMP z przeznaczeniem do prób klinicznych. Trzecim jest komercjalizowana od przełomu roku 2018 i 2019 zgoda na wytwarzanie produktu leczniczego terapii zaawansowanej z komórek mezenchymalnych tkanki tłuszczowej. Dodatkowo, Spółka posiada cztery inne zgody GIF, które na obecnym etapie jeszcze nie są przedmiotem komercjalizacji.

Grupa na bieżąco wprowadza ulepszenia technologiczne w oparciu o doświadczenia zdobyte na rynku amerykańskim przez członka Rady Naukowej – dr Zbigniewa Mrowca, własne badania i nowe wymagania zarówno prawa polskiego, jak i europejskiego oraz wymagania stowarzyszenia banków krwi AABB. W ramach podwyższenia standardów Grupy akredytację AABB dla laboratorium dysponuje PBKM, Krio Intezet Zrt, Stemlab z siedzibą w Portugalii oraz Sevibe Cells z siedzibą w Hiszpanii. Ponadto PBKM na bieżąco wspiera spółkę partnerską w Niemczech – BioKryo GMBH, która również uzyskała akredytację AABB. Dwa laboratoria grupy spółek Famicordon i Famicell posiadają akredytację FACT.

Kluczowymi obecnie przedsięwzięciami z zakresu badań i rozwoju, realizowanym z podmiotami zewnętrznymi, są projekty badawczo-rozwojowe związane z realizacją programów Strategmed II, zaplanowane na lata 2015-2021. Spółka została zakwalifikowana do trzech dużych projektów, przy czym stan zaawansowania w przypadku każdego z nich jest różny – szczegółowy opis ww. projektów został zamieszczony w punkcie 2.4.5 *Inne umowy istotne, w tym umowy ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji* Sprawozdania z działalności Zarządu Grupy Kapitałowej PBKM za rok 2015.

Niezależnie od zaangażowania w program Strategmed II, Spółka współdziała z spółką RegenMed sp. z o.o., która prowadzi terapie eksperymentalne z wykorzystaniem komórek macierzystych. PBKM jest tu jednym z kluczowych partnerów i nie wykluczone jest, że bazując na związkach kapitałowych i współpracy biznesowej, Spółka będzie prowadziła wycinek swoich prac badawczo-rozwojowych we współpracy z RegenMed. Obecność w kapitale spółki pozwala też na pewną kontrolę merytoryczną nad jej działalnością.

Spółka posiada również pakiet kontrolny Instytutu Terapii Komórkowych S.A., będącego joint-venture z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim oraz osobami fizycznymi, który obecnie skupia się na prowadzeniu medycznych eksperymentów leczniczych jednej choroby neurologicznej (ALS) a od drugiej połowy 2018r. kilku innych rzadkich chorób neurologicznych.

W lipcu 2017 roku jednostka dominująca w ramach Programu sektorowego InnoNeuroPharm (Alstem) zawarła umowę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) o dofinansowanie projektu pn. "Opracowanie innowacyjnego produktu leczniczego terapii zaawansowanej opartego na komórkach mezenchymalnych galarety Whartona w leczeniu stwardnienia zanikowego bocznego". Całkowity koszt realizacji Projektu wynosi ok. 23,9 mln zł, natomiast ostateczna tj. uwzględniająca techniczną weryfikację wniosku o dofinansowanie kwota przyznanego dofinansowania została ustalona na ok. 11,4 mln zł. Okres kwalifikowalności kosztów dla Projektu przypada na lata 2018-2022. Spółka zobowiązała się do zapewnienia trwałości efektów Projektu przez okres 5 lat od dnia zakończenia jego realizacji. W ramach projektu wg planu zostanie przeprowadzona próba kliniczna na grupie około 100 pacjentów. Projekt jest w trakcie realizacji zgodnie z harmonogramem. W jego ramach PBKM współpracuje między innymi z Polską Akademią Nauk oraz szpitalem CM Klara w Częstochowie.

3 Przegląd sytuacji operacyjno-finansowej Grupy Kapitałowej

3.1 Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat oraz dane o segmentach sprzedaży

Poniżej zaprezentowano wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat:

[tys. PLN]	01.01.2019- 31.12.2019*	01.01.2018- 31.12.2018*	zmiana %
Przychody netto ze sprzedaży	187 988	161 642	16%
Koszty działalności operacyjnej	(164 187)	(122 425)	34%
Koszty działalności R&D	(7 230)	(5 544)	30%
Wynik ze sprzedaży	16 572	39 217	-58%
EBITDA**	28 761	41 654	-31%
Cash EBITDA***	25 104	28 863	-13%
EBIT (wynik z działalności operacyjnej)	19 370	35 218	-45%
Wynik przed opodatkowaniem	21 913	33 260	-34%
Wynik netto za okres sprawozdawczy	18 026	26 275	-31%

* dane skorygowane o zdarzenia jednorazowe 2019 roku: in plus koszty programu motywacyjnego 441 tys. zł, in plus koszty procesów akwizycyjnych 3 212 tys. zł, in plus koszty ugody z pracownikami w Turcji 381 tys. zł, in minus wpływ wdrożenia MSSF 16 3 464 tys. zł.

dane skorygowane o zdarzenia jednorazowe w 2018 roku: in minus pozostałe przychody z tyt. korekty VAT 11.163 tys. zł, in plus koszty programu motywacyjnego 676 tys. zł, in plus koszty poniesione w związku z okresowym zaprzestaniem działalności w Turcji 186 tys. zł, in plus koszty procesów akwizycyjnych 1.719 tys. zł, in plus jednorazowy obowiązek zapłaty podatku CIT w związku ze zwolnieniem z opodatkowania usług oferowanych przez Krio 484 tys. zł.

** EBITDA = zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację

***Cash EBITDA = przychody netto ze sprzedaży – przychody z bankowania rodzinnego w grupie B2C rozpoznane zgodnie z MSSF + przychody zafakturowane z bankowania rodzinnego w grupie B2C – koszty operacyjne bez amortyzacji + wynik na pozostałej działalności operacyjnej

W 2019 roku Grupa osiągnęła skorygowaną EBITDA na poziomie 28 761 tys. zł (spadek o -31% względem skorygowanego wyniku analogicznego okresu roku ubiegłego) oraz łączne przychody z bankowania rodzinnego w segmencie B2C i w segmencie B2B na poziomie 170 807 tys. zł, czyli o 17% wyższe w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Pomimo wprowadzenia 27% podatku VAT na podstawowe usługi świadczone przez Emitenta na rynku węgierskim, przychody po 12 miesiącach 2019 roku były o 16% wyższe w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, co wynika z wzrostu organicznego jak również z włączenia do Grupy nowo przejętych podmiotów. W 2019r. sprzedaż w segmencie B2C stanowiła około 84% sprzedaży Grupy. Poziom generowanych przychodów w B2C jest przede wszystkim pochodną liczby pozyskiwanych nowych próbek i wolumenu przechowywanych próbek z poprzednich lat, a także cen usług podstawowych i dodatkowych oraz stopnia rozpoznawania przychodów z umów zgodnie z zasadami rachunkowości. Za oferowane usługi poszczególne spółki Grupy pobierają wynagrodzenie w dwóch modelach: przedpłaconym i abonamentowym.

Natomiast w segmencie B2B sprzedaż jest uzależniona od ilości i wartości zawieranych kontraktów z podmiotami instytucjonalnymi. Ponadto Grupa generuje również przychody z usług medycznych związanych z wytwarzaniem produktów leczniczych na bazie komórek macierzystych, które w obecnym okresie wyniosły 11 261 tys. zł. Należy zaznaczyć, że w związku z przejęciem w lipcu 2019 roku grupy Bebecord przychody powstałe w wyniku współpracy z tym podmiotem począwszy od sierpnia 2019 roku będą alokowane do kanału B2C (dotychczas przychody te alokowane były do działalności B2B).

Niższy poziom marży w 2019 roku względem analogicznego okresu roku ubiegłego jest pochodną kilku czynników. Pierwszy istotny czynnik związany jest z ponownym wprowadzeniem opodatkowania usług bankowania rodzinnego na Węgrzech. Wpływ wprowadzenia 27% VAT na Węgrzech w całym 2019 roku na poziomie CASH EBITDA wyniósł in minus ok. 2,5 mln zł, na poziomie raportowanego EBITDA ok. 3,0 mln zł. Drugi kluczowy czynnik to nieco niższy niż zakładany poziom sprzedaży w kilku krajach, przy jednoczesnym wzroście kosztów wynikających ze znaczącego powiększenia struktur dotychczasowych spółek w grupie niezbędnych do przyspieszenia wzrostu organicznego, jak również tych, które dołączyły do Grupy w omawianym okresie 2019r. Zdaniem Emitenta, osiągnięcie niższych przychodów związane jest ze słabością niektórych rynków Europy Zachodniej, wynikającą z bankructwa jednego z głównych europejskich konkurentów, firmy Cryosave AG i spółek powiązanych. Zainicjowane w III kwartale działania operacyjne związane z dostosowaniem się do bieżącej sytuacji w branży wpłynęły na poprawę marży w ostatnim kwartale w stosunku do poprzednich kwartałów 2019 roku. Ponadto Emitent ujmuje od 2019 całość nakładów z obszaru badań i rozwoju w kosztach bieżących. Należy też zwrócić uwagę, że w roku 2018 raportowany wynik Grupy zawierał zwrot podatku na Węgrzech w wysokości 11,2 mln zł

W wyniku wzrostu Grupy i uwzględnieniem w wynikach od sierpnia 2019 roku wyników Grupy Stemlab, Famicordon oraz Bebecord zauważalny jest również wzrost kosztów z działalności operacyjnej o blisko 34% przy jednoczesnym utrzymaniu kosztów per próbka na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie.

Szczegółowe informacje na temat kosztów bezpośrednich przedstawia poniższa tabela:

[tys. PLN]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	zmiana %
Koszty próbek w pierwszym roku	60 016	46 277	30%
Koszty przechowywania próbek	9 377	8 652	8%
Koszty bezpośrednie pozostałych usług	12 854	8 922	44%
Koszty R&D	7 230	5 544	30%
Koszty marketingu i struktur sprzedaży	46 072	35 156	31%
Koszty ogólne i administracji	39 915	25 999	54%

W ciągu 12 miesięcy 2019 roku koszt próbek w pierwszym roku wzrósł w stosunku do ubiegłorocznego o 29% co w dużej mierze wynika z konsolidacji kosztów nowo przejętych spółek oraz wzrostów kosztów pobrania materiałów w niektórych krajach. Wzrost kosztów przechowywania związany jest z wzrostem zakumulowanej liczby próbek lub tkanek w przechowywaniu oraz przechowywania większej liczby materiałów biologicznych dla poszczególnych umów. Ponadto wzrost kosztów próbek w pierwszym roku jak i wzrost kosztów przechowywania próbek związany jest z włączeniem do Grupy nowo nabytych podmiotów na rynku hiszpańskim i portugalskim.

Wzrost kosztów bezpośrednich pozostałych usług związany jest przede wszystkim z włączeniem do Grupy podmiotów oferujących usługi w zakresie badań ultrasonograficznych, jak również usług marketingowych. Łącznie w 2019 w ramach realizacji wyżej wymienionych usług Grupa poniosła wydatki w wysokości 1 347 tys. zł.

Wzrost kosztów bezpośrednich pozostałych usług poza włączeniem do Grupy nowych podmiotów wynika również z finansowania działań podjętych przez Grupę wobec klientów spółki CryoSave.

Koszty działalności R&D w bieżącym okresie wyniosły 7 230 tys. zł. Po odjęciu otrzymanych w omawianym okresie dotacji wydatki netto w tym obszarze wynosiły 4,4 mln zł wobec 3,4 mln zł w roku ubiegłym. Wzrost tej wartości

względem danych prezentowanych w porównywalnych okresach roku ubiegłego związany jest głównie z prowadzonymi pracami w ramach projektu Alstem jak również z wydanym w marcu ubiegłego roku stanowiskiem KNF, zgodnie z którym tylko niewielka część kosztów związanych z działalnością badawczo-rozwojową może być kapitalizowana. W konsekwencji wszystkie dotychczas ponoszone przez Emitenta wydatki na działalność badawczo-rozwojową będą rozpoznawane jako koszt w okresie ich poniesienia.

Poniesienie o 31% wyższych kosztów sprzedaży i marketingu związane jest z powiększeniem struktur sprzedażowych i obecności na nowych rynkach.

Wzrost kosztów administracji wynika z konsolidacji struktur spółek, które dołączyły do Grupy w okresie II półrocza 2018 roku oraz w 2019 roku. W 2019 roku Grupa poniosła również koszty związane z realizacją umowy back-up agreement oraz prowadzonymi negocjacjami dotyczącymi zakupu udziałów w CryoSave AG i/lub wybranych aktywów grupy Esperite NV. Przez okres 12 miesięcy 2019 roku wydatkowano na ten cel ponad 2 mln zł oraz poniosła dodatkowy CAPEX w wysokości ok. 2 mln zł. Zapewnienie kontynuacji przechowywania preparatów klientów CryoSave było zdaniem Spółki absolutnie niezbędne dla zapobieżenia katastrofy rynkowej w przypadku ich zniszczenia z powodu braku środków finansowych przez CryoSave. W omawianym okresie Grupa poniosła również dodatkowe koszty związane z trwającymi procesami akwizycyjnymi i analizami strategicznymi.

Poniżej zaprezentowano wyniki okresu bez uwzględnienia zdarzeń jednorazowych.

[tys. PLN]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	zmiana %
Przychody netto ze sprzedaży	187 988	161 642	16%
Koszty działalności operacyjnej	(168 233)	(125 007)	35%
Koszty działalności R&D	(7 230)	(5 544)	30%
Wynik ze sprzedaży	12 526	31 091	-60%
EBITDA	28 178	50 236	-44%
Cash EBITDA*	24 521	37 445	-35%
EBIT (wynik z działalności operacyjnej)	15 323	43 800	-65%
Wynik przed opodatkowaniem	17 866	41 842	-57%
Wynik netto za okres sprawozdawczy	13 979	34 373	-59%

*Cash EBITDA = przychody netto ze sprzedaży – przychody z bankowania rodzinnego w grupie B2C rozpoznane zgodnie z MSSF + przychody zafakturowane z bankowania rodzinnego w grupie B2C – koszty operacyjne bez amortyzacji + wynik na pozostałej działalności operacyjnej

Ze względu na zróżnicowany potencjał poszczególnych rynków, Grupa dokonała segmentacji działalności na obszary:

- **Usługi bankowania tkanek popłodowych B2C (dalej B2C)** – obejmujący swoim zakresem działalność związaną z kompleksowym świadczeniem usług w zakresie preparatyki i przechowywania materiałów biologicznych dla klientów indywidualnych.
- **Usługi bankowania tkanek popłodowych B2B (dalej B2B)** - obejmujący swoim zakresem działalność związaną z świadczeniem usług w zakresie preparatyki i/lub przechowywania materiałów biologicznych dla partnerów biznesowych.
- **Działalność R&D (dalej R&D)** – swym zakresem obejmuje działalność Grupy w zakresie prowadzonych prac badawczo-rozwojowych.

Szczegółowa informacja na temat segmentów działalności została zamieszczona w punkcie 6 sprawozdania finansowego Grupy Polski Bank Komórek Macierzystych.

W segmencie B2C Grupa osiągnęła w ciągu 2019 roku 158,6 mln zł sprzedaży (wzrost o 13% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego). Z kolei wartość sprzedaży w segmencie B2B w omawianym okresie wyniosła 12,2 mln zł, i była dwukrotnie wyższa niż w analogicznym okresie roku.

Poniżej w tabeli zaprezentowano przychody ze względu na źródła ich pozyskiwania – alokacja według rachunkowości zarządczej.

[tys. PLN]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	zmiana %
Przychody netto ze sprzedaży	187 988	161 642	16%
<i>w tym:</i>			
- przychody z bankowania B2C i B2B	170 807	146 068	17%
- przychody z terapii komórkowych	11 261	12 772	-12%
- przychody z pozostałych usług medycznych	3 615	1 666	117%
- pozostałe przychody	2 305	1 136	103%

Poniżej w tabeli zaprezentowano przychody z bankowania rodzinnego, tj. w grupie B2C:

[tys. PLN]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	zmiana %
Przychody z bankowania próbek B2C	158 614	140 828	13%
- przychody z próbek w pierwszym roku	123 726	108 304	14%
<i>w tym:</i>			
w modelu abonamentowym	58 976	63 747	-7%
w modelu przedpłaconym	64 750	44 557	45%
- przychody z przechowywania materiału biologicznego	34 888	32 524	7%
<i>w tym:</i>			
w modelu abonamentowym	28 449	25 445	12%
w modelu przedpłaconym	6 439	7 079	-9%

Przychody z próbek w pierwszym roku (względem 2018 roku) wzrosły o 14%. Wzrost przychodów z przechowywania o 7% jest pochodną wzrostu zakumulowanej liczby przechowywanych próbek lub tkanek.

W bieżącym okresie przychody z usług medycznych związanych z wytwarzaniem produktów ATMP na bazie komórek macierzystych oraz ich wykorzystania w eksperymentalnych terapiach komórkowych kształtowały się na niższym poziomie niż w 2018 roku (spadek o 12%). Spadek wynika z braku zamówień od jednego partnera, z którym Grupa współpracowała w roku 2018. Z kolei ponad dwukrotny wzrost przychodów z pozostałych usług medycznych (względem analogicznego okresu roku ubiegłego) wynika z włączenia do oferty sprzedaży usług badań ultrasonograficznych, jak również wzrostem przychodów z usług bankowania nasienia oraz bankowania komórek macierzystych z tłuszczu. Wzrost pozostałych przychodów wynika głównie z włączenia do Grupy spółek nabytych w trakcie 2019 roku.

Poniższa tabela przedstawia łączny zafakturowany przychód Grupy z tytułu świadczenia usług bankowania próbek krwi pępowinowej lub tkanek w obszarze B2C:

[tys. PLN]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	zmiana %
Przychody zafakturowane z bankowania próbek B2C	154 957	128 037	21%
Przychody zafakturowane z próbek w pierwszym roku dla umów zawartych w modelu abonamentowym	29 486	35 420	-17%
Przychody zafakturowane z próbek w pierwszym roku dla umów zawartych w modelu przedpłaconym	80 001	53 427	50%
Przychody zafakturowane dla próbek w przechowywaniu	45 470	39 190	16%

W omawianym okresie przychody zafakturowane dla próbek w pierwszym roku wzrosły łącznie o 10%, co jest związane przede wszystkim z większą liczbą umów zawartych w modelu przedpłaconym na rynku portugalskim oraz hiszpańskim (niekonsolidowanym w analogicznym okresie 2018 roku). Wzrost przychodów zafakturowanych

dla próbek w przechowywaniu związany jest ze wzrostem zakumulowanej liczby próbek przechowywanych przez spółki Grupy.

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały liczby próbek krwi pępowinowej lub tkanek przechowywanych na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych w segmencie B2C i B2B, według danych zarządczych:

[w sztukach]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	zmiana %
Liczba próbek B2C na koniec okresu	307 890	231 968	33%
<i>udział % abonamentu na koniec okresu</i>	<i>38,7%</i>	<i>44,6%</i>	<i>-5,9</i>
Liczba próbek B2C i B2B na koniec okresu	334 904	286 952	17%

Poniższa tabela przedstawia liczbę nowo pozyskanych próbek lub tkanek w poszczególnych okresach sprawozdawczych:

[w sztukach]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	zmiana %
Liczba nowo pozyskanych próbek B2C	25 804	21 700	19%
<i>Udział % abonamentu</i>	<i>48,09%</i>	<i>58,05%</i>	<i>-10,0</i>
Liczba nowo pozyskanych próbek B2B	5 073	2 301	120%

Na koniec 2019 roku w segmencie B2C odnotowano 33% wzrost liczby próbek krwi pępowinowej lub tkanek względem skumulowanej liczby próbek krwi pępowinowej lub tkanek na koniec 2018 roku. W omawianym okresie Grupa pozyskiwała 19% więcej nowych próbek krwi pępowinowej lub tkanek, niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Łącznie Grupa w 2019 roku pozyskała 25.804 próbek krwi pępowinowej lub tkanek w segmencie B2C, wobec 21.700 próbek krwi pępowinowej lub tkanek pozyskanych w 2018 roku. Dzięki temu, a także dzięki przejęciu bazy umów w wyniku transakcji akwizycyjnych, na dzień 31 grudnia 2019 spółki Grupy przechowywały łącznie 334,9 tys. próbek krwi pępowinowej lub tkanek w segmencie B2C oraz B2B. Udział umów abonamentowych w 2019 roku zmienił się i wynosi obecnie 48,1% wobec 58,1% na koniec analogicznego okresu roku 2018.

3.2 Wybrane pozycje ze sprawozdania z sytuacji finansowej

W tabeli poniżej zaprezentowano wybrane pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

[w tys. PLN]	31.12.2019	31.12.2018	zmiana %
Aktywa trwałe	368 773	282 823	30%
Aktywa obrotowe	332 712	76 231	336%
Aktywa razem	701 485	359 054	95%

Wzrost wartości aktywów trwałych związany był przede wszystkim z wdrożeniem MSSF 16 jak również z pozycją rozliczeń międzyokresowych przychodów o charakterze długoterminowym oraz rzeczowych aktywów trwałych i wynikał ze wzrostu skali działalności Grupy i rozpoznania wartości firmy przy przejęciu nowych podmiotów. Wzrost pozycji aktywów obrotowych wynika z ujęcia na dzień 31 grudnia 2019 roku należności związanych z tyt. podwyższenia kapitału w jednostce dominującej.

[w tys. PLN]	31.12.2019	31.12.2018	zmiana %
Kapitał własny	401 243	124 372	223%
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania długoterminowe	231 933	178 531	30%
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	68 309	56 151	22%
Pasywa razem	701 485	359 054	95%

Grupa utrzymuje stabilną strukturę finansowania, około 57% sumy bilansowej stanowią kapitały własne. Wzrost kapitału własnego w stosunku do 2018 r. związany był przede wszystkim z wypracowaniem dodatniego wyniku finansowego oraz podwyższeniem kapitału o emisję akcji serii L oraz emisję akcji serii M. Wzrost zobowiązań długoterminowych w 2019 r. wynikał z wdrożenia MSSF 16 oraz pozyskania kredytu inwestycyjnego wykorzystanego na zakup udziałów w spółkach Bebecord i Bebe4D. Wzrosły również przychody przyszłych okresów, które korespondują ze wzrostem rozliczeń przychodów po stronie aktywów.

3.3 Wybrane pozycje ze sprawozdania z rachunku przepływów pieniężnych

Poniżej przedstawiono wybrane pozycje z sprawozdania rachunku przepływów pieniężnych

[w tys. PLN]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	zmiana %
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	17 866	36 763	-51%
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	22 653	23 918	-5%
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	20 891	21 920	-5%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(40 261)	(86 196)	-53%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	49 917	56 546	-12%
Środki pieniężne na początek okresu	17 174	18 933	-9%
Środki pieniężne na koniec okresu	47 722	11 202	326%

Spadek przepływów z działalności operacyjnej o 5% wynika przede wszystkim z wydatkowania środków na działania akwizycyjne, niższe efektywne ceny sprzedaży na Węgrzech związane z wprowadzeniem 27% podatku VAT oraz poniesionymi wydatkami na wsparcie dla porzuconych klientów bankrutującego Cryo-Save, w tym na realizację umowy back-up agreement zawartej przez Emitenta z Cryosave. Niższe wydatki inwestycyjne wynikają głównie z przeprowadzenia mniejszych akwizycji w 2019 roku. Spadek przepływów z działalności finansowej o 12% jest efektem dokonywanej spłaty zadłużenia pozyskanego na sfinansowanie akwizycji.

3.4 Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe

Poniżej przedstawiono wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe dla danych porównywalnych:

[dane w %]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018	zmiana p.p.
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży	8,8%	24,3%	- 15,4
Wskaźnik rentowności EBITDA	15,3%	17,8%	- 2,5
Wskaźnik rentowności operacyjnej	10,3%	21,8%	- 11,5
Wskaźnik rentowności brutto	11,7%	20,6%	- 8,9
Wskaźnik rentowności netto	9,6%	16,3%	- 6,7
Wskaźnik rentowności aktywów ROA	2,6%	7,3%	- 4,7
Wskaźnik rentowności kapitału własnego ROE	4,5%	21,1%	- 16,6
Wskaźnik zadłużenia aktywów	16,8%	24,3%	- 7,5
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	29,3%	68,7%	- 39,4

Definicje alternatywnych pomiarów wyników oraz metodologie ich obliczania zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu są spójne z wybranymi alternatywnymi pomiarami wyników prezentowanymi historycznie. Informacja nt. zaprezentowanych w niniejszym sprawozdaniu wskaźników jest cyklicznie monitorowana oraz prezentowana w ramach kolejnych raportów okresowych.

Poniżej zamieszczono definicje poszczególnych wskaźników finansowych:

- wskaźnik rentowności ze sprzedaży – stosunek zysku (straty) ze sprzedaży do przychodów ze sprzedaży,
- wskaźnik rentowności EBITDA – stosunek zysku (straty) na działalności operacyjnej powiększonej o amortyzację do przychodów ze sprzedaży,
- wskaźnik rentowności operacyjnej – stosunek zysku (straty) na działalności operacyjnej do przychodów ze sprzedaży,
- wskaźnik rentowności brutto – stosunek zysku (straty) brutto do przychodów ze sprzedaży,

- wskaźnik rentowności netto – stosunek zysku (straty) netto do przychodów ze sprzedaży,
- wskaźnik rentowności aktywów ROA – stosunek zysku (straty) netto do aktywów ogółem na koniec okresu,
- wskaźnik rentowności kapitału własnego ROE – stosunek zysku (straty) netto do kapitałów własnych na koniec okresu,
- wskaźnik zadłużenia aktywów – stosunek sumy zadłużenia z tytułu kredytów bankowych, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu finansowego do sumy bilansowej,
- wskaźnik zadłużenia kapitału własnego – stosunek sumy zadłużenia z tytułu kredytów bankowych, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu finansowego do kapitałów własnych ogółem na koniec okresu.

3.5 Zarządzanie zasobami finansowymi

Głównym celem zarządzania kapitałem na poziomie Grupy jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Grupy dla akcjonariuszy.

Przyjmuje się, że spółki mogą wpływać na wzrost wysokości kapitału poprzez bieżące starania dla uzyskania dobrego wyniku finansowego, w spółkach akcyjnych poprzez regulowanie wysokości wypłacanej akcjonariuszom dywidendy oraz poprzez emisję nowych akcji lub podwyższenie wartości nominalnej dotychczasowych, a w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością poprzez wysokość wypłacanej dywidendy oraz przez podwyższenie kapitału zakładowego w drodze ustanowienia nowych udziałów lub podwyższenie wartości nominalnej istniejących.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

[tys. zł]	31.12.2019	31.12.2018
Oprocentowane kredyty i pożyczki	85 719	74 771
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	32 030	6 072
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	21 377	19 681
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(47 722)	(17 174)
Zadłużenie netto	91 405	83 349
Kapitał własny	406 417	123 871
Kapitał i zadłużenie netto	497 821	207 220
Wskaźnik dźwigni	18,4%	40,30%

Wskaźnik dźwigni = kapitał i zadłużenie netto / zadłużenie netto

W ocenie Zarządu Emitenta na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa posiada pełną zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań. Ich znaczny wzrost w stosunku do roku 2018 wynika przede wszystkim z wdrożenia standardu MSSF 16, w wyniku czego pozycja zadłużenia z tyt. leasingu finansowego uległa zwiększeniu o ponad 25 mln zł względem roku ubiegłego. Obniżenie wskaźnika dźwigni finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku wynika przede wszystkim z podwyższenia kapitału w jednostce dominującej.

3.6 Inwestycje

Inwestycje w 2019 roku

Poniżej zaprezentowano informacje nt. nakładów kapitałowych w 2019 roku.

[dane w tys. PLN]	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe i aktywa niematerialne	13 477	6 740
Udziały i akcje w innych podmiotach	28 083	75 536
Razem nakłady kapitałowe	41 561	82 276

Poniesione w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku nakłady na udziały i akcje dotyczyły wydatków na zakup spółek Famicordon, Famicell, Bebecord, Bebe4D i Medical Media. Powyższa tabela zawiera poniesione nakłady pomniejszone o wartość środków pieniężnych w nabytych spółkach na dzień ich nabycia. Dodatkowo zrealizowana została płatność odroczonej raty za spółkę Famicord Suisse. Grupa poniosła również wydatki na dokupienie dodatkowego pakietu akcji w spółce VITA34.

W 2018 roku Grupa zakupiła akcje portugalskiego podmiotu Stemlab S.A. wraz z jego podmiotami zależnymi, ponadto minimalnie zwiększyła swoje zaangażowania w niemieckim podmiocie branżowym VITA34 AG notowanym na niemieckiej giełdzie papierów wartościowych.

Poniesione w 2019 roku oraz w okresie porównywalnym nakłady na aktywa trwałe dotyczyły przede wszystkim zakupu urządzeń medycznych i laboratoryjnych. W 2019 roku rozpoczęto rozbudowę laboratorium w Warszawie. Emitent planuje zakończy prace związane z rozbudową w 2020 roku.

Bieżące i planowane nakłady kapitałowe

W zakresie wiążących zobowiązań podjętych przez Grupę w odniesieniu do nakładów kapitałowych w przyszłości należy wskazać na projekty w ramach Programu Strategmed II oraz InnoNeuroPharm. Jest to obecnie kluczowe przyszłe przedsięwzięcie z zakresu badań i rozwoju realizowane z podmiotami zewnętrznymi, zaplanowane na lata 2015-2022.

Plany inwestycyjne na 2020 rok

W całym roku 2020 Grupa planuje ponieść nakłady inwestycyjne w kwocie około 20 mln zł (nie licząc ewentualnych akwizycji), głównie na rozbudowę obecnego laboratorium w Polsce, zakup urządzeń medycznych wykorzystywanych w bieżącej działalności, realizację projektów biotechnologicznych oraz wyposażenie IT i zakup oprogramowania. Grupa planuje sfinansowanie nakładów środkami własnymi oraz leasingiem.

Poza powyżej opisanym Grupa nie podjęła istotnych wiążących zobowiązań w zakresie planowanych nakładów inwestycyjnych.

W oparciu o posiadane zasoby finansowe oraz mając na względzie aktualną sytuację płynnościową Grupy PBKM Emitent nie identyfikuje zagrożeń w odniesieniu do możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych.

3.7 Informacje nt. dywidendy

Dywidenda z zysku za 2018 rok

W 2018 roku nie wypłacano dywidendy z zysku.

Dywidenda z zysku za 2019 rok

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania nie została podjęta informacja co do podziału zysku netto osiągniętego w 2019 roku.

Polityka w zakresie wypłaty dywidendy

Obowiązująca w Spółce polityka dywidendowa zakłada możliwość wypłaty dywidendy w wysokości nie wyższej, niż 50% skonsolidowanego zysku netto Grupy wypracowanego w roku poprzednim, uzależniając ostateczną treść rekomendacji od aktualnej sytuacji finansowej i płynnościowej Grupy oraz jej planów inwestycyjnych. Jednak w przypadku zaciągnięcia dodatkowych zobowiązań finansowych przeznaczonych na realizację planów inwestycyjnych Zarząd zamierza rekomendować wypłatę dywidendy w wysokości nie wyższej niż 20% skonsolidowanego zysku netto Grupy.

Zgodnie z art. 395 KSH, organem właściwym do powzięcia uchwały o podziale zysku (lub o pokryciu straty) oraz o wypłacie dywidendy jest zwyczajne walne zgromadzenie.

Ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy

Emitent nie jest stroną umów ani nie posiada zobowiązań, które ograniczałyby w jakikolwiek sposób wypłatę dywidendy w przyszłości za wyjątkiem zobowiązań wynikających z zawartej przez Emitenta umowy kredytowej z PKO BP z dnia 10 września 2018 r. Na mocy postanowień tej umowy, Spółka jest zobowiązana (do momentu spłaty zobowiązania) do nie wypłacania dywidendy w wysokości przewyższającej 20% wypracowanego zysku netto za rok obrotowy.

3.8 Wykorzystanie środków z emisji papierów wartościowych

W dniu 11 stycznia 2019 roku miało miejsce podwyższenie kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją nowych akcji serii L zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 23 listopada 2018 roku. Kapitał zakładowy Emitenta został podwyższony o 459.364 zł poprzez emisję 918.728 akcji. Środki pozyskane w ramach podwyższenia (tj. ok. 53,3 mln zł) przeznaczone zostały między innymi na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzonym podwyższeniem (ok. 1 mln zł), spłatę zadłużenia kredytu w rachunku bieżącym (ok. 7 mln zł) jak również na zakup akcji w spółce IVI Cordon S.A. (ok. 7,5 mln zł) oraz zapłatę kolejnej transzy za zakup udziałów w Biocell Lugano (ok. 3,2 mln zł). Pozostałą część środków Grupa przeznaczyła na prowadzenie działalności inwestycyjnej i rozwój działalności operacyjnej Grupy.

Po dniu bilansowym 22 stycznia 2020 roku miało miejsce podwyższenie kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją nowych akcji serii M zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 14 października 2019 roku. Środki pozyskane w ramach podwyższenia (tj. ok. 218,4 mln zł) przeznaczone zostały na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzonym podwyższeniem (ok. 1,5 mln zł) oraz zostaną wykorzystane na sfinansowanie dalszych planów akwizycyjnych Grupy Kapitałowej PBKM. Do momentu wykorzystania środki znajdują się na rachunkach bankowych oraz lokatach.

3.9 Istotne pozycje pozabilansowe

Zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Emitenta (tj. przepisy Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej) Grupa nie posiada zobowiązań warunkowych. Jednocześnie według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku zadłużenie pozabilansowe Grupy wynosiło 105 tys. zł i składały się na nie zobowiązania z tytułu nierozwiązywalnych krótkoterminowych umów najmu pomieszczeń biurowych oraz samochodów osobowych.

3.10 Prognozy wyników finansowych

Spółka nie publikowała i jednostkowych oraz skonsolidowanych prognoz finansowych na 2019 rok.

4 Przegląd sytuacji operacyjno-finansowej Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A.

4.1 Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat oraz dane o segmentach sprzedaży

Poniżej zaprezentowano wybrane pozycje jednostkowego sprawozdania rachunku zysków i strat:

dane w tys. zł	2019	2018	zmiana	2019*	2018*	zmiana*
Przychody netto ze sprzedaży	98 057	96 333	1,79%	98 057	96 333	1,79%
Koszty działalności operacyjnej	-85 750	-70 449	21,72%	-82 338	-68 235	20,67%
Wynik ze sprzedaży	12 307	25 884	-52,45%	15 719	28 098	-44,06%
EBITDA	20 540	31 407	-34,60%	23 952	33 620	-28,76%
EBIT (wynik z działalności operacyjnej)	13 916	27 360	-49,14%	17 329	29 574	-41,41%
Wynik przed opodatkowaniem	13 471	24 969	-46,05%	16 884	27 182	-37,89%
Wynik netto za okres sprawozdawczy	9 868	20 138	-51,00%	13 280	22 352	-40,59%

* dane skorygowane o zdarzenia jednorazowe: in plus koszty programu motywacyjnego (2019: 441 tys. zł, 2018: 676 tys. zł), koszty procesów akwizycyjnego i przeglądu opcji strategicznych (2019: 2971 tys. zł, 2018: 1.537 tys. zł).

W 2019 roku PBKM S.A. osiągnął skorygowaną EBITDA na poziomie 20,5 mln zł oraz łączne przychody ze sprzedaży na poziomie 98 mln zł, tj. o 1,6%, więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Mniejsza dynamika wzrostu przychodów względem lat ubiegłych jest przede wszystkim pochodną wprowadzenia oferty podwójnego bankowania, w której klient może zdecydować się na przechowywanie części swojego materiału w drugim laboratorium poza Polską. W sytuacji, w której klient wybierze inne laboratorium niż te PBKM, część przychodów ujmowana jest w przychodach innego podmiotu. Wprowadzenie powyższej oferty na poziomie PBKM wpłynęło na obniżenie rentowności, niemniej jednak z poziomu całej Grupy rentowność na tych umowach jest wyższa.

4.2 Wybrane pozycje ze sprawozdania z sytuacji finansowej

W tabeli poniżej zaprezentowano wybrane pozycje z sprawozdania z sytuacji finansowej.

dane w tys. zł	2019	2018
Aktywa trwałe	307 247,7	242 583,4
Aktywa obrotowe	298 114,0	40 784,2
Aktywa razem	605 361,7	283 367,5

Wzrost wartości aktywów zarówno w pozycji aktywów trwałych i obrotowych związany był przede wszystkim z wzrostem skali działalności Spółki, jak również związany jest z ujęciem należności z tyt. podwyższenia kapitału zakładowego spółki.

dane w tys. zł	2019	2018
Kapitał własny	398 275,0	117 492,1
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania długoterminowe	161 762,0	132 094,6
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	45 324,7	33 780,8
Pasywa razem	605 361,7	283 367,5

Spółka utrzymuje stabilną strukturę finansowania, około 66% sumy bilansowej stanowią kapitały własne. Wzrost kapitału własnego w stosunku do 2018 r. związany był z wypracowaniem dodatniego wyniku finansowego, jak również podwyższeniem kapitału zakładowego spółki. Wzrost zobowiązań długoterminowych w 2019 r. wynikał z otrzymanego dodatkowego kredytu inwestycyjnego, który został wykorzystany na refinansowanie zakupu spółek na rynku portugalskim. Ponadto wzrost ten wynika z zwiększenia pozycji rezerwa z tytułu odroczonego

podatku dochodowego. Wzrosły również przychody przyszłych okresów, które korespondują ze wzrostem rozliczeń przychodów po stronie aktywów.

4.3 Wybrane pozycje ze sprawozdania z rachunku przepływów pieniężnych

Poniżej przedstawiono wybrane pozycje z sprawozdania rachunku przepływów pieniężnych:

dane w tys. zł	2019	2018
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	13 471	24 969
Korekty	-1 714	-12 136
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	11 757	12 832
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	11 757	12 832
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-50 167	-84 104
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	62 553	69 751
Środki pieniężne na początek okresu	4 938	7 780
Środki pieniężne na koniec okresu	27 509	4 938

5 Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej oraz ryzyka i zagrożenia

5.1 Strategia Grupy Kapitałowej

Grupa rozwija swoją działalność przede wszystkim na rynkach, na których jest już obecna, skupiając się na nich zarówno na wzroście organicznym jak i możliwych przejęciach, aktywnie poszukując okazji dla dalszych akwizycji w nowych krajach, które mogą przyczynić się do jej rozwoju i budowy wartości dla akcjonariuszy. Tym samym, najważniejszym czynnikiem wzrostu dla Grupy jest tempo i skala pozyskiwania nowych próbek do bankowania oraz zrealizowanie akwizycji, która mogłaby w skokowy sposób zwiększyć skalę działania Grupy.

Dla realizacji strategii Grupy kluczowymi elementami są:

- wykorzystywanie i wzmacnianie wzrostu zainteresowania bankowaniem komórek macierzystych w wybranych krajach poprzez edukację, mającą na celu zwiększenie penetracji usługi bankowania komórek macierzystych i tkanek w tych krajach,
- wykorzystanie rosnącej liczby zastosowań komórek macierzystych w leczeniu różnych chorób i działania Grupy w celu zwiększenia liczby tych zastosowań,
- systematyczna budowa wizerunku Grupy, konsolidującej działalność pod marką FamiCord Group, jako dużego, stabilnego uczestnika na rynku.

W ocenie Zarządu Spółki, wzrost świadomości potencjalnych klientów, edukowanych w zakresie możliwości leczniczych istniejących dla osób posiadających zbankowane próbki krwi pępowinowej lub tkanek, pozwala na istotne zwiększanie zainteresowania bankowaniem ze strony potencjalnych klientów, co powinno się przyczynić do wzrostu penetracji rynków, na których Grupa jest już obecna. Poprzez penetrację należy rozumieć odsetek dzieci rodzących się, których rodzice korzystają z usługi bankowania rodzinnego. Dzięki koncentracji i intensyfikacji działalności operacyjnej w wybranych krajach europejskich działalność Grupy odnosi coraz większe korzyści wynikające z efektu skali.

Grupa koncentruje działania rozwojowe w krajach takich jak Polska, Portugalia, Hiszpania i Turcja (do końca 2018 roku zakwalifikowanych do segmentu Rynki strategiczne) charakteryzujących się w ocenie Emitenta największym potencjałem w dłuższej perspektywie ze względu na bezwzględną liczbę urodzeń (Turcja, Hiszpania, Polska), stopień obecnej oraz przewidywanej penetracji rynku (Polska, Turcja), potencjał wzrostu ceny (Hiszpania), czy umocnienie waluty (Turcja). Ze względu na potencjał rynków oraz relatywnie niską penetrację, jako szczególnie ważne dla swojego rozwoju Emitent uznaje Turcję, co potwierdza przeprowadzona w marcu 2020 roku akwizycja. W tych krajach podejmowane są działania zmierzające do wzrostu penetracji, ukierunkowane przede wszystkim

na rozwijanie świadomości, zarówno potencjalnych klientów, jak i środowiska medycznego. Grupa planuje także dalsze zwiększanie udziału w rynku hiszpańskim. Należy dodać, że według ostatnich pozyskanych przez Grupę informacji rynek rodzinnego bankowania komórek macierzystych w Europie nieco spadł w stosunku do roku 2018. Spadek ten dotyczy m.in. krajów takich jak Włochy, Hiszpania i Portugalia. Pozycja spółek Grupy na tych rynkach rozumiana jako udział procentowy według najlepszej wiedzy Emitenta umacnia się, co oznacza, że spółki Grupy radzą sobie lepiej, niż konkurencja. Niemniej jednak słabszy rynek powoduje konieczność ponoszenia zwiększonych nakładów na zdobycie jednego klienta, co odbija się w wynikach finansowych Grupy. Emitent uważa jednak, że obecne osłabienie rynku jest interesującą okazją do zwiększenia tempa przejmowania konkurentów, którzy są poddawani coraz większej presji. Planowane są również działania nakierowane na zwiększenie udziału klientów abonamentowych w przychodach.

Rynki rumuński i węgierski są istotne dla Grupy ze względu na ich wielkość i mocną pozycję spółek zależnych na tych rynkach. Potencjał wzrostu wydaje się tam jednak nieco mniejszy, choć w przypadku ożywienia na Węgrzech możliwe jest dalsze zwiększenie sprzedaży. Z kolei czynnikiem negatywnym dla rynku węgierskiego jest konieczność przywrócenia od 1 stycznia 2019 r. 27% podatku VAT na usługi rodzinnego bankowania komórek macierzystych. Szacunkowy negatywny wpływ tej zmiany to ok. 3 mln złotych rocznie.

Spółka liczy również na znaczące zwiększenie skali działalności w Szwajcarii, która dotychczas była marginalna w stosunku do innych krajów. Bankructwo CryoSave AG, która była liderem rynku szwajcarskiego zwiększa szanse na realizację tych zamierzeń. Oczywiście jednocześnie bankructwo osłabiło znacząco zaufanie klientów i świata medycznego do całej branży. Wg oceny Emitenta na koniec roku 2020 osiągnie on pozycję nr 3 na rynku szwajcarskim. W 2020 roku, w ramach prowadzonych działań optymalizacyjnych, Grupa planuje połączyć trzy podmioty działające na tym rynku pod marką Famicord, Famicord Suisse i Stemlab.

W roku 2019 spółki Grupy były nr 1 w Polsce, Hiszpanii, Portugalii, Turcji, Łotwie, Węgrzech i nr 2 w Rumunii oraz nr 3 we Włoszech, a licząc niepowiązanych kapitałowo partnerów – nr 1. Dzięki temu Grupa jest, według szacunków Spółki, liderem w Europie pod względem nowo pozyskiwanych próbek krwi pępowinowej lub tkanek z nawet 35% udziałem w rynku (wg szacunków Emitenta, łącznie w obszarze B2C i B2B) po przeprowadzonej we wrześniu 2018 r. transakcji nabycia akcji spółki Stemlab (Portugalia), transakcji nabycia w roku 2019 roku spółki Famicordon S.A. (do niedawna -IVI Cordon) (Hiszpania) oraz spółki Bebecord (Portugalia).

Istotnym czynnikiem dla rozwoju Grupy i poziomu jej przychodów oraz wyników finansowych jest systematycznie rozwijanie portfolio usług dodatkowych, oferowanych równolegle z podstawowym zakresem usług, tj. pozyskaniem, przetworzeniem i przechowywaniem komórek macierzystych z krwi pępowinowej. Do usług dodatkowych należą m.in. pobrania komórek ze sznura pępowinowego, pozyskanie krwi łożyskowej, badania diagnostyczne, konsultacje medyczne, usługi ubezpieczeniowe. Co bardzo ważne, znacząca część usług dodatkowych jest oferowana nie tylko na etapie pozyskiwania krwi pępowinowej, ale również później, w trakcie trwania umowy przechowywania, co pozwala finalnie na zwiększenie przychodów uzyskiwanych z jednego klienta.

Oczekując wzrostu zainteresowania tym obszarem działalności, Grupa planuje rozwijanie prac nad indywidualnymi terapiami eksperymentalnymi z zastosowaniem komórek macierzystych. Dotychczas te prace dotyczyły komórek macierzystych z krwi pępowinowej i pępowiny. Jeszcze w 2018 spółka rozpoczęła prace nad bankowaniem i/lub wykorzystywaniem komórek SVF z tkanki tłuszczowej. Działalność ta została na przełomie roku 2018 i 2019 rozszerzona również o komórki MSC. Preparaty do terapii indywidualnych mogą być przygotowywane przez Grupę nie tylko dla klientów posiadających próbki krwi zbankowane w podmiotach należących do Grupy lub z nią współpracujących, ale również dla lekarza lub kliniki, którzy zlecą Grupie wytworzenie odpowiedniego preparatu z komórek macierzystych dla swojego pacjenta. Rozwijanie potencjału do przygotowywania środków leczniczych jest więc niezwykle istotne, zarówno ze względu na potencjał biznesowy, jak i na aspekty marketingowy i wizerunkowy działalności bankowania krwi.

W styczniu 2019 r. Spółka zainicjowała analizy perspektyw działalności Grupy PBKM w zakresie strategicznych kierunków rozwoju. W dniu 5 lipca 2019 r. Emitent podjął decyzję o kontynuacji analiz w zakresie wybranych

scenariuszy dotyczących strategicznych kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej PBKM. Obejmowały one m.in.: pozyskanie inwestora strategicznego dla Spółki, przeprowadzenie dual-listingu na Deutsche Boerse we Frankfurcie, kolejne podniesienia kapitału skierowane do inwestora lub inwestorów z Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., w tym mogące prowadzić do pojawienia się w akcjonariacie Spółki akcjonariusza dominującego lub kolejne finansowania dłużne lub kombinacje niektórych ww. scenariuszy. Emitent podjął decyzję o czasowym zawieszeniu analiz scenariuszy przewidujących pozyskanie dla Spółki nowego znaczącego inwestora finansowego typu private equity jak również przeprowadzenie dual-listingu na giełdzie w Londynie. Emitent nie wyklucza jednocześnie, że w przyszłości może wznowić analizy we wskazanych powyżej obszarach.

W dniu 16 września 2019 r. Emitent otrzymał od Active Ownership Fund SICAV-FIS SCS reprezentującego łącznie 31,62% ogólnej liczby akcji i głosów na walnym zgromadzeniu Spółki, działających na podstawie art. 400 § 1 i § 2 kodeksu spółek handlowych, żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z porządkiem obrad obejmującym podjęcie uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki poprzez emisję nowych akcji zwykłych na okaziciela serii M, pozbawieniu prawa poboru wszystkich akcjonariuszy Spółki oraz o zmianie statutu Spółki w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego Spółki. W dniu 14 października 2019 roku NWZ podjęło uchwałę na mocy której kapitał zakładowy Spółki został podwyższony o kwotę 1.761.352,50 PLN, tj. z kwoty 2.840.891,00 PLN, do kwoty 4.602.243,50 PLN poprzez emisję 3.522.705 akcji zwykłych na okaziciela serii M o wartości nominalnej 0,50 PLN każda. Rejestracja kapitału zakładowego wynikającego z podwyższenia kapitału zakładowego Spółki o wskazaną powyżej emisję akcji miała miejsce w dniu 22 stycznia 2020 roku. Intencją Emitenta pozostaje przeprowadzenie aktualizacji analiz przeglądu perspektyw działalności Grupy Kapitałowej PBKM S.A., przy czym mając na uwadze potencjalnie istotne skutki epidemii dla branżowych rynków europejskich jak również dla globalnych rynków finansowych Emitent planuje dokonać rewizji w tym obszarze w perspektywie do końca bieżącego roku.

Emitent nadal koncentruje swoje działania na potencjalnych akwizycjach mających na celu umacnianie swojej wiodącej pozycji w Europie oraz analizuje możliwości ewentualnej dalszej ekspansji poza Europą. Bazując na swoim dużym doświadczeniu, poza wzrostem organicznym Spółka poszukuje celów do przeprowadzenia akwizycji – Grupa sfinalizowała dotychczas kilkanaście przejęć o różnym charakterze. Spółka rozważa aktualnie możliwość przeprowadzania na rynkach zarówno europejskich jako poza Europą kolejnych przejęć i joint-venture. Rozmiar potencjalnych transakcji jakimi może być zainteresowany Emitent jest bardzo szeroki i może wahać się od kilkuset tysięcy Euro do nawet kilkudziesięciu milionów Euro. W toku przeprowadzonych wstępnych analiz zdefiniowana została lista ewentualnych celów transakcyjnych rozpatrywanych w pierwszej kolejności (transakcje priorytetowe), które wg szacunków Spółki w przypadku uzyskania pozytywnych analiz i ocen mogą zostać zrealizowane w perspektywie najbliższych kwartałów. Podmioty, które mogą zostać celem transakcyjnym prowadzą działalność zarówno w modelu abonamentowym, jak i przedpłaconym na rynkach gdzie Grupa jest obecna, jak i na nowych rynkach. Ewentualne transakcje priorytetowe są składową tzw. koszyka pierwszego możliwych, potencjalnych transakcji, którego łączna wartość szacowana jest na ponad 70 mln Euro. Niezależnie od powyższego w toku analiz wstępnie zidentyfikowano trzy dodatkowe koszyki typowanych potencjalnych celów przejęć o łącznej szacunkowej wartości nawet około 150 mln Euro. Spółka posiada środki pieniężne oraz zdolność dalszego zwiększenia zadłużenia do bezpiecznego poziomu, przy czym optymalne ścieżki i struktury finansowania założonych procesów akwizycyjnych pozostają w toku analiz perspektyw działalności Grupy PBKM w zakresie strategicznych kierunków rozwoju Emitenta.

Spółka prowadzi również wewnętrzne analizy związane z zaangażowaniem w nowe projekty o charakterze biotechnologicznym, które w szczególności mogłyby być realizowane przez nowo powołane podmioty celowe. Nie jest przy tym wykluczona możliwość pozyskania dla tych projektów oraz podmiotów wsparcia ze strony inwestorów zewnętrznych. Podjęto decyzję o zaangażowaniu w niewielki projekt związany z badaniami przedklinicznymi w obszarze ortopedii realizowany na terenie Niemiec przez firmę Bio-plantia.

Zwiększenie zaangażowania w prowadzone dotychczas projekty biotechnologiczne w ramach projektów współfinansowanych przez NCBiR w powiązaniu z komunikatem KNF dotyczącym w praktyce konieczności ujęcia całości nakładów badawczo-rozwojowych miało negatywny wpływ na wynik roku 2019.

W styczniu 2020 roku FamicordTx, spółka zależna Polskiego Banku Komórek Macierzystych, kupiła od amerykańskiej firmy iCell Gene Therapeutics wyłączną licencję korzystania z technologii CAR-T, w oparciu o którą spółka będzie rozwijać projekt wprowadzenia na rynek immunoterapii nowotworów. Spółka szacuje, że wyda na realizację projektu w latach 2019-2023 ok. 15 mln zł ze środków własnych. Kwota ta obejmuje również koszt licencji. Intencją PBKM jest pozyskanie na realizację projektu środków z programów wspierających badania i rozwój, jak również nie wyklucza też pozyskania zewnętrznych inwestorów. W ramach projektu realizowany będzie proces wdrażania i testowania technologii CAR-T w Polsce z docelowym prowadzeniem badań klinicznych oraz rejestracją terapii a następnie jej komercjalizacją. Szacowana długość prac nad wdrożeniem i rozwojem technologii do momentu umożliwiającego rozpoczęcie jej komercjalizacji ma wynieść od dwóch do trzech lat.

5.2 Perspektywy i czynniki rozwoju Grupy Kapitałowej

Poniżej Spółka opisuje czynniki, które mogą mieć wpływ na przyszłe wyniki Grupy PBKM.

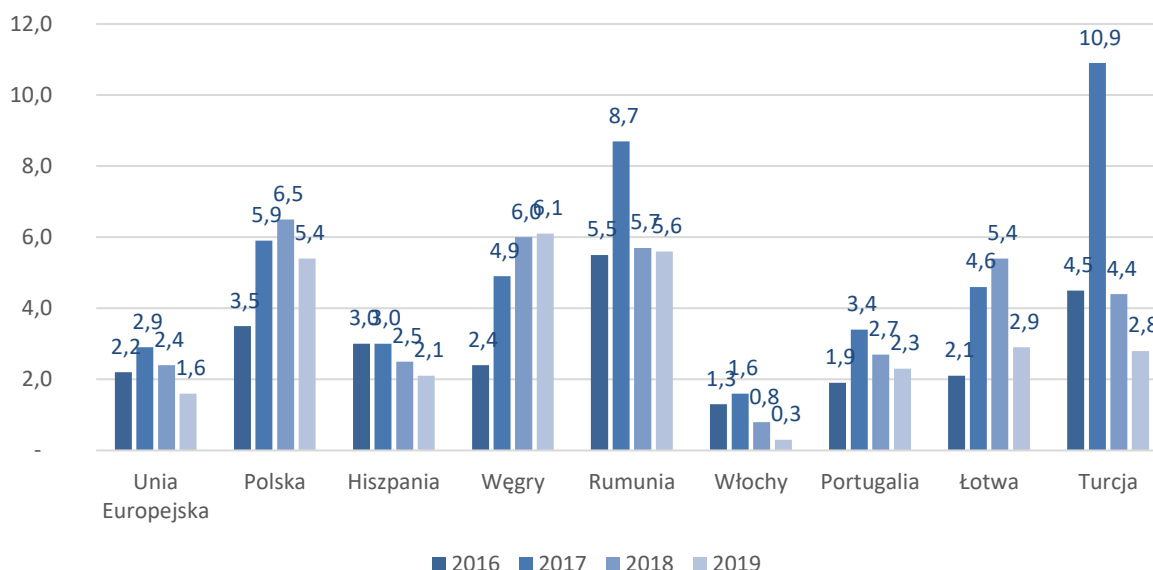
Sytuacja makroekonomiczna w krajach Unii Europejskiej

Okres względnej stabilności gospodarczej lub rozwoju gospodarczego w większości państw Unii Europejskiej w latach 2012-2019 przyczynił się do spadku bezrobocia, poprawy nastrojów społecznych oraz wzrostu skłonności do konsumpcji w gospodarstwach domowych. Dzięki temu wzrosła również skłonność do wydatkowania środków na opiekę medyczną. Sytuacja ta jednak uległa nagłej zmianie w związku z ogłoszoną przez Światową Organizację Zdrowia WHO pandemią koronawirusa COVID-19. Wskutek powyższych okoliczności, w bardzo krótkim okresie czasu ograniczone zostały wizyty konsultantów medycznych u klientów oraz partnerów. Odwołane zostały liczne targi dla rodzin spodziewających się dziecka oraz warsztaty szkół rodzenia, na których Grupa prezentowała swoją ofertę. Zdaniem Emitenta możliwe są również opóźnienia w płatnościach realizowanych przez klientów, którzy w obecnej sytuacji mogą chcieć zabezpieczyć w pierwszej kolejności swoje finanse i ograniczyć wydatki do zakupu artykułów pierwszej potrzeby. Sytuacja ta może rzutować na zmniejszenie przychodów ze sprzedaży, a w konsekwencji na obniżenie wyników finansowych zarówno Emitenta jak i Grupy Kapitałowej, jednak na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie można precyzyjnie oszacować pełnych skutków pandemii koronawirusa na wyniki finansowe. Bardzo prawdopodobne jest, że wpływ ten może być znaczący.

Grupa w celu ograniczenia ryzyk związanych z wpływem koronawirusa COVID-19 na bieżące funkcjonowanie poszczególnych spółek podjęła w krótkim okresie czasu liczne działania polegające między innymi na ustanowieniu dodatkowych zabezpieczeń w laboratoriach Grupy oraz poczyniła inwestycje w infrastrukturę IT. Ze względu na to, że ciągłość pracy jest dla Grupy kluczowa, obecnie większość pracowników Grupy w Europie pracuje zdalnie. Wyjątkiem są laboratoria, w których wprowadzono zmiany, a zespoły nie spotykają się, aby ograniczyć ryzyko zakażenia krzyżowego.

Prezentowana poniżej dynamika PKB na rynkach, na których obecne są spółki z Grupy zdaniem Emitenta prawdopodobieństwem w 2020 roku ulegnie znaczącym zmianom.

Dynamika PKB w punktach %

* Źródło: Eurostat

** Turcja – dane za rok 2019 to odczyt Tureckiego Instytutu Statystycznego

Sytuacja makroekonomiczna w Turcji

Niepewne otoczenie polityczne, niestabilna waluta, oraz groźba nałożenia ceł na towary importowane do USA spowodowały odpływ kapitału zagranicznego od tureckiej liry. Efektem odpływu kapitału jest osłabienie się liry do USD o 25% w 2018 roku, jej dalsze osłabienie w roku 2019 oraz stale rosnące ceny konsumpcyjne w ujęciu nominalnym.

W ocenie Emitenta na dzień dzisiejszy trudno stwierdzić jak zachowa się gospodarka tego kraju oraz jakie nastroje będą panowały wśród społeczeństwa tureckiego w podejściu do wydatków konsumpcyjnych, w tym do wydatkowania środków na opiekę medyczną. Na chwilę obecną zauważalna jest presja ze strony klienta na obniżenie ceny usług denominowanych w walutach obcych przez co tempo wzrostu sprzedaży w Spółce na tym rynku ulegnie spowolnieniu, a osłabienie tureckiej liry wpłynie w pewnym stopniu negatywnie na przychody, jak i wyniki Grupy. Pierwsze negatywne sygnały są już odczuwalne w postaci konieczności oferowania wyższych rabatów na przechowywanie krwi pępowinowej lub tkanek, która w większości rozlicza się w EUR a płatności są po kursie z danego dnia w lirze tureckiej. Do tego dochodzą rosnące oczekiwania płacowe pracowników co z kolei wpływa na niższą rentowność prowadzonej działalności na tym rynku. Podwykonawcy oczekują również wyższych cen w lirze za swoje usługi co zwiększa presję na wynik tureckiej spółki Emitenta.

Regulacje dotyczące badań medycznych, w tym terapii eksperymentalnych oraz środków leczniczych

Obecnie obowiązujące regulacje dotyczące terapii eksperymentalnych, jak i przewidywane przez Grupę kierunki ich rozwoju w najbliższych latach, nie powinny negatywnie wpływać na możliwość rozwijania i komercjalizacji badań prowadzonych przez Spółkę, w szczególności na rynku polskim. Niewykluczone jednak, że w przyszłości pojawią się przepisy prawne ograniczające możliwość rozwijania lub stosowania terapii eksperymentalnych jak również pomimo braku zmiany przepisów ich interpretacja w obecnym brzmieniu może ulec zmianie na niekorzyść Emitenta.

Zmiany prawa w krajach Unii Europejskiej

UE dąży do systematycznej aktualizacji wymagań stawianych podmiotom prowadzącym działalność w zakresie bankowania komórek macierzystych lub tkanek na poziomie prawa wspólnotowego. Nowe lub zmienione

przepisy są implementowane w poszczególnych państwach członkowskich. Aktualizacje mają na celu podniesienie bezpieczeństwa pacjenta, standaryzację procesów i procedur oraz podniesienie jakości materiału biologicznego. Działania takie mogą za sobą nieść podniesienie kosztów działalności, jednak można założyć, że znaczący gracze w branży, do których zalicza się Grupa, będą w stanie szybciej i sprawniej dostosowywać się do nowych regulacji posiadając odpowiednie zaplecze ludzkie, organizacyjne, finansowe i skalę działania. Istnieją również pewne inicjatywy, które mogą utrudnić szersze wykorzystanie produktów ATMP w ramach wyłączenia szpitalnego. Jednak oznaczałoby to w konsekwencji zwiększenie ryzyka dla pacjenta, który mógłby częściej udawać się do krajów spoza EU, gdzie kontrola jakości czy przepisy nie dawałyby mu takiego bezpieczeństwa jak w Europie.

Polityka rządowa w zakresie zasad funkcjonowania publicznej nieodpłatnej służby zdrowia w krajach prowadzenia działalności przez Grupę

W żadnym z krajów, w których Grupa prowadzi działalność, jak i nigdzie indziej na świecie, usługa pobrania, przetwarzania i bankowania komórek macierzystych dla każdej rodzącej kobiety nie jest objęta refundacją przez publiczny system opieki zdrowotnej. Utrzymywanie się takiego stanu jest warunkiem rozwoju Grupy na tych rynkach, gdyż w przypadku wprowadzenia usług świadczonych przez Grupę do tzw. koszyka usług refundowanych przez państwowe systemy opieki zdrowotnej popyt na usługi oferowane przez Grupę na warunkach komercyjnych uległby najprawdopodobniej istotnemu ograniczeniu.

Specyficznym wyjątkiem są Węgry, gdzie usługi Grupy mogą być w całości lub częściowo refundowane przez nieobowiązkowy, ale dodatkowo płatny tzw. drugi filar opieki zdrowotnej, dość powszechny wśród grupy docelowej Emitenta. Finansowanie odbywa się w nim na zasadach komercyjnych, jednak konstrukcja systemu niewątpliwie przyczynia się do popularności bankowania komórek macierzystych w tym kraju. Możliwość częściowej refundacji usług rodzinnego bankowania komórek macierzystych przez prywatnego ubezpieczyciela występuje również w pewnym stopniu w Hiszpanii.

Należy jednak podkreślić, że w każdym z krajów w przypadku finansowania bankowania krwi przez system publiczny, pobrany materiał biologiczny trafia do rejestru publicznego i tym samym o jego wykorzystaniu może decydować wyłącznie państwo, a dawca traci wszelkie prawa do próbki. Tym samym może okazać się, że dawca będąc w potrzebie nie otrzyma materiału, gdyż jego wykorzystanie następuje wg kolejności zgłoszeń klinik transplantacyjnych.

Opodatkowanie usług Grupy podatkiem VAT

Istotnym elementem negatywnie wpływającym na dostępność bankowania komórek macierzystych dla klientów indywidualnych oraz wynik finansowy Grupy jest obecnie obciążenie sprzedaży większości świadczonych usług stawką podstawową podatku VAT przy niewielkim udziale usług opodatkowanych w kosztach Grupy.

Do 2010 roku na wszystkich rynkach, na których działała Grupa z wyjątkiem Włoch, bankowanie komórek macierzystych korzystało ze zwolnienia z VAT dla usług medycznych. Dnia 10 czerwca 2010 Europejski Trybunał Sprawiedliwości wydał wyroki interpretacyjne w sprawach C-86/09 (Future Health Technologies Ltd) i C-262/08 (CopyGene A/S) stwierdzając, że preparatyka krwi pępowinowej i bankowanie komórek macierzystych nie stanowi opieki medycznej, ani nie jest z nią bezpośrednio związane, a zatem usługom tym nie przysługuje zwolnienie.

Wyroki te w późniejszych latach były stopniowo uwzględniane przez ustawodawstwo i sądy kolejnych krajów członkowskich, co powodowało obniżkę cen netto, a tym samym stopniowe pogarszanie się rentowności sprzedaży. Wzrost cen konsumenckich oznaczał ograniczenie dostępności usługi i spadek popytu.

Jedna z rezolucji Parlamentu Europejskiego sugerowałaby w dłuższej perspektywie możliwość rewizji stanowiska na mówiące, że bankowanie komórek macierzystych stanowi element opieki medycznej. Problem obciążenia usług podatkiem VAT może dotyczyć również banków publicznych, potencjalnie podnosząc koszt opieki zdrowotnej, dzięki czemu można mówić o zbieżności interesów publicznego i prywatnego sektora zdrowia

w zakresie zwolnienia wszystkich usług medycznych z podatku VAT. Biorąc pod uwagę wagę wyroków interpretacyjnych ETS, zwolnienie musiałoby jednak zostać zapisane w dyrektywie VAT, co oznacza, że raczej nie nastąpi to w ciągu najbliższych lat. Należy założyć, że powrót do zwolnienia usług Grupy z VAT lub opodatkowanie stawką obniżoną mogłoby spowodować wzrost wolumenu sprzedaży i poprawę wyników finansowych Grupy.

O arbitralności opodatkowania banków komórek macierzystych stawką podstawową VAT świadczy wyrok interpretacyjny NSA z 4 listopada 2016 (sygn. I FSK 484/15) potwierdzający zwolnienie z VAT usług związanych z bankowaniem różnych innych typów tkanek i komórek, które podlegają dokładnie tym samym przepisom prawa medycznego, co komórki macierzyste.

Dodatkowym potwierdzeniem braku jednolitego podejścia w kwestii opodatkowania usług oferowanych przez spółki Grupy podatkiem VAT jest ostatni wyrok Sądu Najwyższego na Węgrzech. Dnia 20 kwietnia 2017 roku sąd ten podtrzymał wyrok Sądu Administracyjnego w Budapeszcie uchylający decyzję Regionalnej Generalnej Dyrekcji Podatkowej Węgry Centrum z dnia 10 grudnia 2014 roku nakazującą spółce Krio Intezet Zrt. zapłatę podatku VAT za rok 2011. Zarząd Krio Intezet Zrt., na podstawie powyższej decyzji sądu, od dnia 1 sierpnia 2017 roku wprowadził zwolnienia z VAT na obecnie oferowane usługi preparatyki i bankowania krwi pępowinowej.

W nawiązaniu do powyższego, w listopadzie 2017 roku spółka Krio Intezet Zrt. dokonała korekty deklaracji VAT za 2012 rok. W dniu 7 lutego 2018 r., ww. organ podatkowy dokonał na rzecz Krio zwrotu podatku VAT za rok 2012 w kwocie 123.758.000 HUF co stanowi równowartość ok. 1,7 mln zł oraz unieważnił uprzednio nałożoną karę w wysokości 0,3 mln zł. Na mocy tej decyzji Zarząd Krio wystąpił 20 czerwca 2018 roku do Regionalnej Dyrekcji Podatkowej Węgry Centrum o sukcesywny zwrot podatku VAT za kolejne okresy sprawozdawcze tj. okres od stycznia 2013 do lipca 2017. W wyniku pozytywnego rozpatrzenia powyższego wniosku w dniu 23 lipca 2018 roku do Krio wpłynęły środki pieniężne w wysokości ok. 680 mln HUF (co stanowi równowartość ok. 9,0 mln PLN) z tytułu zwrotu podatku VAT za okresy sprawozdawcze od stycznia 2013 roku do lipca 2017 roku. Wpływ tego zdarzenia został ujęty w wynikach 2018 roku.

Kolejna zmiana w zakresie opodatkowania usług preparatyki i bankowania krwi pępowinowej i/lub innych tkanek na Węgrzech nastąpiła od 1 stycznia 2019 roku, gdzie w skutek wprowadzonej nowelizacji ustawy o VAT usługi te zostaną ponownie objęte 27% podatkiem VAT.

Z kolei w Bułgarii (gdzie Grupa nie jest obecna) wg informacji pozyskanych przez Emitenta w ostatnich kwartałach zapadły dwa wyroki sądu korzystne dla podatników tj. zwalniające usługi bankowania z VAT. Od tych wyroków odwołały się bułgarskie władze skarbowe i według oceny spółki szanse na podtrzymanie korzystnych orzeczeń są małe.

Ponadto Grupa kontynuuje działania na poziomie Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej związane z możliwością zmiany dyrektywy VAT i objęcia bankowania tkanek i komórek zwolnieniem podobnie, jak jest to dla działalności medycznej związanej z przeszczepianiem narządów, czy dawstwem krwi.

Liczba nowych klientów w segmencie B2C

Sprzedaż na rynku polskim wzrosła w minimalnym stopniu, co spowodowane jest aktywnością marketingową Grupy, rosnącą zamożnością społeczeństwa, programami socjalnymi (500+) oraz pojawiającymi się możliwościami terapii z wykorzystaniem komórek macierzystych – takich jak możliwość zastosowania własnej krwi pępowinowej w leczeniu mózgowego porażenia dziecięcego. Czynnikiem negatywnym na rynku polskim jest spadek liczby porodów. Hiszpania, oraz Portugalia, będące w grupie największych europejskich rynków banków rodzinnych, będą nadal miały dla Grupy kluczowe znaczenie w kolejnych latach, chociaż rynki te zmniejszyły się w stosunku do roku 2018. W Hiszpanii od 10 lat spada liczba porodów, natomiast w Portugalii istnieje bardzo niewielki potencjał wzrostu penetracji, która zbliża się obecnie do 10% (około 5x średnia europejska). Natomiast zdaniem Emitenta istnieje potencjał zauważalnego wzrostu ceny w Hiszpanii w perspektywie kilku lat.

Nadal trudna do przewidzenia wydaje się sytuacja na rynku tureckim, gdzie pomimo dużej liczby porodów (ok 1,3 mln dzieci rocznie) sytuacja socjoekonomiczna znacząco ogranicza możliwości predykcji dalszego rozwoju działalności w tym kraju. Niemniej jednak grupa PBKM na rynku tureckim odnotowała znaczące wzrosty rok do roku.

Na rynku węgierskim Grupa spodziewa się wzrostu liczby nowo pozyskiwanych próbek w okresie kolejnych dwunastu miesięcy co jest związane z mniejszą aktywnością konkurentów i licznymi działaniami sprzedażowymi.

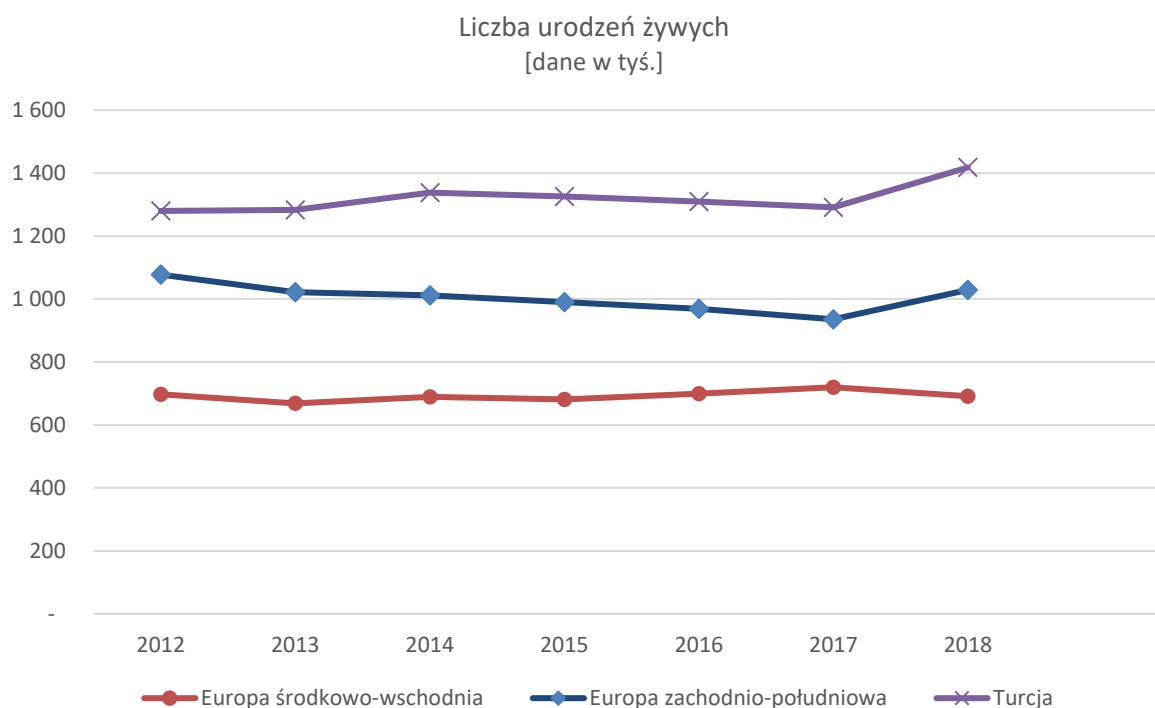
Na rynku rumuńskim Grupa utrzymuje stabilną pozycję. Należy jednocześnie zaznaczyć, że ze względu na dominujący model abonamentowy w Rumunii, jak i na Węgrzech każdego roku zwiększa się pula przychodów generowanych z przechowywania próbek.

Spółki Grupy prowadzą dalsze działania w celu zwiększenia liczby nowo pozyskiwanych klientów we Włoszech i na Łotwie. W szczególności działania te odniosły skutek we Włoszech, gdzie po przeprowadzeniu relatywnie niedużych inwestycji w sprzedaż w 2018 roku odnotowano skokowy wzrost liczby klientów pozwalający na uzyskanie pozycji nr 3 na rynku w segmencie B2C.. Spółka liczy, że w kolejnym roku zwiększy swoje udziały rynkowe.

Nie mniej jednak biorąc powyższe pod uwagę wydaje się, że dalsze wzrosty w tym segmencie są nadal możliwe, niemniej jednak utrzymanie dynamiki wzrostu z poprzednich lat będzie bardzo trudne.

W kilku krajach (Hiszpania, Włochy, Węgry, Szwajcaria oraz kraje bałkańskie) z powodu kłopotów finansowych jednego z dużych europejskich konkurentów Emitenta nastąpił wyraźny spadek zaufania do rodzinnych banków komórek macierzystych, co przekłada się na niższe zainteresowanie ich usługami. Wyjaśnienie statusu i przyszłości tego konkurenta może okazać się kluczowe dla odbudowy zaufania zarówno potencjalnych klientów jak i lekarzy oraz szpitali. W dalszej perspektywie powinno to pozwolić na wzrost rynku w Europie.

Poniższy wykres przedstawia liczbę urodzeń żywych na przestrzeni ostatnich siedmiu lat.

* Źródło: Eurostat: dane za lata 2011 – 2018; <https://www.macrotrends.net/>: dane za 2019 rok
Europa środkowo-wschodnia: Polska, Węgry, Rumunia, Łotwa; Europa zachodnio-południowa: Portugalia, Hiszpania, Włochy.

Struktura modeli płatności dla nowo zawieranych umów bankowania komórek macierzystych lub tkanek

Na bazie dotychczasowych obserwacji Emitent przewiduje, że na koniec roku 2019 roku na poziomie Grupy struktura nowych umów zawieranych w modelach płatności abonamentowym wyniesie około 48% nowych próbek. Zmiana względem poprzednich okresów wynika przede wszystkim z nabycia akcji/udziałów w podmiotach oferujących swoje usługi wyłącznie w modelu przedpłaconym, tj. spółka Stemlab, Famicordon i FamiCell oraz Bebecord. Odsetek klientów wybierających poszczególne modele płatności może się jednak wahać nieco mocniej, niż w poprzednich latach ze względu na różne inicjatywy marketingowo-sprzedażowe podejmowane przez Grupę. Emitent planuje podjęcie działań mających na celu zwiększenie odsetka klientów płacących abonament.

Utrzymanie aktualnego poziomu rezygnacji klientów z kontynuowania przechowywania

Jednym z istotnych elementów dla wielkości przychodów i wyniku finansowego osiąganego przez Grupę jest wartość churn, kształtująca się w minionych okresach na stabilnym poziomie około 1%. Mając na uwadze statystyki kształtowania się poziomu churn oraz przyczyny jego zmian w przeszłości, Grupa nie widzi obecnie czynników, które mogłyby istotnie wpłynąć na jego znaczącą zmianę. Niemniej, ewentualne odchylenia od średniej ostatnich lat mogłyby wpłynąć na kształtowanie się przychodów Grupy.

Zwiększanie skali działalności poprzez przejęcia

Jak wcześniej wspomniano Spółka podtrzymuje decyzję o kontynuacji konsolidacji na rynkach, na których Grupa prowadzi już działalność operacyjną. Najbardziej interesujący ze względu na potencjalne akwizycje jest rynek turecki oraz rumuński. Ponadto Spółka szczególnie aktywnie poszukuje możliwości przejąć w krajach Europy Zachodniej.

Ponadto w najbliższym czasie Spółka nie wyklucza rozpoczęcia współpracy z nowymi partnerami biznesowymi, dzięki którym to Grupa byłaby w stanie rozszerzyć zasięg dotychczas prowadzonej działalności na nowe rynki. Do 2017 roku sprzedaż poprzez Partnerów w formule B2B miała miejsce na Ukrainie i w Szwecji. Na początku roku 2018 spółka pozyskała nowego partnera działającego poprzez grupę powiązanych podmiotów na terenie: Serbii, Słowenii, Chorwacji, Bośni i Hercegowiny, Czarnogóry, Macedonii i Albanii. Pod koniec III kwartału 2018 roku Grupa sfinalizowała przejęcie największego portugalskiego banku krwi pępowinowej przez co rozszerzyła zakres swojej działalności o kolejny kraj, a także umocniła swoją obecność w krajach Europy zachodniej. Nieco później partner Emitenta ze Szwecji rozpoczął oferowanie usług dla klientów w Danii.

W celu umocnienia pozycji Grupy na rynku hiszpańskim oraz zwiększenia skali prowadzonej działalności na początku 2019 roku spółka zależna od emitenta objęła większościowy pakiet w spółce IVI Cordon S.A. Równolegle zawarto wieloletnią umowę dotyczącą w szczególności wyłączności w zakresie świadczenia usług bankowania komórek macierzystych z wykorzystaniem sieci klinik należącej do Equipo IVI na rynku hiszpańskim.

Spółka w I półroczu roku 2019 prowadziła negocjacje z grupą Esperite dotyczące możliwości przejęcia działalności związanej z bankowaniem rodzinnym pod marką Cryo-Save, o czym informowano w komunikacie bieżącym. W związku z niedojściem transakcji do skutku Grupa podejmuje obecnie wstępne działania zmierzające do pozyskania dotychczasowych klientów Cryo-Save w upadłości, którzy przedpłacili za usługę przechowania i wyrażą chęć jej kontynuacji. W sytuacji w której znacząca część klientów zechciałaby kontynuować przechowywanie w ramach umowy zawartej z Emitentem, Spółka stałaby się 3-4 największym na świecie bankiem komórek macierzystych pod względem liczby klientów. W przypadku pozytywnego zakończenia procesu przejęcia klientów podjęte dotychczas działania mogą w dalszej perspektywie wpłynąć na wzrost przychodów netto ze sprzedaży wynikający z przedłużania obecnego okresu przechowywania materiału biologicznego i wnoszenia opłat z tego tytułu. Trzeba jednak podkreślić, że działania takie mogą również podejmować inne podmioty konkurencyjne. Należy zatem podchodzić do tego procesu z bardzo dużą ostrożnością. Trzeba również zauważyć, że klienci pozyskani od Cryo-Save nie będą w najbliższych latach przynosiли przychodu Emitentowi.

W ramach realizowanych planów akwizycyjnych w trzecim kwartale 2019 roku Grupa nabyła pośrednio przez swoją spółkę zależną Stemlab SA akcje/udziały w portugalskich spółkach Bebecord oraz Bebe4D oraz jej spółce zależnej Medical Media II, dzięki czemu skokowo zwiększyła swój udział w portugalskim rynku bankowania rodzinnego do 65%. Dzięki tej transakcji Emitent uzyskał również dostęp do unikatowego kanału sprzedażowego oferującego kobietom zamieszkującym Portugalię usługi z zakresu ultrasonografii.

W I kwartale 2020 roku Grupa w ramach zwiększenia skali swojej działalności nabyła akcje spółki Famicord Acibadem działającej na rynku tureckim. Transakcja ta objęła również zawarcie pomiędzy spółką Famicord Acibadem, a największą siecią szpitali na rynku tureckim należącą do Grupy Acibadem dodatkowej umowy o szerokim zakresie współpracy w zakresie bankowania materiałów biologicznych.

Badania nad terapiami eksperymentalnymi

Grupa zamierza systematycznie zwiększać zaangażowanie finansowe i organizacyjne w rozwój badań nad terapiami eksperymentalnymi z wykorzystaniem komórek macierzystych pozyskiwanych z różnych źródeł niebudzących wątpliwości etycznych, jak tkanki zwyczajowo używane podczas porodu (sznur pępowinowy, łożysko, krew łożyskowa etc.), tkanka tłuszczowa, czy szpik. Będzie ono widoczne, zarówno we współpracy z obecnymi partnerami w tym zakresie, jak i w innych nowych formułach, które mogą pojawić się w branży. Grupa kontynuuje zaangażowanie w badania nad możliwościami płynącymi z zastosowania komórek mezenchymalnych, w szczególności w ramach programu Strategmed II. Emitent, jako jedyny polski podmiot komercyjny jest członkiem trzech konsorcjów w ramach programu Strategmed II, w ramach których zostały rozpoczęte terapie komórkowe, m. in. w kardiologii, diabetologii, dermatologii/medycynie estetycznej. W dotychczas realizowanych 4 próbach klinicznych i 1 próbie przekształconej w eksperyment medyczny wykonano na dzień niniejszego sprawozdania ponad 620 podań różnego rodzaju frakcji komórek macierzystych (będących tzw. ATIMP – produktami badawczymi zaawansowanej terapii medycznej) pacjentom głównie w obszarze kardiologii i dermatologii. Ponadto, PBKM w ramach programu sektorowego InnoNeruoPharm, organizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), realizuje projekt ALSTEM - pracuje nad opracowaniem innowacyjnego produktu leczniczego terapii zaawansowanej opartej na komórkach mezenchymalnych galarety Whartona w leczeniu stwardnienia zanikowego bocznego. W ramach projektu wyłonieni zostali już istotni podwykonawcy jak np. Polska Akademia Nauk, szpital CM Klara w Częstochowie (zmiana ze Szpitala Klinicznego WUM w Warszawie), czy firma CRO. Należy zaznaczyć, że niektóre z realizowanych projektów mają opóźnienie w realizacji nie wynikające z winy Spółki ale spraw formalnych (długie postępowania administracyjne) oraz opóźnień w rekrutacji pacjentów do prób klinicznych. Liderzy tych projektów – czyli CM UJ oraz WUM pozostają w stałym kontakcie z NCBiR.

Rynek terapii komórkowych na świecie rozwija się w sposób niezwykle dynamiczny – w środowisku medycznym mówi się o liczbie kilkudziesięciu tysięcy pacjentów rocznie, płacących za terapię od 25 do 40 tys. USD, przy czym liczba ta systematycznie rośnie. Emitent planuje rozwijać obecność na tym rynku głównie, jako usługodawca oferujący dostęp do przetworzonego materiału biologicznego. W 2016 roku Instytut Terapii Komórkowych S.A. rozpoczął bieżącą działalność operacyjną, która to skupiona jest na leczeniu pacjentów cierpiących na kilka rzadkich chorób neurologicznych. Należy podkreślić silne przewagi konkurencyjne Emitenta w porównaniu z wieloma podmiotami zaangażowanymi w terapię eksperymentalną, w dużej mierze spoza Europy: (i) stosowane są wyłącznie komórki macierzyste o znanym pochodzeniu, pozyskane przy pełnej zgodzie dawcy i w podmiotach leczniczych, (ii) Emitent posiada stosowne zgody na wytwarzanie produktów leczniczych wydane przez Głównego Inspektora Farmaceutycznego, (iii) terapie odbywają się w kraju EU z zachowaniem wszelkich obowiązujących przepisów, (iv) wykorzystanie komórek macierzystych w leczeniu odbywa się za zgodą Komisji Bioetycznej. Ograniczeniem dla szerszego stosowania terapii jest obecnie konieczność zachowania eksperymentalnego charakteru leczenia, tj. produkty mogą być wytwarzane jedynie na zamówienie lekarza prowadzącego, indywidualnie dla danego pacjenta. Masowe wprowadzenie do produkcji i dostępność produktów „z półki” będzie możliwa po przeprowadzeniu prób klinicznych i uzyskaniu pozwoleń Europejskiej Agencji Leków, co Emitent, pod warunkiem uzyskania zgody Rady Nadzorczej, planuje w kolejnych latach. Biorąc pod uwagę, że koszty rejestracji leku w Europejskiej Agencji Leków nie są uwzględnione w projektach, a niezbędne badania

i procedury są kosztowne i czasochłonne Spółka najprawdopodobniej będzie poszukiwała partnera zewnętrznego do ich realizacji. Jednocześnie wobec eksperymentalnego charakteru terapii w przestrzeni publicznej mogą pojawiać się komentarze i artykuły prasowe, które w sposób nierzetelny mogą prezentować skutki stosowania konkretnych rozwiązań w tym również rozwijanych przez Grupę Emitenta. W przypadku zidentyfikowania tego rodzaju komunikatów intencją Emitenta jest skorzystanie z dostępnych narzędzi prawnych oraz komunikacyjnych w celu przedstawienia faktycznego oraz rzetelnego obrazu korzyści i potencjalnego ryzyka związanego z tego rodzaju terapią.

Spółka analizuje możliwość nawiązania współpracy w zakresie terapii komórkowych z podmiotami spoza EU, podmioty te pochodzą zarówno z Europy, jak i Azji oraz Ameryki.

5.3 Ryzyko prowadzonej działalności

Poniżej Zarząd przedstawia najważniejsze czynniki ryzyka, którymi Jednostka Dominująca oraz Grupa zarządza w celu minimalizacji ich negatywnego wpływu na działalność operacyjną.

Ryzyko związane z pandemią COVID-19

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania bardzo ciężko oszacować wielkość negatywnego wpływu pandemii COVID-19 na działalność Grupy. Jak wspomniano wcześniej widoczne są już ograniczenia dostępu do kontaktu z kobietami w ciąży (zamknięte szkoły rodzenia, ograniczone wizyty u lekarzy, zablokowane szpitale), co powoduje zauważalnie niższą liczbę potencjalnych klientów („leads”). Do tego dochodzi niewielkie wydłużenie czasu transportu próbek z niektórych szpitali, zwłaszcza w weekendy. Ponadto istnieje obawa dotycząca, w przypadku dalszego rozwoju pandemii, wprowadzenia ograniczeń w szpitalach w zakresie pobierania krwi pępowinowej. Emitent na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji w krajach działalności.

Ryzyko związane z niezrealizowaniem strategii i dalszym rozwojem Grupy

Strategia rozwoju Spółki zakłada systematyczne zwiększanie liczby klientów i przechowywanych próbek komórek macierzystych lub tkanek, przede wszystkim w modelu płatności abonamentowych. Ponadto Spółka zamierza rozwijać ofertę usług, w tym angażować się w usługi przygotowywania i wytwarzania produktów leczniczych terapii zaawansowanych bazujących na komórkach macierzystych. Przyszła sytuacja majątkowa i gospodarcza Spółki, a także jej pozycja rynkowa, uzależniona jest m. od prawidłowego wdrażania i realizacji strategii rozwoju oraz szybkiego dostosowywania do zmieniających się warunków otoczenia.

Planowana przez Grupę dalsza ekspansja na obecnych rynkach działalności oraz ewentualna ekspansja na nowych rynkach, jak i rozwój nowych usług, wpływają w znaczący sposób na skalę i zakres prowadzonej działalności, wyznaczając nowe jakościowo kategorie wyzwań przed Grupą i jej kierownictwem. Grupa przewiduje w najbliższych latach rozwijać się przede wszystkim poprzez akwizycje zarówno w krajach, w których jest obecna, ale również poza nimi z naciskiem na Europę Zachodnią. Ponadto Grupa planuje rozwój organiczny, umacniając pozycję lidera w wybranych krajach, dostosowując tempo rozwoju do sytuacji rynkowej i zasobów zarządzanych przez Grupę, przy jednoczesnym systematycznym rozwijaniu zasobów ludzkich.

Pomimo przyjętych przez Spółkę założeń, nie można wykluczyć, że nastąpi zmiana tendencji lub trendów w branży, w której działa Spółka. Zahamowanie dynamiki rozwoju branży biomedycznej w przyszłości oraz zmiany w sposobie świadczenia usług bankowania komórek macierzystych i tkanek mogą mieć negatywny wpływ na perspektywy rozwoju Grupy i realizację jej strategii.

Ponadto działania Grupy związane z jej rozwojem organicznym lub związane z dokonanymi akwizycjami, które okazałyby się nietrafione w wyniku złej oceny otoczenia bądź nieumiejętnego dostosowania się do jego zmiennych warunków, mogą mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansowo-majątkową oraz wyniki Spółki oraz Grupy. W przeszłości został zrealizowany jeden projekt, który nie zakończył się rezultatami oczekiwanymi przez Grupę – było to rozpoczęcie działalności na rynku włoskim. Działanie to nie spowodowało osiągnięcia oczekiwanego przez Grupę udziału w rynku, jednak Grupa pozostała na rynku włoskim i nadal prowadzi na nim działalność.

Nie można również wykluczyć okresowego pogorszenia sytuacji finansowej Grupy i osiąganych przez nią wyników na skutek niższej – w porównaniu do istniejących produktów i usług – rentowności nowych usług w ich początkowej fazie rozwoju, jak również na skutek wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez Grupę w okresie intensywnego rozwoju.

Ryzyko związane z pozycją konkurencyjną Grupy i konkurencją na rynku usług, na których Grupa prowadzi działalność

W większości krajów, w których Grupa prowadzi działalność, jej pozycja rynkowa – mierzona udziałem w łącznej rocznej liczbie pobrań komórek macierzystych lub tkanek w danym kraju – plasuje ją w pierwszej trójce firm tam działających. Silną pozycję Grupa zawdzięcza systematycznie realizowanej strategii wzrostu oraz skutecznym przejęciom. Ponadto, działalność spółek Grupy w stosunku do konkurentów wyróżnia większy udział płatności w modelu abonamentowym oraz tworzenie lokalnych laboratoriów na większości rynków, na których Grupa operuje. Większość konkurentów Grupy w Europie działa oferując klientom wyłącznie przedpłatowy model płatności (lub prowadząc strategię cenową promującą głównie ten model), co wynika z bieżącej konieczności pozyskiwania gotówki na działalność. Jednocześnie większość konkurentów posiada jedynie jedno lub dwa laboratoria.

Nie można wykluczyć, że zmiana modeli biznesowych przez podmioty obecnie konkurujące z Grupą, tj. rozpoczęcie na szeroką skalę oferowania klientom atrakcyjnych warunków płatności w modelu abonamentowym lub pojawienie się nowych podmiotów konkurencyjnych, może doprowadzić do pogorszenia się pozycji konkurencyjnej Grupy, co w rezultacie może mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy. Należy też nadmienić, że zwiększona aktywność konsolidacyjna w branży usług medycznych w Europie może skutkować zainteresowaniem branżą bankowania podmiotów dotychczas w niej nieobecnych co stanowi jednocześnie ryzyko dla Spółki (mocna konkurencja) ale i szansę (współpraca na zasadzie white-label, czy joint-venture).

Na zmianę pozycji konkurencyjnej Grupy mogą również mieć wpływ zmiany w ustawodawstwie krajów, w których Grupa prowadzi działalność, jak również wprowadzenie powszechnej usługi bankowania komórek macierzystych lub tkanek finansowanej z budżetów lokalnych, przy jednoczesnym zakazie lub ograniczeniu funkcjonowania banków rodzinnych, co w rezultacie mogłoby mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Ryzyko związane ze współpracą z partnerami medycznymi

Jednym z kluczowych czynników powodzenia działalności Spółki jest współpraca z partnerami medycznymi, tj. lekarzami, pielęgniarkami, położnymi i innymi osobami mających kontakt z kobietami oczekującymi na poród. Partnerzy medyczni pracują w szpitalach, klinikach i prywatnych przychodniach nienależących do Spółki.

Prowadząc edukację potencjalnych klientów i przedstawiając ofertę Spółki, osoby te są istotnym elementem procesu sprzedaży usług bankowania komórek macierzystych lub tkanek. Podobnie jak w przypadku edukacji, współpraca z partnerami medycznymi jest kluczowa w procesie pozyskiwania materiału biologicznego, tj. krwi pępowinowej, fragmentów sznura pępowinowego etc., za co partnerzy są bezpośrednio odpowiedzialni.

Pozyskanie materiału biologicznego odbywa się za wiedzą i zgodą szpitala, tuż po porodzie i zajmuje kilka minut, przy czym nie jest do tego potrzebny jakikolwiek sprzęt medyczny lub diagnostyczny szpitala, a jedynie dostarczony przez rodziczkę zestaw pobraniowy, przekazywany jej przez Spółkę. Zestaw pobraniowy zawiera wszystkie elementy niezbędne do prawidłowego przeprowadzenia procedury pobrania.

Za pozyskanie materiału biologicznego, jako procedurę medyczną przeprowadzaną na życzenie rodzącej, partnerzy medyczni są zazwyczaj bezpośrednio lub pośrednio wynagradzani przez Spółkę. W większości krajów możliwe jest zarówno bezpośrednie wyłączone wynagradzanie partnera medycznego (lekarz, położna), jak i wyłączone wynagradzanie placówki medycznej (szpitala). W niektórych przypadkach występuje również wariant mieszany, tj. jednoczesne wynagradzanie partnera medycznego i placówki medycznej. Współpraca z większością

partnerów medycznych odbywa się na podstawie umowy zlecenia lub zbliżonego tytułu prawnego właściwego dla danej jurysdykcji (wynagrodzenie bezpośrednie). W niektórych przypadkach partnerzy są wynagradzani przez placówkę, w której pracują, z którą jednocześnie rozlicza się Grupa (wynagrodzenie pośrednie).

Ponadto ewentualna konsolidacja szpitali prywatnych poprzez utworzenie sieci może spowodować zwiększoną presję na koszty pozyskania materiału.

Przyjęcie określonego modelu wynagradzania wynika z lokalnych uwarunkowań rynkowych i prawnych.

W przypadku wynagradzania wyłącznie partnera medycznego, rezygnację placówki medycznej z wynagrodzenia należy tłumaczyć dążeniem do poszanowania praw pacjenta oraz wolą zachowania konkurencyjności – w przypadku braku możliwości pobierania tkanek okołoporodowych w danej placówce medycznej miałyby ona gorszą pozycję w stosunku do innych lokalnych placówek wyrażających zgodę na pobieranie krwi i tkanek.

Nie można wykluczyć, że ze względu na zmiany prawa powszechnego w danej jurysdykcji lub wewnętrzne regulacje korporacyjne szpitali, jak i z powodu naturalnych we wszystkich branżach zmian oczekiwań odnośnie pułapu wynagrodzeń za przeprowadzoną edukację, część partnerów medycznych współpracujących z Grupą obniży swoją skłonność do kooperacji lub jej w ogóle zaniecha, co w konsekwencji może spowodować spadek uzyskiwanych przychodów i mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywę rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy. Podobne skutki mogą wywołać ewentualne niekorzystne zmiany w prawie odnośnie możliwości, sposobu i formy prowadzenia działań edukacyjnych, informacyjnych i marketingowych z wykorzystaniem mediów.

Ryzyko związane z utratą klientów

W ostatnich latach Spółka utrzymuje średni wskaźnik churn poniżej poziomu 1% (churn – wielkość wyrażana w procentach, oznaczająca coroczny poziom rezygnacji z usług Grupy w zakresie przechowywania próbek komórek macierzystych lub tkanek, obliczana jako liczba próbek, z których przechowywania klienci zrezygnowali w danym okresie w odniesieniu do liczby wszystkich przechowywanych próbek w danym okresie). Przyczyną rezygnacji z usług Grupy są najczęściej przyczyny losowe lub zmiany w przepisach w danym kraju. Jako, że poziom churn jest w dużej mierze niezależny od działań Grupy istnieje ryzyko, że wskaźnik ten zacznie wzrastać. Nie można wykluczyć, że część klientów Grupy – pozostając związanymi umową – zaprzestanie opłacania abonamentu, co spowoduje wypowiedzenie umowy przez podmiot z Grupy, lub nie przedłuży umowy na dalsze okresy.

Ryzyko związane z informacjami medialnymi dotyczącymi działalności branży, w której prowadzi działalność Grupa

Istota działalności w branży medycznej opiera się na zaufaniu pacjentów do spodziewanych pozytywnych efektów świadczonych usług oraz do podmiotów świadczących usługi medyczne. Ma ono szczególne znaczenie w przypadku nowych, innowacyjnych na rynku usług, co do których najczęściej występuje słabszy dostęp do informacji i niższa świadomość społeczna. Zdarza się, że skomplikowane kwestie medyczne bywają przez brak należytej staranności przedstawiane przez media w sposób niepełny, nierzetelnie lub z brakiem należytego zrozumienia.

Taki przekaz może mieć wpływ na ponoszone koszty, w związku z działalnością zmierzającą do propagowania informacji na temat świadczonych usług. Jednocześnie mnogość niepełnych, nierzetelnych i niespójnych informacji o kwestiach medycznych związanych z bankowaniem komórek macierzystych i tkanek może osłabiać zaufanie potencjalnych pacjentów do oferowanych usług.

W przeszłości miały miejsce publikacje medialne dotyczące obszarów działalności Spółki, których treść negatywnie opisywała aspekty merytoryczne jej aktywności. W kilku przypadkach - publikacja w Rumunii i na Węgrzech - Grupa odczuła spadek przychodów i pewne obniżenie zaufania do branży w ogóle.

Ryzyko związane ze spadkiem zainteresowania terapiami z wykorzystaniem komórek macierzystych

Nie można wykluczyć, że wraz z kolejnymi badaniami lub wdrażanymi w lecnictwie zastosowaniami komórek macierzystych pojawią się problemy, skutkujące spadkiem zainteresowania terapiami. Równolegle lub niezależnie mogą się pojawić nowe metody pozyskiwania komórek macierzystych lub nowe metody i technologie lecznicze, alternatywne do terapii z wykorzystaniem komórek macierzystych. Spółka może nie dostosować w odpowiednim momencie swojej strategii w sposób umożliwiający skorzystanie z powyżej opisanych nowych możliwości.

Ryzyko pobrania zbyt małej ilości lub zakażenia materiału biologicznego

Pozyskiwanie materiału biologicznego odbywa się w warunkach szpitalnych. Przy pozyskiwaniu materiału biologicznego może wystąpić sytuacja, w której pobrana zostanie zbyt mała ilość materiału lub jakość pobranego materiału będzie zbyt niska, aby uzasadniało to jego przechowywanie. Zbyt niska jakość pobranego materiału może wynikać np. ze zbyt małej liczby komórek macierzystych lub z zakażenia mikrobiologicznego. Możliwość zakażenia mikrobiologicznego pobranego materiału wynika z naturalnego braku sterylności w środowisku szpitalnym w trakcie porodu.

W przypadku pobrania zbyt małej ilości materiału lub stwierdzenia zakażenia, klient jest informowany w możliwie krótkim czasie po pobraniu i ma prawo do rezygnacji z umowy oraz zwrotu opłaty poza podstawową opłatą za usługę.

Zakażenia wirusowe mają miejsce bardzo rzadko, zakażenia bakteryjne są znacznie częstsze. Zgodnie z wiedzą medyczną i standardami związanymi z przeszczepianiem materiału zakażonego bakteryjnie, w większości sytuacji może być on użyty do przeszczepienia z jednoczesnym podaniem odpowiednich farmaceutyków. W przypadku zakażeń wirusowych, materiał może być wykorzystany jedynie przy wybranych terapiach. Niemniej, przeszczepienia zakażonego materiału, pomimo jednoczesnej terapii farmakologicznej, mogą doprowadzić do niepowodzenia terapii. Wykorzystanie do leczenia zakażonego materiału przechowywanego przez Grupę miało już miejsce.

Z uwagi na fakt, że zarówno sytuacje pobrania zbyt małej ilości materiału, jak i zakażenia mikrobiologiczne pobranego materiału zależą od wielu czynników, na które wpływ Grupy jest znacznie ograniczony, Grupa nie może wykluczyć wzrostu ich występowania. Może to doprowadzić do negatywnego odbioru Grupy przez obecnych i potencjalnych klientów, a w konsekwencji do spadku zainteresowania usługami świadczonymi przez Grupę. Nie można również wykluczyć ewentualnych roszczeń odszkodowawczych kierowanych przeciwko podmiotom z Grupy Spółki w przypadku rażących naruszeń w trakcie czynności pozyskiwania materiału biologicznego przez partnerów medycznych. Wskazane ryzyka związane z zakażeniem materiału biologicznego mogą spowodować spadek uzyskiwanych przychodów i mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy. W dotychczasowej historii Grupy zdarzały się i zdarzają się roszczenia odszkodowawcze, jednak ich skala, zarówno ilościowa, jak i wartościowa nie ma wpływu na funkcjonowanie Grupy.

Ryzyko błędu w preparatyce materiału biologicznego

Pobraną materiał jest zazwyczaj transportowany do najbliższego laboratorium Grupy lub jednego z partnerów Grupy w celu poddania go badaniom i przygotowania do przechowywania (preparatyka). Grupa posiada wieloletnie doświadczenie w zakresie preparatyki próbek, a osoby zajmujące się przetwarzaniem materiału biologicznego i przygotowaniem próbek są systematycznie szkolone w celu podnoszenia ich kompetencji. W Grupie funkcjonuje również system procedur mających na celu poprawę skuteczności procesu preparatyki. Pomimo powyższego istnieje ryzyko wystąpienia błędu ludzkiego, związanego najczęściej z brakiem dostatecznej wiedzy pracownika Grupy, lub ryzyko zaniedbań ze strony współpracowników Grupy. Zmaterializowanie się ryzyka może mieć wpływ na wizerunek Grupy oraz wysokość przychodów. Nie można również wykluczyć wystąpienia klientów z roszczeniami odszkodowawczymi.

Ryzyko utraty pobranego materiału biologicznego lub próbki

Po pobraniu w szpitalu materiał biologiczny transportowany jest do laboratorium, gdzie dokonuje się preparatyki. Następnie próbka przechowywana jest w laboratoriach należących do Grupy lub do podmiotów z nią współpracujących do momentu użycia lub rezygnacji klienta z usługi bankowania. Próbki przechowywane są w urządzeniach działających na zasadzie próżniowo izolowanego termosu z możliwością manualnego uzupełnienia poziomu azotu. Niemal wszystkie urządzenia wykorzystywane w tym procesie są podłączone do odpowiednich systemów monitoringu.

Do transportu materiału biologicznego wykorzystywane są profesjonalne firmy kurierskie, a w niektórych spółkach również zleceniobiorcy i pracownicy. Materiał jest transportowany w specjalnym zestawie odpowiednio zabezpieczającym zawartość, zarówno pod kątem sterylności, jak i zachowania odpowiednich warunków termicznych. W określonych przypadkach Grupa samodzielnie podejmuje się transportu próbek na zlecenie swoich klientów, co ma miejsce m. in. w przypadku wydania i przewozu próbki do przeszczepu.

Ryzyko związane z transportem może, w sporadycznych przypadkach, być związane ze zmianą miejsca przechowywania próbki. Może to nastąpić przy przejściu innego banku komórek z jednoczesnym zamknięciem dotychczasowej lokalizacji czy zmiany lokalizacji własnego funkcjonującego banku lub laboratorium.

W związku z powyższym istnieje ryzyko utraty, tj. zgubienia, uszkodzenia lub zniszczenia, materiału biologicznego lub zamrożonej próbki podczas transportu czy to w wyniku zaniedbań, zaniechań, pomyłek, wypadków komunikacyjnych, czy siły wyższej.

Ponadto w związku z koniecznością przechowywania próbek w bardzo niskiej temperaturze nie można wykluczyć sytuacji, w której preparaty mogą ulec rozmrożeniu. Do rozmrożenia może dojść w wyniku jednoczesnego wystąpienia błędu ludzkiego, niskiego poziomu azotu w zbiorniku, braku reakcji systemów monitoringu oraz braku reakcji czujników tlenu. Do rozmrożenia mogłoby również dojść w przypadku długotrwałej przerwy w dostawie energii elektrycznej, niezbędnej dla funkcjonowania systemów monitoringu lub długotrwałego braku informacji o awarii zbiornika.

Wystąpienie jednej z powyższych okoliczności może pociągnąć za sobą roszczenia klientów, których materiał biologiczny lub próbki doznały uszczerbku. W przeszłości Grupa odnotowywała i nadal odnotowuje sporadyczne przypadki zagubienia lub zniszczenia materiału biologicznego lub próbek. We wszystkich przypadkach, w których doszło do tego typu zdarzeń, Grupa zawarła z klientami porozumienia. Koszt zawarcia tych porozumień nie wpłynął w sposób istotny na działalność i wyniki Grupy.

Spółka nie może również wykluczyć, że dostępność usług poszczególnych podwykonawców, tj. podmiotów świadczących usługi transportowe lub laboratoriów współpracujących, nie ulegnie ograniczeniu w przyszłości, ani że jakość oraz terminowość oferowanych przez podwykonawców usług nie ulegnie obniżeniu. Taka sytuacja może mieć wpływ na wzrost kosztów działalności Grupy.

Ryzyko związane z umową z Cryo-Save AG na przechowywanie preparatów komórek macierzystych.

Należy dodać, że w związku z realizacją przez Spółkę umowy o przejęciu przechowywania preparatów klientów grupy Esperite N.V. (przede wszystkich Cryo-Save AG) Emitent zrealizował wg wiedzy spółki największy w historii na świecie transport zamrożonych preparatów biologicznych przeznaczonych do terapii z trzech krajów do Polski. To przedsięwzięcie zakończyło się sukcesem. Od wielu miesięcy Emitent prowadzi fizyczną inwentaryzację przewiezionego materiału biologicznego, gdyż jakość danych elektronicznych otrzymanych od Cryo-Save AG jest bardzo niska. Emitent identyfikuje pewne ryzyko prawne w realizacji umowy spowodowane wielokrotnymi naruszeniami umowy przez Cryo-Save AG (obecnie w upadłości). Klienci indywidualni, jak również partnerzy Cryo-Save AG wobec braku możliwości uzyskania czegokolwiek od upadłej spółki mogą próbować wnosić roszczenia przeciwko Emitentowi. Zdaniem Emitenta ryzyko przegrania sporu jest bardzo niskie, natomiast mogą pojawić się w związku z tą sprawą istotne koszty prawne.

Ryzyko związane z wytwarzaniem produktów leczniczych

Spółka posiada niezbędne zgody do wytwarzania produktów leczniczych terapii zaawansowanej do zastosowania w ramach tzw. wyłączenia szpitalnego (ATMP-HE). Stosowanie tych produktów u pacjenta odbywa się wyłącznie w Polsce, zgodnie z ustawą o zawodzie lekarza i na wyłączną odpowiedzialność lekarza. Zastosowanie produktu wymaga zgody właściwej komisji bioetycznej. Zgodę tę powinien uzyskać lekarz stosujący ATMP-HE. Niemniej jednak, pomimo wyłącznej odpowiedzialności lekarza, Spółka jest obciążona typowym ryzykiem wytwórcy ATMP-HE i koniecznością zachowania odpowiedniego reżimu wytwarzania. Zgodnie z przepisami prawa polskiego, odpowiedzialność za eksperyment leczniczy spoczywa na lekarzu, przy czym dostawca preparatu ATMP-HE musi dowieść, że wytworzył produkt zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Pomimo, iż dotychczasowe zastosowania preparatów wytworzonych przez Spółkę nie wykazały wystąpienia znaczącej ilości istotnych zweryfikowanych zdarzeń niepożądanych po stronie pacjentów, nie można wykluczyć takich sytuacji w przyszłości, co może doprowadzić do zgłoszenia ewentualnych roszczeń ze strony lekarza lub pacjentów. W przypadku uznania zasadności takich roszczeń może to mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy. W kilku przypadkach gdzie takie zdarzenia wystąpiły przeprowadzona rutynowa kontrola GIF nie wskazała na istotne uchybienia po stronie Spółki.

Ryzyko związane z awarią urządzeń i systemów informatycznych wykorzystywanych w działalności Spółki

W ramach prowadzonej działalności Spółka zobowiązana jest do zapewnienia bardzo wysokiego rygoru jakościowego w całym procesie przygotowywania i przechowywania próbek, poczynając od pozyskania materiału biologicznego przy porodzie. Zapewnienie oczekiwanej przez klientów jakości opiera się w dużej mierze na prawidłowo działających urządzeniach medycznych i innych z nimi związanych oraz sprzęcie komputerowym. W prowadzonej działalności Spółka stosuje nowoczesne technologie oparte o wykorzystanie zaawansowanych systemów informatycznych i telekomunikacyjnych, pozwalające na sprawną realizację bieżącej działalności, w tym systemy komputerowe przechowują dane osobowe swoich klientów oraz dane dotyczące pobranych i przechowywanych próbek.

Pomimo, iż większość kluczowych urządzeń posiada tzw. back-up, czyli inne urządzenie, które jest w stanie zastąpić całość lub część procesów, które pierwotnie były wykonywane z wykorzystaniem uszkodzonych urządzeń, nie można wykluczyć ryzyka wystąpienia szczególnych okoliczności, które uniemożliwią również wykorzystywanie sprzętu zastępczego.

Dodatkowym aspektem jest gromadzenie, przetwarzanie i przechowywanie przez Spółkę dużych zbiorów danych, w tym danych osobowych. Pomimo wprowadzenia przez Spółkę centralnego zarządzania kopiami zapasowymi dla danych gromadzonych przez niektóre spółki Grupy, co istotnie zmniejsza możliwość ich utraty, nie można wykluczyć szczególnych okoliczności, spowodowanych głównie błędem ludzkim, które będą skutkować zawodnością zastosowanych środków ostrożności.

Zaistnienie poważnej awarii wykorzystywanych urządzeń, zniszczenie lub utrata istotnej części lub całości majątku trwałego należącego do Spółki lub danych zarządzanych lub posiadanych przez Spółkę, może spowodować czasowe lub długotrwałe wstrzymanie działalności i trudności w realizacji usług, w tym już opłaconych, co może niekorzystnie wpłynąć na wyniki i sytuację finansową Spółki i Grupy.

Awaria systemów komputerowych może również spowodować utratę zaufania, pogorszenie wizerunku oraz ryzyko roszczeń klientów w wyniku braku możliwości przyporządkowania klientowi jego próbki. W konsekwencji materializacja tych ryzyk może mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

W przeszłości miały miejsce pojedyncze przypadki awarii urządzeń i systemów informatycznych wykorzystywanych przez Spółkę, jednak nigdy nie miały one charakteru długotrwałego czy krytycznego, a tym samym nie wpłynęły istotnie na działalność Spółki.

Ryzyko utraty kadry zarządzającej

Działalność Spółki w dużym stopniu uzależniona jest od wiedzy, umiejętności i doświadczenia kluczowych pracowników oraz kadry zarządzającej. W związku z tym, ewentualna utrata członków kadry zarządzającej lub innych pracowników, którzy dysponują odpowiednimi kompetencjami mogłaby negatywnie wpłynąć na skuteczność i efektywność działania przedsiębiorstwa oraz jakość świadczonych usług, co z kolei mogłoby doprowadzić do przynajmniej częściowej utraty klientów i pogorszenia wyników finansowych Grupy.

Ryzyko odszkodowawcze i ryzyko sporów sądowych

Spółka ponosi odpowiedzialność wynikającą z zawieranych umów oraz wykonywanej działalności. Niewykonanie bądź nienależyte wykonanie umowy może powodować powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej, co może mieć negatywny wpływ na działalność oraz sytuację finansową Grupy.

Spółka ponosi również odpowiedzialność za obowiązki powierzone osobom trzecim. Rodzi to możliwość powstania roszczeń związanych z działalnością zleconą podmiotom zewnętrznym m. in. partnerom medycznym i kurierom.

Wystąpienie przez klienta z roszczeniem przeciwko Spółce rodzi również ryzyko pogorszenia wizerunku i – w konsekwencji – możliwość utraty obecnych i potencjalnych klientów.

Roszczenia kierowane przeciwko Spółce, jak również konsekwencje wynikające z utraty wizerunku może mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

W całej historii Grupy miało miejsce kilkanaście przypadków ugód z klientami, które jednak nie wpłynęły istotnie na działalność Grupy ani jej wyniki finansowe.

Ryzyko związane z przetwarzaniem przez Spółkę danych osobowych na znaczną skalę

W ramach bieżącej działalności, Spółka na znaczną skalę przetwarza dane osobowe, zarówno dawców krwi pępowinowej oraz tkanek, jak i ich rodziców. Przetwarzanie danych osobowych przez Spółkę musi być dokonywane w sposób zgodny z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Spółka nie może wykluczyć, że pomimo stosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, dojdzie do naruszenia obowiązków prawnych w tym zakresie, w szczególności do ujawnienia danych osobowych osobom nieupoważnionym. W przypadku naruszenia przepisów prawnych związanych z ochroną danych osobowych, w szczególności ujawnienia danych osobowych w sposób niezgodny z prawem, Spółka może być narażona na zastosowanie wobec niej lub członków organów przewidzianych prawem sankcji. Bezprawne ujawnienie danych osobowych może również skutkować dochodzeniem przeciwko Spółce roszczeń o naruszenie dóbr osobistych.

Przejmując preparaty do przechowywania od Cryo-Save AG Emitent pozyskał, zgodnie z prawem, dostęp do danych klientów Cryo-Save AG. Dane te są bardzo słabej jakości, często nieaktualne a na pewno – niekompletne. Ich przetwarzanie niesie z sobą dodatkowe ryzyko związane z ich stanem, w szczególności w niektórych przypadkach identyfikacja części preparatów może okazać się niemożliwa.

Ryzyka zdarzeń katastroficznych, ryzyka wyjątkowe

Charakter prowadzonej działalności oraz dotychczasowe doświadczenie wskazują na niewielką możliwość wpływu czynników nadzwyczajnych na aktywność biznesową Spółki. Nie można jednak wykluczyć, że ewentualne (i) działania wojenne, (ii) działania o charakterze terrorystycznym, (iii) zjawiska epidemiologiczne oraz (iv) czynniki przyrodnicze i inne zdarzenia katastroficzne mogą wpłynąć na zachowania klientów. Efekty tych zjawisk mogą – poza wpływem na zachowania klientów – niekorzystnie wpłynąć również na wszelkie rodzaje działalności mające na celu realizację bieżących zamierzeń operacyjnych, jak i długoterminowych planów strategicznych.

Należy mieć na uwadze, że znaczna część przechowywanych przez Spółkę próbek znajduje się w jednej lokalizacji. W przypadku wystąpienia określonych zdarzeń nadzwyczajnych, w tym katastroficznych mających wpływ na daną

lokalizację, np. całkowitego spalenia pomieszczeń, Spółka może nie mieć możliwości dalszego prowadzenia działalności.

W przypadku wystąpienia zdarzenia katastroficznego lub ryzyka wyjątkowego mogą one zagrozić ciągłości pracy Spółki.

Ryzyko związane z otoczeniem makroekonomicznym

Sprzedaż usług oferowanych przez Spółkę jest powiązana z sytuacją makroekonomiczną. Pomimo faktu, że oferta Spółki jest skierowana do osób o statusie finansowym wyższym od przeciętnego nie można wykluczyć, że istotne pogorszenie się wskaźników makroekonomicznych, m.in. tempa wzrostu PKB, tempa wzrostu wynagrodzeń, poziomu inflacji, stopy bezrobocia, deficytu budżetowego czy poziomu oszczędności gospodarstw domowych, może negatywnie wpływać na sprzedaż usług przez Spółkę.

Ryzyko związane z przyjętą metodą rozpoznawania przychodów i kosztów

W oparciu o regulacje Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, Spółka stosuje model bilansowego rozpoznawania przychodów i kosztów.

Model ten opiera rozpoznawanie przychodów w danym okresie w oparciu o alokację ceny transakcyjnej ustalonej w oparciu o ceny hurtowe, skorygowane o koszty bezpośrednie i pośrednie jakie pojawiają się wyłącznie w związku z obsługą rynku detalicznego oraz o oczekiwaną marżę na rynku detalicznym. Taki model rozpoznawania przychodów pozwala na jednolite i spójne ujęcie wszystkich rodzajów kontraktów realizowanych przez Spółkę (niezależnie od sposobu płatności i innych parametrów kontraktów). Powoduje on jednak, że niektóre zmiany w działalności Spółki mogą mieć wpływ na poziom rozpoznawania przychodów, który nie jest prosty do przewidzenia.

Nie można wykluczyć, że zmiany określonych parametrów działalności Spółki, które nie powodują żadnego lub trwałego pogorszenia jej przepływów gotówkowych, spowodują negatywny wpływ na wysokość przychodów, a co za tym idzie także i wyników finansowych Spółki w danym okresie.

Nie można również wykluczyć, że ze względu na zmianę MSR lub MSSF, jak i zmianę innych przepisów prawa, do których musi stosować się Spółka, lub zmianę zachowań klientów niezbędne okaże się wprowadzenie zmian do stosowanego modelu rozpoznawania przychodów i kosztów, co może implikować zmiany w przyjętych zasadach rozpoznawania przychodów i kosztów Spółki.

Ryzyko związane ze wzrostem kosztów przechowywania

Ceny oferowanych przez Spółkę usług kalkulowane są w oparciu o analizę kosztów zmiennych i kosztów stałych. Dzięki systematycznie prowadzonym działaniom usprawniającym i optymalizującym procesy technologiczne i sprzedażowe, obecny poziom kosztów stałych w Spółce należy uznać za pozwalający na oferowanie konkurencyjnych cen usług.

Z uwagi na konstrukcję umów zawieranych z klientami, które nie pozwalają na zwiększenie wynagrodzenia za świadczone przez Spółkę usługi w stopniu wyższym niż stopa inflacji, istotna zmiana jednostkowych kosztów zmiennych (niektórych lub wszystkich) lub utrata kontroli nad poziomem kosztów stałych może wywrzeć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Dodatkowo, w celu poprawnego rozpoznania przychodów z kontraktów długoterminowych, Spółka przyjmuje założenia odnośnie kształtowania się przyszłych kosztów przechowywania próbek krwi pępowinowej w poszczególnych krajach. W razie, gdyby założenia te okazały się nietrafione, Spółka dokonuje ich corocznej korekty, co wpływa na przeliczenie wartości przychodów i kosztów każdego kontraktu i może powodować przeszacowanie stopnia rozpoznania przychodów, a w związku z tym korekty poziomu rozpoznania przychodów od początku kontraktu. To z kolei może spowodować rozpoznanie dodatkowego przychodu lub obniżenia przychodu w bieżącym okresie. Dotychczas Spółka przyjmowała ostrożne założenia, co do kształtowania się przyszłych kosztów przechowywania i efekt przeszacowań (odnoszony w przychody z przechowywania) był

pozytywny, nie mając znaczącego wpływu na wyniki finansowe Spółki. W przyszłości na skutek ewentualnych błędnych założeń lub zdarzeń powodujących konieczność zmiany założeń, efekt ten może być negatywny i może powodować zmniejszenie przychodów i wyniku finansowego Grupy.

Ryzyko związane z transakcjami zawieranymi z podmiotami powiązanymi

Podmioty z Grupy, w tym również Spółka, zawierają i zamierzają zawierać transakcje wewnątrz Grupy. W ocenie Zarządu Spółki transakcje takie były zawierane na warunkach rynkowych. Nie można jednak wykluczyć, iż zawarte już transakcje, jak i transakcje, które zostaną zawarte pomiędzy podmiotami z Grupy, mogą zostać uznane przez organy podatkowe, jako zawarte na warunkach odbiegających od warunków rynkowych, co w konsekwencji może prowadzić do konieczności uregulowania wykazanych należności podatkowych.

Ryzyko zmiany przepisów prawa oraz sposobu ich interpretacji i stosowania

Zagrożeniem dla działalności Grupy może być zmienność systemu prawnego w krajach, w których prowadzi działalność. Często zmieniające się przepisy, pociągające za sobą zmianę ich wykładni, istotnie utrudniają prowadzenie działalności gospodarczej oraz znacznie ograniczają przewidywalność wyników finansowych.

Ryzyko naruszenia przepisów dotyczących ochrony konsumentów

Przepisy Ustawy o Ochronie Konkurencji i Konsumentów zakazują stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (przykładowo takich jak udzielanie klientom niewłaściwych informacji, stosowanie niedozwolonych postanowień i warunków umów, reklamy wprowadzające w błąd). Katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nie jest zamknięty, co oznacza, że UOKiK może uznać daną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów nawet wówczas, gdy nie jest ona wprost wskazana jako zakazana w ustawie.

Spółka prowadzi swoją działalność również w innych krajach za pośrednictwem spółek działających na podstawie przepisów właściwych dla danego kraju, w tym zastosowanie będą miały przepisy zakazujące stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Naruszenie zasad dotyczących ochrony zbiorowych interesów konsumentów może prowadzić do nałożenia kar przez właściwy organ oraz do dochodzenia roszczeń przez poszkodowanych konsumentów w drodze postępowań sądowych, w przypadku w którym niektóre z postanowień w umowach zawieranych przez spółki z Grupy z klientami mogłyby zostać uznane za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Niekorzystne dla Spółek Zależnych rozstrzygnięcia sądów w danych jurysdykcjach mogą wpłynąć negatywnie na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

W szczególności należy podkreślić zbiurokratyzowane procedury prawne w Hiszpanii, gdzie w wyniku ich bardziej, niż historycznie restrykcyjnego podejścia jedna z hiszpańskich spółek z Grupy musiała wstrzymać pobrania w ok. 10 szpitalach. Uzyskanie pozwoleń dla szpitali na pobrania na Spółki jest procesem bardzo czasochłonnym i niepewnym. Z drugiej strony dwie spółki Grupy z Hiszpanii wygrały sprawy sądowe w kilku regionach autonomicznych, co może otworzyć drogę do zwiększenia liczby pobrań w dłuższym terminie.

Ryzyko związane z koniecznością uzyskiwania i posiadania określonych pozwoleń

Dynamika rozwoju działalności Spółki jest uzależniona od konieczności uzyskania i posiadania zezwoleń administracyjnych, a także kierunków ewentualnych zmian przepisów prawa europejskiego lub krajowego, regulujących działalność w zakresie pozyskiwania, przetwarzania i przechowywania komórek macierzystych.

Ewentualne nieuzyskanie lub utrata posiadanych pozwoleń przez Spółkę będzie wiązało się z ryzykiem wstrzymania lub ograniczenia świadczenia usług, przedmiotowego lub geograficznego. Co więcej, nadrzędność prawa unijnego nad krajowym, a także konieczność ciągłego dostosowywania norm lokalnych do europejskich może spowodować w przyszłości zmianę obowiązujących uwarunkowań formalno-prawnych i administracyjnych.

Konieczność dostosowania się Spółki do nowych przepisów może spowodować obowiązek poniesienia znacznych nakładów finansowych. Wzrost kosztów, które Spółka będzie obowiązana ponieść, może doprowadzić do

zwiększenia kosztów działalności, co w konsekwencji może wpłynąć negatywnie na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Ryzyko zmian legislacyjnych w zakresie zasad funkcjonowania publicznej nieodpłatnej służby zdrowia w krajach prowadzenia działalności przez Grupę

Polsce nie wprowadzono regulacji prawnych, zgodnie z którymi następowałaby refundacja świadczeń medycznych obejmujących usługi pobrania, przetwarzania i przechowywania komórek macierzystych.

Ewentualne zmiany regulacji prawnych w Polsce, a w szczególności zmiany dotyczące rozszerzenia tzw. koszyka usług refundowanych na usługi świadczone przez Spółkę mogłoby spowodować trudne do przewidzenia konsekwencje w sposobie prowadzenia działalności przez Spółkę. Nie można wykluczyć wprowadzenia takich zmian regulacji prawnych dotyczących ochrony zdrowia, które mogłyby wywrzeć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

Ryzyko związane ze zmianą kwalifikacji usługi świadczonej przez szpitale na rzecz Spółki

Ustawa Transplantacyjna rozróżnia czynności pozyskiwania i pobierania tkanek, komórek, narządów, ze względu na moment dokonania czynności. W ciągu obowiązywania Ustawy Transplantacyjnej powstała rozbieżność poglądów w kwestii nazewnictwa opisanych czynności. W szczególności spotykane są poglądy zgodnie z którymi krew uważa się za pobraną, jeżeli czynność dokonywana jest przed wydaleniem łożyska. Pozyskanie krwi następuje po wydaleniu łożyska. W ocenie Spółki w przypadku krwi pępowinowej nie ma znaczenia czy jest ona pozyskiwana przed czy po wydaleniu łożyska z organizmu kobiety, gdyż jest ona zawsze pozyskiwana z łożyska, które nie jest częścią organizmu kobiety tylko tzw. płodu, co oznacza, że taka krew jest zawsze pozyskiwana, a nie pobierana - takie stanowisko było uznawane przez 10 lat obowiązywania Ustawy Transplantacyjnej. Czynność pobrania krwi pępowinowej wymaga uzyskania odpowiedniego pozwolenia wydawanego przez Ministra Zdrowia. Istnieją szpitale, które nie uzyskały wymaganego pozwolenia, kategoryzując swoje usługi jako pozyskiwanie krwi pępowinowej. Z technicznego oraz medycznego punktu widzenia szpitale mogą swobodnie realizować zarówno czynności pobrania (wymagające pozwolenia) jak i pozyskania krwi pępowinowej (nie wymagające pozwolenia) zgodnie z obowiązującymi procedurami. Wobec wyrażonego w Uchwale Krajowej Rady Transplantacyjnej nr 46/2015 z dnia 7 grudnia 2015 roku stanowiska w kwestii interpretacji rozumienia terminów „pobierania” i „pozyskiwania” istnieje ryzyko, że część szpitali, które nie uzyskały wymaganego pozwolenia a będzie chciała realizować pobrania krwi przed wydaleniem łożyska może wypowiedzieć lub dążyć do zmiany warunków umów zawartych ze Spółką, co może mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy.

5.4 Ryzyko finansowe

Grupa Kapitałowa narażona jest na szereg ryzyk mających źródła zarówno w sytuacji makroekonomicznej w krajach, w których spółki Grupy działają, jak i mikroekonomicznej w poszczególnych przedsiębiorstwach. Głównymi czynnikami zewnętrznymi mogącymi wywierać negatywny wpływ na wynik Grupy są wahania kursów walut obcych względem złotego oraz zmiany rynkowych stóp procentowych.

Szczegółowe informacje nt. wpływu ryzyka finansowego na sytuację Grupy zostały zamieszczone w notce nr 36 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2019 rok. Poniżej natomiast zamieszczono najważniejsze informacje nt. zasad zarządzania ryzykiem finansowym.

W celu ograniczenia możliwości wystąpienia ryzyk Grupa prowadzi jednolitą politykę zarządzania ryzykiem finansowym oraz stały monitoring obszarów ryzyka, wykorzystując dostępne strategie i mechanizmy w celu zminimalizowania ujemnych efektów zmienności rynku i zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Polityka i strategia zarządzania ryzykiem monitorowana jest przez Zarząd jednostki dominującej oraz odpowiednie komórki merytoryczne poszczególnych spółek.

Ryzyko stopy procentowej

Zmiany rynkowych stóp procentowych mogą niekorzystnie oddziaływać na wynik finansowy Grupy. Grupa jest narażona na ryzyko zmiany tego z powodu możliwej zmiany wartości odsetek naliczonych od kredytów udzielonych przez zewnętrzne instytucje finansowe spółkom Grupy opartych na zmiennej stopie procentowej.

Spółki Grupy mierzą ekspozycję na ten czynnik ryzyka zestawiając sumę kwot wynikających ze wszystkich instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmianę stopy procentowej. Dodatkowo jednostki Grupy prowadzą ewidencję dotyczącą planowanego zadłużenia w ciągu przyszłych 12 miesięcy natomiast dla instrumentów długoterminowych na okres ich obowiązywania.

Celem ograniczenia ryzyka jest niwelacja poniesienia większych kosztów z tytułu zawartych zobowiązań finansowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Grupa w celu zminimalizowania ryzyka zmian stóp procentowych w przypadku zawierania długoterminowych umów kredytowych zawiera również transakcje IRS, dzięki którym potencjalne wzrosty stóp procentowych w przyszłości nie wpłyną negatywnie na wyniki finansowe Grupy.

Ryzyko walutowe

Grupa prowadzi działalność gospodarczą na terenie różnych państw, w których obowiązują różne waluty, m. in. euro, złoty polski, lira turecka, lej rumuński, forint węgierski, frank szwajcarski. Zarówno koszty, jak i ceny usług oferowanych klientom Grupy w każdym z tych krajów wyceniane są zwykle w walucie lokalnej. W 2019 roku ok. 43% skonsolidowanych przychodów Grupy zostało wygenerowane w walutach innych niż złoty. W szczególności były to euro, lira turecka, lej rumuński oraz forint węgierski.

Walutami operacyjnymi jednostek zależnych mających siedzibę poza granicami Polski są waluty obowiązujące w krajach, w których podmioty te prowadzą działalność. W związku z tym wartość aktywów danej spółki jak również jej wynik jest przeliczany na polskie złote, a zatem na ich wartość prezentowaną w sprawozdaniu mają wpływ kursy walut obcych względem polskiego złotego, co może mieć wpływ na zmianę ich wartości. Zmiana relacji każdej z walut lokalnych do złotego może zatem mieć negatywny wpływ na działalność, perspektywy rozwoju, sytuację finansową lub wyniki Grupy pomimo braku zmian poziomu sprzedaży lub kosztów wyrażonych w jednostkach produktów lub usług, a kwoty ewentualnych dywidend po przeliczeniu na złote mogą być niższe od oczekiwanych.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, ani nie korzysta z kontraktów walutowych typu forward, przy czym ryzyko kursowe w pewnym zakresie niwelowane jest poprzez stosowanie mechanizmu hedgingu naturalnego. Ze względu na fakt, że jednostki Grupy nie posiadają znaczących nierozliczonych pozycji pieniężnych denominowanych w walutach obcych, zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej ryzyko walutowe jest znikome.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe, na które narażona jest Grupa Kapitałowa może wynikać z:

- wiarygodności kredytowej klientów korporacyjnych, co jednak z uwagi na brak znacznej koncentracji ryzyka kredytowego i duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu nie wymaga stosowania specjalnych zabezpieczeń transakcji, poza monitoringiem kontrahentów pod kątem ich zdolności kredytowych,
- ryzyka kredytowego wynikającego z wiarygodności kredytowej instytucji finansowych (banków/brokerów),

W ocenie Grupy ryzyko dotyczące klientów nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego na rynku, na którym działa Grupa. W rozliczaniu z kontrahentami preferuje się płatności przelewem, kartą kredytową oraz przedpłaty. Decyzje dotyczące udzielenia kredytu podejmuje się biorąc pod uwagę wynik badania wypłacalności, wartość kontraktu, termin płatności oraz prognozowane saldo należności.

Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i instrumentów pochodnych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Grupy są różne banki o wysokim ratingu kredytowym przyznawanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Ryzyko związane z płynnością

Realizacja celów operacyjnych i strategicznych, w szczególności inwestycji w nowe produkty i usługi, oraz zapewnienie corocznej wypłaty dywidendy wymaga utrzymania dyscypliny w zarządzaniu płynnością finansową przedsiębiorstwa. Ponoszenie nakładów na rozwój jest zazwyczaj oddalone w czasie od momentu uzyskania pierwszych przychodów z tego tytułu. W związku z tym, w przypadku nadmiernego zaangażowania Spółki w zbyt wiele projektów rozwojowych przy jednoczesnym obciążeniu wypłatą dywidendy, istnieje ryzyko wystąpienia problemów z płynnością, co mogłoby doprowadzić do trudności w terminowym wywiązywaniu się Spółki ze zobowiązań finansowych.

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Grupa zabezpiecza płynność poprzez wykorzystanie limitów kredytowych oraz dat zapadalności depozytów, monitorując na bieżąco płynność na podstawie aktualizowanych co miesiąc prognoz wykonania przepływów finansowych. Na dzień 31 grudnia 2019 r. wielkość niewykorzystanych linii kredytowych wynosiła około 1,3 mln zł. Grupa monitoruje płynność finansową bazując na kalkulacji stopy zadłużenia oraz wskaźnika bieżącej płynności. Dodatkowo Grupa przeprowadza projekcje przyszłych przepływów z tytułu zobowiązań handlowych.

6 Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

6.1 Zbiór stosowanych zasad ładu korporacyjnego

W 2019 roku Spółka podlegała zasadom ładu korporacyjnego zawartym w zbiorze „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” uchwalonym przez Radę Nadzorczą Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Uchwałą Nr 26/1413/2015 z dnia 13 października 2015 roku, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Obowiązujący w 2019 zbiór zasad ładu korporacyjnego ujęty w dokumencie Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW jest dostępny na stronie internetowej <https://www.gpw.pl/dobre-praktyki>.

Spółka wypełniając obowiązki informacyjne dotyczące stosowania ładu korporacyjnego, kieruje się zasadami skutecznej i przejrzystej polityki informacyjnej i komunikacji z rynkiem i inwestorami. Przede wszystkim po debiucie giełdowym, PBKM poinformowała o zakresie stosowania zasad ładu korporacyjnego wynikających z obowiązujących od dnia 1 stycznia 2016 roku „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016”.

Wszelkie informacje wynikające z przyjętych przez Spółkę zasad ładu korporacyjnego publikowane są na stronie internetowej <https://akcjonariusze.pbkm.pl/spolka-i-grupa-kapitalowa/dobre-praktyki>.

Jednocześnie Spółka prowadzi swoją stronę korporacyjną internetową www.akcjonariusze.pbkm.pl, za pośrednictwem której Spółka realizuje zasady zawarte w rozdziale I DPSN 2016. Na stronie internetowej zamieszczane są przydatne inwestorom informacje oraz prezentacje, dotyczące najważniejszych wydarzeń związanych z działalnością Spółki. Ponadto, w ciągu roku obrotowego Zarząd PBKM S.A. organizował spotkania z inwestorami, podczas których szczegółowo omawiane były wyniki finansowe Spółki oraz całej Grupy Kapitałowej Polski Bank Komórek Macierzystych S.A..

6.2 Informacja na temat zasad od stosowania, których odstąpiono w 2019 r.

W 2019 roku Emitent stosował zasady ujęte w zbiorze DPSN 2016 za wyjątkiem wskazanych poniżej zasad szczegółowych oraz jednej rekomendacji.

I.Z.1.15. informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji.

Komentarz spółki:

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Spółka nie przewiduje publikowania na stronie internetowej informacji zawierającej opis stosowanej polityki różnorodności. Spółka wyraża poparcie dla powyższej zasady, jednakże, z zastrzeżeniem uprawnień osobistych wynikających ze Statutu Spółki, decyzja o składzie Rady Nadzorczej podejmowana jest przez akcjonariuszy na walnym zgromadzeniu, zaś Zarząd powoływany jest przez Radę Nadzorczą, co w konsekwencji oznacza, że decyzja co do ostatecznego składu osobowego organów leży wyłącznie w kompetencji określonych organów i podmiotów. Spółka nie wyklucza, że zasada ta będzie mogła być stosowana w przyszłości, jednak należy zaznaczyć, że kryteriami stosowanymi w pierwszej kolejności przy kształtowaniu polityki zatrudnienia i wyboru członków organów Spółki oraz jej kluczowych menedżerów będą wiedza, doświadczenie i umiejętności.

I.Z.1.16. informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia,

Komentarz spółki:

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Spółka nie stosuje zasady dotyczącej planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia. Mając na względzie dotychczasowe doświadczenie Spółki odnośnie organizacji i przebiegu walnych zgromadzeń większość akcjonariuszy Spółki uczestniczy w obradach walnego zgromadzenia bezpośrednio. Realizując obowiązki informacyjne, w szczególności poprzez publikowanie stosownych raportów bieżących oraz podawanie informacji na swojej stronie internetowej Spółka zapewnia akcjonariuszom dostęp do informacji dotyczących walnych zgromadzeń. Jednocześnie Zarząd deklaruje, iż w przypadku zgłoszenia takiej potrzeby ze strony szerszego grona akcjonariuszy dołoży starań, aby zasadę wprowadzić.

I.Z.1.20. zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo,

Komentarz spółki:

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Spółka nie stosuje zasady dotyczącej zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia w formie audio lub wideo. Mając na względzie dotychczasowe doświadczenie Spółki odnośnie organizacji i przebiegu walnych zgromadzeń większość akcjonariuszy Spółki uczestniczy w obradach walnego zgromadzenia bezpośrednio. Realizując obowiązki informacyjne, w szczególności poprzez publikowanie stosownych raportów bieżących oraz podawanie informacji na swojej stronie internetowej Spółka zapewnia akcjonariuszom dostęp do informacji dotyczących walnych zgromadzeń. Jednocześnie Zarząd deklaruje, iż w przypadku zgłoszenia takiej potrzeby ze strony szerszego grona akcjonariuszy dołoży starań, aby zasadę wprowadzić.

I.Z.2. Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.

Komentarz spółki:

Nie ma zastosowania. Akcje Spółki nie są notowane we wskazanych indeksach giełdowych.

II.Z.2. Zasiadanie członków zarządu spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek spoza grupy kapitałowej spółki wymaga zgody rady nadzorczej.

Komentarz spółki:

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Spółka nie przewiduje stosowania zasady dotyczącej zasiadania członków zarządu Spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek spoza grupy kapitałowej Spółki. W ocenie Spółki wprowadzony w Statucie zakaz zajmowania się interesami konkurencyjnymi wobec Spółki lub jej spółek zależnych w wystarczającym stopniu zapewnia należyte wywiązywanie się z obowiązków osób pełniących funkcję członków Zarządu.

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Komentarz spółki:

Nie ma zastosowania. Na datę sporządzenia niniejszego oświadczenia transmisja obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym nie jest uzasadniona z uwagi na strukturę akcjonariatu Spółki.

IV.Z.3. Przedstawicielom mediów umożliwia się obecność na walnych zgromadzeniach.

Komentarz spółki:

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Spółka nie umożliwia przedstawicielom mediów obecności na walnych zgromadzeniach. W ocenie Spółki obowiązujące przepisy prawa w wystarczający sposób regulują wykonywanie nałożonych na spółki publiczne obowiązków informacyjnych w zakresie jawności i transparentności spraw będących przedmiotem obrad Walnego Zgromadzenia. Ponadto brak obecności przedstawicieli mediów zabezpiecza Spółkę przed ewentualnymi roszczeniami akcjonariuszy, którzy mogliby nie życzyć sobie upubliczniania swojego wizerunku oraz wypowiedzi.

VI.Z.2. Aby powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata.

Komentarz spółki:

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Spółka nie przewiduje stosowania tej zasady, ponieważ w jej ocenie skrócenie tego okresu nie wpłynie na realizację długookresowych celów biznesowych i finansowych Spółki.

VI.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,
- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,
- 5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Komentarz spółki:

Spółka nie stosuje powyższej zasady. Spółka nie przewiduje przedstawiania raportu na temat polityki wynagrodzeń. W ocenie Spółki obowiązujące przepisy prawa, w szczególności dotyczące sporządzania

sprawozdań finansowych, w wystarczający sposób regulują wykonywanie nałożonych na podmioty gospodarcze obowiązków w zakresie ujawniania poziomów uposażeń, w tym członków Zarządu. Ponadto Spółka zapewnia, że ustalony przez Radę Nadzorczą w odniesieniu do członków Zarządu poziom wynagrodzenia – zarówno w odniesieniu do jego stałych i zmiennych składników - uzależniony jest od zakresu indywidualnych obowiązków i obszarów odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom Zarządu

6.3 System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zasady sporządzania jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych uregulowane są w szczególności przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, ustawę o rachunkowości oraz wewnętrznych procedurach funkcjonujących w Spółce. Ustanowienie systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych ma na celu w szczególności zapewnienie kompletności i poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych i raportach okresowych. Jednocześnie zarządzanie ryzykiem Spółki w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych odbywa się poprzez identyfikację obszarów ryzyka, ich analizę oraz realizację działań koniecznych do jego ograniczenia lub eliminacji.

Za system kontroli wewnętrznej i proces sporządzania sprawozdań finansowych oraz raportów okresowych w Spółce odpowiedzialny jest Zarząd Spółki. W toku agregowania wyników finansowych wyniki segmentu Rynek strategiczny są regularnie analizowane przez dwóch Członków Zarządu Jednostki Dominującej, jako głównego organu decyzyjnego. Z kolei wyniki segmentu Pozostałe rynki jako całości są przedmiotem regularnej weryfikacji przez organy zarządcze jednostki dominującej. W pracach nad przygotowaniem raportów sprawozdań finansowych biorą udział wyłącznie wyznaczeni pracownicy spółek z Grupy Kapitałowej. Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest koordynowany przez Członka Zarządu ds. Finansowych.

Istotną rolę w systemie zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych w Spółce pełni również Rada Nadzorcza Spółki. Niezależnie od bieżącej komunikacji realizowanej w toku sporządzenia sprawozdań finansowych zgodnie z wymogiem przepisów KSH Rada Nadzorcza corocznie dokonuje oceny sporządzonych sprawozdań finansowych za poprzedni rok obrotowy.

W procesie sporządzania jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych jednym z podstawowych elementów kontroli jest weryfikacja sprawozdania finansowego przez niezależnego audytora. Zarząd zawiera z biegłym rewidentem, wybranym przez Radę Nadzorczą, umowę na zbadanie jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki. Warunki umowy z biegłym rewidentem zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarząd nie ma prawa rozwiązać lub zmienić postanowień umowy z biegłym rewidentem bez uprzedniej zgody Rady Nadzorczej. W ramach procesu badania sprawozdań finansowych biegli rewidenci spotykają się z członkami Zarządu w celu omówienia wybranych kwestii zawartych w sprawozdaniach.

6.4 Akcje i akcjonariat

6.4.1 Kapitał zakładowy oraz akcje własne

Na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitał podstawowy Spółki wynosił 2.381.527,00 zł i był podzielony na 4.763.054 akcji o wartości nominalnej 0,50 zł każda, w tym:

- 1.752.227 akcji serii A
- 203.600 akcji serii B
- 30.600 akcji serii C
- 484.400 akcji serii D
- 232.200 akcji serii E
- 1.630.000 akcji serii F
- 94.200 akcji serii G

- 32.000 akcji serii H
- 163.000 akcji serii I
- 112.593 akcje serii J
- 28.234 akcji serii K.

W dniu 11 stycznia 2019 roku miało miejsce podwyższenie kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją nowych akcji serii L zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 23 listopada 2018 roku. Kapitał zakładowy Emitenta został podwyższony o 459.364 zł poprzez emisję 918.728 akcji. Zarejestrowany kapitał zakładowy Spółki wynosi 2.840.891 zł i dzieli się na 5.681.782 akcji na okaziciela o wartości nominalnej 0,50 zł każda, z których przysługuje prawo do 5.681.782 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

Po dniu bilansowym 22 stycznia 2020 roku miało miejsce podwyższenie kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją nowych akcji serii M zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 14 października 2019 roku. Kapitał zakładowy Emitenta został podwyższony o 1.761.352,50 zł poprzez emisję 3.522.705 akcji. Zarejestrowany kapitał zakładowy Spółki wynosi 4.602.243,50 zł i dzieli się na 9.204.487 akcji na okaziciela o wartości nominalnej 0,50 zł każda, z których przysługuje prawo do 9.204.487 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki

Na dzień publikacji niniejszego śródrocznego sprawozdania finansowego kapitał podstawowy Spółki wynosił 4.602.243,50 zł i był podzielony na 9.204.487 akcji o wartości nominalnej 0,50 zł każda, w tym:

- 1.752.227 akcji serii A
- 203.600 akcji serii B
- 30.600 akcji serii C
- 484.400 akcji serii D
- 232.200 akcji serii E
- 1.630.000 akcji serii F
- 94.200 akcji serii G
- 32.000 akcji serii H
- 163.000 akcji serii I
- 112.593 akcje serii J
- 28.234 akcji serii K
- 918.728 akcji serii L
- 3.522.705 akcji serii M.

Spółki z Grupy PBKM nie posiadają akcji Jednostki Dominującej. W 2019 roku zostały podjęte prace związane ze sporządzeniem prospektu emisyjnego na potrzeby dematerializacji oraz wprowadzenia do obrotu na rynku regulowanym akcji serii M.

6.4.2 Struktura akcjonariatu

Poniżej zaprezentowano strukturę akcjonariatu Spółki na dzień publikacji poprzedniego raportu okresowego tj. na dzień 15 listopada 2019 r.

Akcyonariusz	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale podstawowym/ogólnej liczbie głosów
Active Ownership Fund SICAV-FIS SCS	1 796 573	31,62%
Nationale-Nederlanden PTE S.A.	792 000	13,94%
Jakub Baran	395 875	6,97%
Pozostali	2 697 334	47,47%
Suma	5 681 782	100,00%

W grudniu 2019 roku do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Active Ownership Corporation s.à r.l. [AOC], Active Ownership Fund SICAV-FIS SCS [AOF], Active Ownership Capital S.à r.l., Active Ownership Advisors GmbH, Active Ownership Investments Ltd., Floriana Schuhbauer, Tamolino Import & Advisory LP, Tamolino Investments Ltd., Klaus Röhrig, AOC Health HoldCo S.à r.l. [AOC Health HoldCo] oraz Platin 1829. GmbH [AOC Health] [łącznie jako Zawiadamiający] w którym poinformowano, iż od dnia 23 grudnia 2019 r. prawo głosu ze wszystkich posiadanych przez AOC Health akcji w kapitale zakładowym Spółki będzie wykonywane przez AOC Health.

Poniżej zaprezentowano strukturę akcjonariatu Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku:

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale podstawowym/ogólnej liczbie głosów
AOC Health GmbH	1 796 573	31,62%
Nationale-Nederlanden PTE S.A.	1 092 201	19,22%
Jakub Baran	395 875	6,97%
Pozostali	2 397 133	42,19%
Suma	5 681 782	100,00%

- W dniu 2 stycznia 2020 roku wpłynęło do Spółki od Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, w którym Zawiadamiający poinformował o zwiększeniu udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Spółki powyżej 15%.
- W dniu 29 stycznia 2020 r. wpłynęło do Spółki od Active Ownership Corporation S.à r.l. [AOC], Active Ownership Fund SICAV-FIS SCS [AOF], Active Ownership Capital S.à r.l., Active Ownership Advisors GmbH, Active Ownership Investments Ltd., Florian Schuhbauer, Tamolino Import & Advisory LP, Tamolino Investments Ltd., Klaus Röhrig, AOC Health HoldCo S.à r.l. [AOC Health HoldCo] jak również AOC Health GmbH [AOC Health] zawiadomienie, informujące iż:
 - a) w wyniku rejestracji w dniu 22 stycznia 2020 r. przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, podwyższenia kapitału zakładowego spółki Polski Bank Komórek Macierzystych S.A. z siedzibą w Warszawie („Spółka”), AOC Health stała się posiadaczem 3.522.705 akcji Spółki uprawniających do 3.522.705 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki oraz stanowiących 38,27% ogólnej liczby akcji i głosów na walnym zgromadzeniu Spółki („Rejestracja”); oraz
 - b) w wyniku transakcji pakietowych przeprowadzonych w dniu 24 stycznia 2020 r., AOC Health zbyła 220.000 akcji Spółki uprawniających do 220.000 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki, co stanowi 2,39% ogólnej liczby akcji i głosów na walnym zgromadzeniu Spółki („Zbycie”).
 - c) Bezpośrednio przed Rejestracją AOC Health posiadała bezpośrednio 1.796.573 akcji Spółki uprawniających do 1.796.573 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki, co stanowiło wówczas 31,62% ogólnej liczby akcji i głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

Po Rejestracji, a przed Zbyciem AOC Health posiadała bezpośrednio 5.319.278 akcji Spółki uprawniających do 5.319.278 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki, co stanowi 57,79% ogólnej liczby akcji i głosów na walnym zgromadzeniu Spółki. Po Zbyciu AOC Health posiada bezpośrednio 5.099.278 akcji Spółki uprawniających do 5.099.278 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki, co stanowi 55,40% ogólnej liczby akcji i głosów na walnym zgromadzeniu Spółki. Żadne podmioty zależne od AOC Health nie posiadają akcji Spółki ani nie są uprawnione do wykonywania głosów z akcji Spółki. AOC Health jest podmiotem zależnym od AOC Health HoldCo oraz jest podmiotem wspólnie kontrolowanym przez Active Ownership Advisors GmbH (spółka zależna od Floriana Schuhbauera) oraz przez Active Ownership Investments Ltd. (spółka pośrednio zależna, poprzez Tamolino Import & Advisory LP oraz Tamolino Investments Ltd., od Klaus Röhriga).
- W dniu 30 stycznia 2020 r. do Spółki wpłynęło od Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny datowane na dzień 29 stycznia 2020 r. zawiadomienie sporządzone w trybie art. 69 oraz art. 87 ust. 1

pkt 2b ustawy o ofercie publicznej [...], w którym Zawiadamiający poinformował o zmniejszeniu udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Spółki poniżej 15%.

- W dniu 30 stycznia 2020 roku wpłynęło do Spółki, datowane na dzień 29 stycznia 2020 od Pana Jakuba Barana zawiadomienie w trybie art. 69 ustawy o ofercie publicznej, zgodnie z którym Prezes spółki poinformował, iż po rejestracji podwyższenia kapitału posiada 395.875 akcji zwykłych na okaziciela Spółki uprawniających do takiej samej liczby głosów co odpowiadało 4,30% udziału w aktualnym kapitale zakładowym Spółki oraz 4,30% udziału w aktualnej ogólnej liczbie głosów w Spółce. Ponadto posiada łącznie 24.492 warrantów subskrypcyjnych uprawniających do objęcia odpowiednio 17.756 akcji zwykłych serii K w terminie do 4 września 2021 r. oraz 6.736 akcji zwykłych serii K w terminie do 28 stycznia 2022 r., które to akcje uprawniałyby łącznie do 24.492 liczby głosów i odpowiadałyby 0,27% udziału w aktualnym kapitale zakładowym oraz 0,27% w aktualnej ogólnej liczbie głosów. Łączna liczba posiadanych aktualnie akcji/głosów w Spółce obliczona zgodnie z art. 69b Ustawy wynosi 420.367 akcji/głosów uprawniających do 4,57% obecnego kapitału zakładowego oraz 4,57% aktualnej ogólnej liczby głosów.
- W dniu 17 marca 2020 roku do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Active Ownership Corporation S.à r.l. [AOC], Active Ownership Fund SICAV-FIS SCS [AOF], Active Ownership Capital S.à r.l., Active Ownership Advisors GmbH, Active Ownership Investments Ltd., Florian Schuhbauer, Tamlino Import & Advisory LP, Tamlino Investments Ltd., Klaus Röhrig, AOC Health HoldCo S.à r.l. [AOC Health HoldCo] jak również AOC Health GmbH [AOC Health] [łącznie jako Zawiadamiający] w którym poinformowano, iż w wyniku rozliczenia wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji Spółki ogłoszonego w dniu 3 lutego 2020 r. przez AOC Health, w dniu 17 marca 2020 r. AOC Health nabył 643.943 akcji Spółki stanowiących 7,0% ogólnej liczby akcji i uprawniających do 643.943 głosów stanowiących 7,0% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Spółki. Po rozliczeniu wezwania AOC Health posiada bezpośrednio 5.743.221 akcji Spółki uprawniających do 5.743.221 głosów na walnym zgromadzeniu Spółki, co stanowi 62,40% ogólnej liczby akcji i głosów na walnym zgromadzeniu Spółki. Żadne podmioty zależne od AOC Health nie posiadają akcji Spółki, ani nie są uprawnione do wykonywania głosów z akcji Spółki. AOC Health jest podmiotem zależnym od AOC Health HoldCo oraz jest podmiotem wspólnie kontrolowanym przez Active Ownership Advisors GmbH spółka zależna od Floriana Schuhbauera_ oraz przez Active Ownership Investments Ltd. spółka pośrednio zależna, poprzez Tamlino Import & Advisory LP oraz Tamlino Investments Ltd., od Klaus Röhriga.

Poniżej zaprezentowano strukturę akcjonariatu Spółki na dzień publikacji raportu za 2019 rok, tj. na dzień 31 marca 2020 roku:

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale podstawowym/ogólnej liczbie głosów
AOC Health GmbH	5 743 221	62,40%
Nationale-Nederlanden PTE S.A.	1 092 201	11,87%
Jakub Baran	395 875	4,30%
Pozostali	1 973 190	21,43%
Suma	9 204 487	100,00%

6.4.3 Wykaz akcji i udziałów podmiotów z Grupy Kapitałowej w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Poniżej zaprezentowano informację nt. akcji Spółki posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień publikacji sporządzenia niniejszego raportu rocznego.

Akcjonariusz	Funkcja	Liczba akcji/głosów	Udział w kapitale podstawowym/ogólnej liczbie głosów	Wartość nominalna akcji
Jakub Baran	Prezes Zarządu	395 875	4,30%	197 937,50
Tomasz Baran	Członek Zarządu	60 239	0,65%	30 119,50
Marcin Radziszewski	Członek Zarządu	500	<0,01%	250,00
Konrad Miterski	Członek Rady Nadzorczej Spółki	3 290	0,04%	1 645,00

Zmiana udziału w ogólnej liczbie głosów w porównaniu do poprzedniego raportu okresowego związana jest z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego o emisję akcji serii M.

Pozostałe osoby nadzorujące nie posiadają akcji Emitenta.

Osoby zarządzające i nadzorujące nie posiadają akcji/udziałów w podmiotach z Grupy PBKM.

6.4.4 Uprawnienia do akcji Spółki

W dniu 15 lutego 2016 r. NWZ Spółki podjęło uchwałę w m.in. w sprawie przeprowadzenia programu motywacyjnego w Spółce, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją akcji zwykłych na okaziciela serii K oraz emisji warrantów subskrypcyjnych, zgodnie z którą kapitał zakładowy Spółki został warunkowo podwyższony o kwotę 118.370,50 PLN w drodze emisji nie więcej niż 236.741 akcji. W ramach ww. programu wyemitowanych zostanie 236.741 warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, uprawnających do objęcia akcji serii K, stanowiących 5% obecnego kapitału zakładowego Spółki. Warranty będą emitowane nieodpłatnie. Objęcie i wydanie Warrantów odbywać się będzie w 4 transzach, po jednej transzy za każdy zakończony rok obrotowy tj. za lata obrotowe 2016-2019. W skład każdej transzy będzie wchodziło 38.826 sztuk warrantów. Warranty nie przyznane lub nie objęte za dany rok obrotowy w danej transzy (bez względu na przyczynę) będą przechodzić do puli rezerwowej. Pula rezerwowa wynosi 81.437 sztuk warrantów. W skład puli rezerwowej będą wchodzić także warranty nie przyznane lub nie objęte w danej transzy (bez względu na przyczynę). Prawo wstępnego alokowania i przyznawania Warrantów znajdujących się w puli rezerwowej przysługuje wyłącznie Radzie Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Spółki, działając na podstawie wskazanej powyżej uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 15 lutego 2016 r. w dniu 11 marca 2016 r. wskazała Panów Jakuba Barana, Tomasza Barana oraz trzy osoby uznane za kluczowe dla działalności Grupy Kapitałowej, jako osoby uprawnione do udziału w nowym programie motywacyjnym. Rada Nadzorcza wstępnie alokowała na ich rzecz warranty subskrypcyjne w następujący sposób:

- Pan Jakub Baran – Prezes Zarządu Spółki, po spełnieniu warunków programu motywacyjnego, będzie uprawniony do objęcia do 17.756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2016, do 17.756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2017, do 17.756 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2018, do 17.754 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2019,
- Pan Tomasz Baran – Członek Zarządu, po spełnieniu warunków Nowego Programu Motywacyjnego, będzie uprawniony do objęcia do 14.205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2016, do 14.205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2017, do 14.205 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2018, do 14.204 sztuk warrantów subskrypcyjnych za rok obrotowy 2019,

Pozostałe trzy osoby będą miały prawo do objęcia odpowiednio do 4.735 warrantów, do 1.184 sztuk Warrantów za każdy rok obrotowy oraz do 947 za każdy rok obrotowy.

Z dniem 20 kwietnia 2018 roku Rada Nadzorcza podjęła decyzję o przyłączeniu do programu dwóch kolejnych osób, Marcina Radziszewskiego oraz jednej osoby uznanej za kluczową dla działalności Grupy Kapitałowej. Osobom tym alokowano odpowiednio 4.735 oraz 2.368 warrantów z puli rezerwowej.

Dnia 26 listopada 2018 roku Rada Nadzorcza podjęła decyzję o dołączeniu do programu dziesięciu kolejnych osób uznanych za kluczową kadrę zarządzającą Grupy Kapitałowej oraz przyznała dodatkowe warranty za 2017 rok dotychczasowym uczestnikom. Pan Jakub Baran objął 6.736 warrantów z puli rezerwowej za rok 2017, zaś Pan Tomasz Baran 5.400 warrantów z tej samej puli.

W lipcu 2017 roku wyemitowana została pierwsza transza warrantów subskrypcyjnych – Rada Nadzorcza Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. przyznała 29.122 warrantów, co stanowi 75% możliwych do przyznania warrantów w I transzy. Wstępnie alokowane warranty, które nie zostały wyemitowane i przyznane ww. osobom trafiły do puli rezerwowej.

Warunki do przyznania warrantów za dany rok:

1) W odniesieniu do 50% warrantów oferowanych w danej transzy – Grupa Kapitałowa osiągnie cele finansowe wyznaczone uchwałą RN na dany rok obrotowy, w szczególności określony poziom wskaźnika EBITDA

2) W odniesieniu do 50% warrantów oferowanych w danej transzy nastąpi wzrost wskaźnika EPS na poziomie co najmniej 20%, przy czym wzrost wskaźnika rozumie się dla roku obrotowego jako iloraz EPS osiągniętego przez Grupę Kapitałową w danym roku, do EPS osiągniętego przez Grupę Kapitałową w roku poprzednim.

Cena akcji, po której warrant subskrypcyjny może zostać zrealizowany tj. zamieniony na akcje to Cena Emisyjna w rozumieniu Regulaminu Programu Motywacyjnego.

W ramach ww. transzy:

- Pan Jakub Baran objął 13.317 warrantów subskrypcyjnych;
- Pan Tomasz Baran objął 10.654 warrantów subskrypcyjnych.

Poza wskazanymi powyżej warrantami osoby zarządzające nie posiadają innych uprawnień do akcji Emitenta.

Osoby nadzorujące nie posiadają uprawnień do akcji Emitenta.

Dnia 19 lipca 2018 roku Prezes Zarządu Jakub Baran objął akcje serii K w związku z wykonaniem praw z warrantów subskrypcyjnych w ramach realizacji Programu Motywacyjnego.

W związku z wykonaniem praw z warrantów subskrypcyjnych w ramach realizacji Programu Motywacyjnego w 2018 roku Prezes Zarządu Jakub Baran objął akcje serii K w ilości 13 317 sztuk, zaś Członek Zarządu Tomasz Baran objął 10 654 sztuk. Pozostałe 4 263 sztuk akcji serii K zostały objęte przez kluczowych pracowników Grupy. W dniu 26 października 2018 roku miało miejsce zapisanie na rachunkach papierów wartościowych 28.234 akcji serii K, w związku z tym nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o sumę równą wartości nominalnej akcji objętych na podstawie uchwały o warunkowym podwyższeniu kapitału zakładowego tj. o kwotę 14.117,00 zł poprzez emisję 28.234 akcji serii K o wartości nominalnej 0,50 zł jedna akcja wyemitowanych na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 15 lutego 2016 roku.

W dniu 22 sierpnia 2019 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę dotyczącą przyznania 69.802 warrantów subskrypcyjnych osobom uprawnionym, zgodnie z warunkami określonymi w programie motywacyjnym. Do dnia podpisania niniejszego sprawozdania finansowego warranty nie zostały objęte przez Zarząd Emitenta.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Tomasz Ołdak, powołany z dniem 1 marca 2020 roku na stanowisko Członka Zarządu, posiadał łącznie 3.072 warranty subskrypcyjne. Do dnia dzisiejszego nie nastąpiło wykonanie praw z tych warrantów subskrypcyjnych.

Podsumowując, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania:

- Pan Jakub Baran posiadał 24.492 warranty subskrypcyjne uprawniające do objęcia odpowiednio 17.756 akcji zwykłych serii K w terminie do 4 września 2021 r. oraz 6.736 akcji zwykłych serii K w terminie do 28 stycznia 2022 r.;
- Pan Tomasz Baran posiadał 19.605 warranty subskrypcyjne uprawniające do objęcia odpowiednio 14.205 akcji zwykłych serii K w terminie do 4 września 2021 r. oraz 5.400 akcji zwykłych serii K w terminie do 28 stycznia 2022 r.;
- Pan Marcin Radziszewski nie posiadał warrantów subskrypcyjnych;
- Pan Tomasz Ołdak posiadał 3.072 warranty subskrypcyjne uprawniające do objęcia odpowiednio 888 akcji zwykłych serii K w terminie do 13 lipca 2020r., 1.184 akcji zwykłych serii K w terminie do 14 września 2021 oraz 1.000 akcji zwykłych serii K w terminie do 28 stycznia 2022 r.

W Spółce nie funkcjonuje system kontroli programów akcji pracowniczych.

6.4.6 Ograniczenia związane z akcjami Spółki

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w Spółce nie występują żadne ograniczenia co do wykonywania prawa głosu z akcji. Wszystkie akcje Spółki są akcjami zwykłymi na okaziciela. Statut Spółki nie przewiduje jakiegokolwiek ograniczenia w ww. zakresie.

Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń w zakresie przenoszenia praw własności akcji.

6.4.7 Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami i obligatariuszami

Poza umowami opisanymi w niniejszym sprawozdaniu na dzień jego sporządzenia Spółce nie są znane jakiegokolwiek inne umowy w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Spółka nie posiada wyemitowanych obligacji.

6.5 Specjalne uprawnienia kontrolne

Spółka nie emitowała papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne – wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela.

6.6 Władze

6.6.1 Zarząd

Skład osobowy

Na dzień 1 stycznia 2019 roku skład organów zarządczych jednostki dominującej przedstawiał się następująco:

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes Zarządu	Jakub Baran
	Członek Zarządu	Tomasz Baran
	Członek Zarządu	Marcin Radziszewski

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania z działalności skład organów zarządczych jednostki dominującej przedstawiał się następująco:

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Zarząd	Prezes Zarządu	Jakub Baran
	Wiceprezes Zarządu (do 29 lutego 2020 r. Członek Zarządu)	Tomasz Baran
	Członek Zarządu	Marcin Radziszewski
	Członek Zarządu (od 1 marca 2020r.)	Tomasz Ołdak

Kompetencje i uprawnienia Zarządu

Sposób działania Zarządu określa Statut, szczegółowo określa go Regulamin Zarządu, który Zarząd uchwała samodzielnie, a zatwierdzany jest przez Radę Nadzorczą.

Jeżeli Zarząd jest wieloosobowy, to do składania oświadczeń woli oraz podpisywania w imieniu Spółki upoważnieni są dwaj członkowie Zarządu działający łącznie, albo jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem albo prokurent działający łącznie z członkiem Zarządu. Uchwały Zarządu są podejmowane zwykłą większością głosów, a w przypadku równej liczby głosów Prezes Zarządu ma głos rozstrzygający.

Zarząd zawiera z biegłym rewidentem, wybranym przez Radę Nadzorczą, umowę na zbadanie jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki. Warunki umowy z biegłym rewidentem zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarząd nie ma prawa rozwiązać lub zmienić postanowień umowy z biegłym rewidentem bez uprzedniej zgody Rady Nadzorczej. Ponadto Zarząd zobowiązany jest do informowania Rady Nadzorczej o zamiarze dokonania przez Spółkę lub Spółkę Zależną wydatków (w tym wydatków inwestycyjnych), zaciągnięcia jakichkolwiek zobowiązań (w tym warunkowych) lub rozporządzania majątkiem (w tym ustanowienie na nim praw na rzecz stron trzecich) Spółki lub Spółek Zależnych, dotyczących pojedynczej transakcji lub serii powiązanych ze sobą transakcji nie przewidzianych w budżecie zatwierdzonym zgodnie z postanowieniami Statutu o łącznej wartości przekraczającej 1.000.000,00 zł.

Zarząd Emitenta nie posiada indywidualnych uprawnień w zakresie emisji lub wykupu akcji Spółki.

Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających

Zgodnie ze Statutem Zarząd Spółki może liczyć jednego lub wielu członków. Członkowie Zarządu powoływani zostają na okres wspólnej kadencji, trwającej pięć lat.

Zgodnie z § 9 ust. 2 członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza powołuje jednego z członków Zarządu na stanowisko Prezesa Zarządu, a także może wyznaczyć Wiceprezesa Zarządu. Rada Nadzorcza posiada również uprawnienie do zawieszania z ważnych powodów wszystkich lub poszczególnych członków Zarządu a także do delegowania członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego pełnienia funkcji członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację bądź z innych przyczyn nie mogą wykonywać swoich czynności.

Wynagrodzenie Zarządu

W tabeli poniżej przedstawiono wysokość wynagrodzenia otrzymanego przez osoby zarządzające od Emitenta oraz od spółek zależnych za 2019 rok.

Imię i nazwisko	Wynagrodzenie wypłacone przez Emitenta (w tys. zł, brutto)		Wynagrodzenie wypłacone przez Spółki Zależne (w tys., brutto)	
	Podstawowe*	Dodatkowe**	Podstawowe*	Dodatkowe**
Jakub Baran	516,2	312,8	9,6 EUR	-
Tomasz Baran	435,5	220,0	-	-
Marcin Radziszewski	330,8	179,2		-

* Wynagrodzenie podstawowe obejmuje: (i) w przypadku Jakuba Barana i Tomasza Barana wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę zawartej z Emitentem wraz z należnymi ekwiwalentami. Wypłacone przez Spółki Zależne Jakubowi Baranowi wynagrodzenie pochodzi z tytułu pełnienia funkcji Członka Zarządu w Sevice Cells.

** Wynagrodzenie dodatkowe obejmuje: premie.

W 2019 roku osobom pełniącym funkcję w organach Spółki nie wypłacano świadczeń z tytułu dywidendy.

Świadczenia wypłacane w chwili rozwiązania stosunku pracy określone zostały dla wszystkich Członków Zarządu i przysługują z tytułu niepodjęcie działalności konkurencyjnej w okresie 6 miesięcy po rozwiązaniu stosunku pracy. Wysokość wynagrodzenia została określona w sposób indywidualny dla każdego Członka Zarządu.

6.6.2 Rada Nadzorcza

Skład osobowy

Na dzień 1 stycznia 2019 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania z działalności skład organów nadzorujących jednostki dominującej przedstawia się następująco:

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Rada Nadzorcza	Przewodniczący Rady Nadzorczej	Michał Kowalczewski
	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Konrad Mitterski
	Członek Rady Nadzorczej	Andrzej Jakubiak
	Członek Rady Nadzorczej	Witold Kaszuba
	Członek Rady Nadzorczej	Agnieszka Maślowska
	Członek Rady Nadzorczej	Tomasz Modzelewski
	Członek Rady Nadzorczej	Nils Herzing

Kompetencje i uprawnienia Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza działa zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Statutu, a szczegółowo jej organizację oraz sposób działania określa uchwalony przez Radę Nadzorczą, a zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Regulamin Rady Nadzorczej. Posiedzenia Rady Nadzorczej powinny się odbywać co najmniej cztery razy w roku. Niezależnie od powyższego możliwym jest także zwołanie tzw. posiedzeń nadzwyczajnych Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje jej przewodniczący. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak oddelegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Do statutowych uprawnień Rady Nadzorczej Spółki należy:

- 1) ocena sprawozdania finansowego (jednostkowego oraz skonsolidowanego), sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz ocena wniosków Zarządu co do podziału zysków albo pokrycia strat Spółki;

- 2) składanie zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników oceny, o której mowa w pkt 1) powyżej wraz z oceną sytuacji Spółki w zakresie, o którym mowa w Regulaminie Rady Nadzorczej;
- 3) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu;
- 4) powoływanie i odwoływanie Prezesa Zarządu;
- 5) zawieszanie, z ważnych powodów, w czynnościach członka Zarządu Spółki lub całego Zarządu Spółki, jak również delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu niemogących sprawować swoich czynności;
- 6) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu oraz zmian w Regulaminie Zarządu oraz uchylanie Regulaminu Zarządu;
- 7) ustalanie wynagrodzenia członków Zarządu Spółki,
- 8) zatwierdzanie wieloletnich planów rozwoju Spółki oraz zatwierdzanie rocznych planów finansowych Spółki (budżetów) i wszelkich zmian do tych dokumentów;
- 9) wyrażanie zgody na dokonywanie przez Spółkę lub spółkę zależną od Spółki wydatków (w tym wydatków inwestycyjnych), zaciąganie jakichkolwiek zobowiązań (w tym warunkowych) lub rozporządzanie majątkiem (w tym ustanowienie na nim praw na rzecz podmiotów trzecich) Spółki lub spółek zależnych od Spółki, dotyczących pojedynczej transakcji lub serii powiązanych ze sobą transakcji nie przewidzianych w budżecie zatwierdzonym zgodnie z postanowieniami statutu Spółki o łącznej wartości przekraczającej kwotę 2.000.000,00 zł (dwa miliony złotych) netto lub równowartość tej kwoty w innej walucie;
- 10) wyrażanie zgody na wystawianie lub awalowanie przez Spółkę lub spółkę zależną od Spółki weksli;
- 11) wyrażanie zgody na nabycie, objęcie lub zbycie przez Spółkę lub spółkę zależną od Spółki udziałów lub akcji w innych spółkach oraz na przystąpienie Spółki lub spółki zależnej od Spółki do innych przedsiębiorców, jeżeli kwota transakcji przekracza 1.000.000 zł (jeden milion złotych) netto lub równowartość tej kwoty w innej walucie;
- 12) wyrażanie zgody na zawieranie umów pomiędzy Spółką lub spółką zależną od Spółki a członkami Zarządu, akcjonariuszami Spółki lub Podmiotami Powiązanymi z którymkolwiek z członków Zarządu lub akcjonariuszy Spółki;
- 13) wyrażanie zgody na zawieranie umów pomiędzy Spółką lub spółką zależną od Spółki a członkami Rady Nadzorczej lub Podmiotami Powiązanymi z którymkolwiek z członków Rady Nadzorczej, przy czym w głosowaniu nie bierze udziału członek Rady Nadzorczej, którego dana umowa dotyczy;
- 14) wyrażanie zgody na dokonanie przez Spółkę lub spółkę zależną od Spółki wszelkich nieprzewidzianych w budżecie nieodpłatnych rozporządzeń lub zaciągnięcie wszelkich nieprzewidzianych w budżecie nieodpłatnych zobowiązań jednostkowo powyżej 100.000,00 zł (sto tysięcy złotych) netto lub równowartości tej kwoty w innej walucie, lub łącznie w jednym roku obrotowych 500.000,00 zł (pięćset tysięcy złotych) netto lub równowartość tej kwoty w innej walucie;
- 15) wyrażanie zgody na wprowadzenie w Spółce programów motywacyjnych, w szczególności wyrażanie zgody na przyznanie prawa do objęcia lub nabycia akcji w ramach opcji menedżerskiej oraz zatwierdzanie i zmiana regulaminów dotyczących takich programów motywacyjnych i opcji menedżerskich;
- 16) wybór biegłego rewidenta do zbadania sprawozdań finansowych Spółki (jednostkowych i skonsolidowanych), jak również zatwierdzanie warunków umowy z biegłym rewidentem oraz zatwierdzanie rozwiązania przez Spółkę takiej umowy;
- 17) wyrażanie zgody na utworzenie i likwidację oddziałów Spółki;
- 18) wyrażenie zgody na tworzenie nowych spółek przez Spółkę w kraju i zagranicą oraz likwidację spółek z udziałem Spółki, o ile wartość inwestycji przekracza 1.000.000 zł (jeden milion złotych) netto lub równowartość tej kwoty w innej walucie;
- 19) wyrażanie zgody na nabycie i zbycie przez Spółkę nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości;
- 20) inne sprawy zastrzeżone do kompetencji Rady Nadzorczej przepisami prawa, postanowieniami Statutu lub delegowane uchwałą Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie ze Statutem, Rada Nadzorcza powołuje komitet audytu („Komitet Audytu”), w którego skład wchodzi co najmniej 3 (trzech) jej członków, z których większość, w tym Przewodniczący Komitetu Audytu, powinno spełniać warunki niezależności w rozumieniu art. 129 ust. 3 ustawy dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach”), a jeden z nich powinien posiadać wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Ponadto, członkowie Komitetu Audytu powinni posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka, tj. branży podmiotów świadczących usługi związane z pobieraniem, preparatyką, bankowaniem oraz przeszczepianiem materiału biologicznego. Powyższe kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania z działalności skład Komitetu Audytu przedstawiał się następująco:

Organ	Funkcja	Imię i nazwisko
Komitet Audytu	Przewodnicząca Komitetu Audytu	Agnieszka Masłowska
	Członek Komitetu Audytu	Konrad Milterski
	Członek Komitetu Audytu	Witold Kaszuba

Pan Witold Kaszuba posiada wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka. Pani Agnieszka Masłowska i Pan Konrad Milterski posiadają dodatkowo wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych.

Pani Agnieszka Masłowska posiada wykształcenie wyższe. W 1995 roku ukończyła Akademię Ekonomiczną w Krakowie. Dodatkowo w roku 2003 została biegłym rewidentem oraz członkiem Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). W roku 2009 uzyskała tytuł MBA w Manchester Business School. Doświadczenie zawodowe zdobywała, kolejno pracując: (i) w latach 1996 – 2000 w Ernst & Young Audit (ii) w latach 2000 – 2005 w Ernst & Young Corporate Finance z siedzibą w Warszawie jako Manager (iii) w latach 2005 – 2009 jako dyrektor finansowy w British Sugar Overseas Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz w BSO Polska S.A. w Głinojecku, (iv) w latach 2009 – 2010 w Pfeifer & Langen Głinojeck S.A. z siedzibą w Głinojecku jako Dyrektor Finansowy, (v) od 2011 roku jako członek Zarządu w Harper Hygienics S.A. z siedzibą w Warszawie, (vi) na przełomie 2017 i 2018 roku jako Członek Zarządu w spółce PEKAES Sp. z o.o. gdzie odpowiadała za finanse i (vii) od 2019 roku jako Członek Zarządu Nextbike Polska S.A.. Spełnia kryteria niezależności członków rad nadzorczych w rozumieniu Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 jak również spełnia kryteria niezależności wynikające z art. 129 Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Pan Konrad Milterski posiada wykształcenie wyższe. W 1996 roku ukończył Akademię Ekonomiczną w Katowicach na Wydziale Ekonomii, kierunek Bankowość i Finanse. Dodatkowo w roku 2008 ukończył Advanced Management Program, IESE Business School na University of Navarra. Ponadto ukończył szereg kursów krajowych oraz zagranicznych z zakresu finansów, rachunkowości, zarządzania ryzykiem, marketingu oraz sprzedaży organizowanych dla pracowników ING Bank. Pan Konrad Milterski zdobywał wiedzę i doświadczenie, kolejno pracując: (i) w latach 1996-2013 w ING Bank Śląski S.A. w Katowicach na stanowiskach: członek projektu Management Development, członek zespołu ds. organizacji sieci sprzedaży korporacyjnej Banku, Dyrektor Departamentu Kredytów Zwiększonego Ryzyka, Dyrektor Centrum Klientów Strategicznych, (ii) w 2007 roku w Polskiej Grupie Energetycznej S.A., pełnił funkcję Członka Zarządu, (iii) w latach 2013–2017 był Prezesem Zarządu oraz Dyrektorem Zarządzającym spółki Ferrum S.A. Ponadto Pan Konrad Milterski pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej: Spółki Finansowej S.A., Katowickiego Holdingu Węglowego S.A., Ferrum S.A., ZKS Ferrum S.A. Był również członkiem Rady Nadzorczej Zakładów Koksowniczych w Zdzeszowicach Sp. z o.o. Obecnie jest Zastępcą Przewodniczącego Rady Nadzorczej Zagłębie S.A., członkiem Rady Nadzorczej Biomed Lublin S.A, członkiem Rady Nadzorczej Sygnity S.A. Ponadto od 2018 roku jest Przewodniczącym Rady Nadzorczej

spółki Nadwozia Partner S.A. Od stycznia 2019 roku jako członek Rady Nadzorczej Herkules SA, został oddelegowany na okres 3 miesięcy, od marca 2019, do pełnienia funkcji członka zarządu w tej spółce. Spełnia kryteria niezależności członków rad nadzorczych w rozumieniu Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 jak również spełnia kryteria niezależności wynikające z art. 129 Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Pan Witold Kaszuba ukończył Policealne Studium Zawodowe w Świdnicy w zaw. Technik elektromechanik. Doświadczenie zawodowe zdobywał, kolejno pracując: (i) w latach 1972-1981 jako pracownik przedsiębiorstw państwowych, (ii) w latach 1980 - 1984 prowadził działalność związkową jako współorganizator wolnych związków zawodowych NSZZ Solidarność w ZM Ursus, członek prezydium, (iii) w latach 1984 - 1986 współzałożyciel i członek Spółdzielni Pracy UNICUM, (iv) w latach 1995 - 2003 jako założyciel i Prezes zarządu Wola Info S.A. (obecnie Devoteam S.A. w upadłości), (v) w latach 2007-2009 jako doradca zarządu Wola Info S.A., (vi) w latach 2004-2014 jako Prezes Zarządu Nasza Willa sp. z o.o. (v) w latach 2005-2014 jako Prezes Zarządu Nasza Willa Inwestycje Sp. z o.o. (vi) od 2015 jako współzałożyciel i Prezes Zarządu Wola Net Sp. z o.o. Witold Kaszuba jest członkiem Rady Nadzorczej Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. od 2009 roku. Spełnia kryteria niezależności wynikające z art. 129 Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, przy czym Pan Witold Kaszuba nie spełnia kryteriów niezależności członków rad nadzorczych w rozumieniu Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016.

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- 1) monitorowanie:
 - a. procesu sprawozdawczości finansowej,
 - b. skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
 - c. wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego, o której mowa w ww. ustawie, wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- 2) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
- 3) informowanie Rady Nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego Spółki o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;
- 4) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Spółce;
- 5) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
- 6) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
- 7) przedstawianie radzie nadzorczej, rekomendacji dotyczącej wyboru firmy audytorskiej zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 5 i 6;
- 8) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego.

W 2019 roku Komitet Audytu odbył 5 posiedzeń, które miały na celu realizację powierzonych mu zadań, takich jak m.in. dokonywanie analiz sprawozdań finansowych Spółki, a także oceny systemu zarządzania ryzykiem oraz oceny skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

W Spółce funkcjonuje „Polityka wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A.”, która została

opracowana przez Komitet Audytu oraz przyjęta przez Komitet Audytu w drodze uchwały w dniu 7 września 2017 r. W/w polityka określa, że wyboru firmy audytorskiej dokonuje Rada Nadzorcza, na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu, który (poza przypadkiem odnowienia zlecenia badania) przedstawia Radzie Nadzorczej co najmniej dwie propozycje firm audytorskich wraz ze wskazaniem jednej z nich i uzasadnieniem swojego wyboru. Rekomendacja Komitetu Audytu musi być wolna od wpływów strony trzeciej. Do pozostałych założeń polityki należy określić: kryteriów weryfikacji firm audytorskich, a także czasu trwania współpracy z wybraną firmą audytorską.

Ponadto w dniu 7 września 2017 r. Komitet Audytu przyjął „Politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem obowiązująca w Polskim Banku Komórek Macierzystych S.A.” Głównym celem tej polityki jest wyeliminowanie zagrożenia braku niezależności w przypadku świadczenia przez biegłych rewidentów, firmy audytorskie lub członków ich sieci niektórych usług innych niż usługi badania ustawowego. Powyższe polityka wskazuje usługi zabronione niebędących czynnościami rewizji finansowej, jak też usługi dozwolone niebędące czynnościami rewizji finansowej, a także określa, że świadczenie dozwolonych usług niebędących czynnościami rewizji finansowej jest możliwe wyłącznie po uprzednim zatwierdzeniu przez Komitet Audytu. Polityka obowiązuje w Spółce oraz w Grupie Kapitałowej Spółki.

Zgodnie z obowiązującą od 7 września 2017 roku Procedurą wyboru firmy audytorskiej przez Spółkę- Spółka dokonała wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej dla raportów rocznych za 2019 oraz 2020 rok w dniu 26 czerwca 2019 roku tj. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w oparciu o rekomendacje Komitetu Audytu z dnia 19 czerwca 2019 r. wybierając spółkę PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej sprawozdań finansowych Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. oraz spółek z Grupy Kapitałowej PBKM S.A. za lata 2019-2020. Rekomendacja Komitetu Audytu dotycząca wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania spełniała obowiązujące warunki.

W 2019 roku Emitent zawarł z firmą audytorską umowę o świadczenie usług finansowych w zakresie weryfikacji wywiązania się spółki z kowenantów określonych w umowie kredytowej. Na świadczenie tych usług Emitent uzyskał zgodę Komitetu Audytu.

Rada Nadzorcza może powołać również inne komitety, w szczególności komitet nominacji i wynagrodzeń. Szczegółowe zadania oraz zasady powoływania i funkcjonowania poszczególnych komitetów, w tym Komitetu Audytu Rada Nadzorcza może określić w odrębnych regulaminach.

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Spółki

Poniżej zaprezentowano informację nt. wynagrodzenia poszczególnych członków Rady Nadzorczej Spółki w 2019 roku jak również świadczeń otrzymanych przez poszczególne osoby nadzorujące w 2019 roku. Członkowie Rady Nadzorczej będący jednocześnie członkami Komitetu Audytu otrzymują dodatkowe wynagrodzenia z tyt. pełnienia tej funkcji.

Imię i nazwisko	Wynagrodzenie [tys. zł]	Łączna wartość świadczeń * [tys. zł]
Michał Kowalczewski	72	-
Witold Kaszuba	56	-
Tomasz Modzelewski	54	-
Agnieszka Masłowska	59	-
Andrzej Jakubiak	54	-
Konrad Miterski	59	-
Nils Herzing	57	-

**Łączna wartość świadczeń obejmuje wynagrodzenia osiągnięte z umów o współpracy zawartych pomiędzy Spółką a członkiem Rady Nadzorczej oraz wypłaty dywidendy.*

W 2019 roku osoby nadzorujące nie otrzymywały od Emitenta wynagrodzenia w formie świadczeń dodatkowych.

W 2019 roku osoby nadzorujące nie otrzymywały wynagrodzenia oraz świadczeń od spółek zależnych od Emitenta.

6.7 Sposób działania i zasadnicze uprawnienia walnego zgromadzenia oraz opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Sposób działania oraz uprawnienia walnego zgromadzenia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia określony jest w Regulaminie Walnego Zgromadzenia Spółki.

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania określone są postanowieniami Kodeksu spółek handlowych oraz stosowanymi przez Spółkę zasadami Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016.

Walne zgromadzenie obraduje jako Zwyczajne lub Nadzwyczajne. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje się w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu spółek handlowych lub w Statucie, a także gdy podmioty lub organy uprawnione do zwołania Walnych Zgromadzeń uznają to za wskazane. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki z własnej inicjatywy, na wniosek Rady Nadzorczej lub na wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 1/20 część kapitału zakładowego.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie może zostać także zwołane przez Radę Nadzorczą w przypadku, gdy Zarząd nie zwoła Walnego Zgromadzenia w terminie określonym przez Kodeks spółek handlowych lub niniejszy Statut. Rada Nadzorcza jest uprawniona do samodzielnego zwoływania Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń, jeżeli uzna to za wskazane. Prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługuje także akcjonariuszom upoważnionym przez sąd rejestrowy zgodnie z art. 400 § 3 Kodeksu spółek handlowych. Powyższe nie uchybia wynikającym z przepisów prawa uprawnieniom do zwoływania Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń przez inne podmioty lub organy.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy w szczególności:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy (jednostkowego oraz skonsolidowanego) oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- 2) postanowienie dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- 3) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- 4) emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisja warrantów subskrypcyjnych, o których mowa w art. 453 § 2 Kodeksu spółek handlowych;

- 5) finansowanie nabycia lub objęcia własnych akcji w przypadku określonym w art. 345 Kodeksu spółek handlowych;
- 6) nabycie i objęcie własnych akcji w przypadkach, gdy wymagają uchwały walnego zgromadzenia przepisy art. 362-367 Kodeksu spółek handlowych;
- 7) podejmowanie uchwał o podziale zysku albo pokryciu strat;
- 8) połączenie, podział lub przekształcenie Spółki;
- 9) rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- 10) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego Spółki, z zastrzeżeniem uprawnień przysługujących w tym zakresie pozostałym organom Spółki;
- 11) ustalanie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej;
- 12) zmiana Statutu Spółki;
- 13) ubieganie się o dopuszczenie i wprowadzenie akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym; --
- 14) określanie dnia dywidendy;
- 15) określenie terminu wypłaty dywidendy;
- 16) zatwierdzanie Regulaminu Rady Nadzorczej Spółki oraz zmian w Regulaminie Rady Nadzorczej Spółki, uchylanie Regulaminu Rady Nadzorczej Spółki;
- 17) rozpatrywanie spraw wniesionych przez Radę Nadzorczą, Zarząd lub akcjonariuszy Spółki;
- 18) inne sprawy zastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia przepisami prawa, lub postanowieniami niniejszego Statutu.

Do nabycia lub zbycia nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości uchwała Walnego Zgromadzenia nie jest wymagana. Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Zgromadzeniu i nikt z obecnych nie wniósł sprzeciwu co do powzięcia uchwały. Walne Zgromadzenie jest ważne i może podejmować uchwały bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji, chyba że obowiązujące przepisy prawa lub Statut stanowi inaczej. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że obowiązujące przepisy prawa lub Statut stanowią inaczej.

O ile obowiązujące przepisy nie wymagają wyższej większości głosów, to do podjęcia uchwał w sprawach, o których mowa w ust. 13 pkt 5), 11) powyżej konieczna jest większość 65% (sześćdziesięciu pięciu procent) głosów. O ile obowiązujące przepisy nie wymagają wyższej większości głosów, to do podjęcia uchwał w sprawach, o których mowa w ust. 13 pkt 3), 4), 8), 9), 10) oraz 12) powyżej konieczna jest większość 75% (siedemdziesięciu pięciu procent) głosów, za wyjątkiem rozwiązania Spółki w przypadku, o którym mowa w art. 397 Kodeksu spółek handlowych.

Uprawnienia akcjonariuszy dotyczące walnych zgromadzeń

Zgodnie z art. 406¹ § 1 Kodeksu spółek handlowych prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki mają osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu).

Akcjonariusz może uczestniczyć w walnym zgromadzeniu Spółki oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Akcjonariuszowi lub akcjonariuszom spółki reprezentującym co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego przysługuje prawo żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad walnego zgromadzenia Spółki. Żądanie to, zawierające uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, powinno być złożone nie później, niż 21 dni przed wyznaczonym terminem zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze spółki reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem walnego zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad walnego zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Każdy akcjonariusz może podczas walnego zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad.

6.8 Polityka różnorodności w odniesieniu do organu zarządzającego i nadzorującego

Spółka wyjaśnia, że decyzja o składzie Rady Nadzorczej podejmowana jest przez akcjonariuszy na walnym zgromadzeniu, zaś Zarząd powoływany jest przez Radę Nadzorczą, co w konsekwencji oznacza, że decyzja co do ostatecznego składu osobowego organów leży wyłącznie w kompetencji określonych organów i podmiotów. Jednocześnie kryteriami stosowanymi w pierwszej kolejności przy kształtowaniu polityki zatrudnienia i wyboru członków organów Spółki oraz jej kluczowych menadżerów będą wiedza, doświadczenie i umiejętności, co w ocenie Emitenta pozwala dokonać wyboru kandydatów zapewniających możliwość realizacji strategii i rozwoju działalności oraz wypełnienia w sposób kompetentny i efektywny funkcji zarządzających i nadzorujących.

6.9 Opis zasad zmiany statutu

Organem uprawnionym do dokonania Statutu Spółki jest walne zgromadzenie, które podejmuje w tym zakresie uchwałę większością 75% głosów.

7 Pozostałe informacje

7.1 Postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 1 stycznia 2019 roku jak również na dzień sporządzenia niniejszego Raportu nie są prowadzone istotne postępowania dotyczące zobowiązań albo wiarygodności Spółki lub jednostki od niej zależnej.

7.2 Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, który dokonał badania sprawozdań finansowych za rok 2019 był PricewaterhouseCoopers Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (Audytor). Wybór Audytora został dokonany przez Radę Nadzorczą Spółki.

Dnia 2 sierpnia 2019 roku PBKM zawarł umowę o przeprowadzenie badania finansowego z PricewaterhouseCoopers Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k., wpisaną na listę podmiotów uprawnionych pod numerem ewidencyjnym 144 prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów. Umowa obejmuje badanie sprawozdań finansowych (jednostkowego i skonsolidowanego) za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2018 roku.

Ponadto w 2019 roku Emitent zawarł z firmą audytorską umowę o świadczenie usług finansowych w zakresie weryfikacji wywiązania się spółki z kowenantów określonych w umowie kredytowej.

Łączna kwota netto wynagrodzenia należnego lub wypłaconego z tytułu badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Polskiego Banku Komórek Macierzystych S.A. za rok 2019 wyniosła 265 tys. zł, zaś 280 tys. zł w analogicznym okresie. Natomiast kwota wynagrodzenia biegłego rewidenta za dodatkowe usługi w roku 2019 wyniosła 10 tys. zł.

7.3 Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Spółka ze względu na charakter prowadzonej działalności podlega przepisom Prawa ochrony środowiska, Ustawy o odpadach oraz innym przepisom w zakresie ochrony środowiska.

Emitent corocznie wypełnia obowiązki związane z wprowadzaniem zanieczyszczeń do środowiska oraz uiszcza w tym zakresie stosowne opłaty, przy czym opłaty te nie są istotne z punktu widzenia uzyskiwanych wyników finansowych.

W toku prowadzonej działalności Emitent wytwarza odpady medyczne, która są przekazywane przez ich odbiorcę do instalacji termicznego przekształcenia odpadów.

Zdaniem Spółki kwestie środowiskowe nie mają istotnego znaczenia dla działalności Grupy i jej sytuacji finansowej, jak również nie mają istotnego wpływu na wykorzystywanie przez nią rzeczowych aktywów trwałych ani nie wywierają istotnego wpływu na środowisko. W związku z prowadzoną działalnością operacyjną

w dotychczasowej działalności nie wystąpiły okoliczności skutkujące pojawieniem się po stronie spółek z Grupy PBKM istotnych zobowiązań oraz odszkodowań związanych z ochroną środowiska naturalnego.

7.4 Informacja o zatrudnieniu

W poniższej tabeli zaprezentowano zatrudnienie w etatach w Grupie wg stanu na koniec 2019 oraz 2018 roku.

Zatrudnienie [etaty]	2019	2018
Razem	557	430

Poza pracownikami etatowymi Grupa współpracuje z osobami prowadzącymi własną działalność gospodarczą.

7.5 Informacje o wszelkich zobowiązaniach wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz o zobowiązaniach zaciągniętych w związku z tymi emeryturami, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii organu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania zarówno Jednostka Dominująca jak i Grupa nie posiadała takich zobowiązań.

7.6 Informacje na temat działalności sponsoringowej

Jednostka Dominująca jak i spółki Grupy w omawianym okresie prowadziły działalność sponsoringową na poziomie lokalnym, głównie poprzez prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych mających na celu zwiększenie świadomości idei bankowania krwi pępowinowej wśród lekarzy i położnych oraz przyszłych rodziców.

Przez działalność sponsoringową Grupa rozumie transparentne działania zmierzające do uzyskania obopólnych korzyści przez sponsora oraz podmiot sponsorowany. Podmiot sponsorowany, w zamian za realizację ustalonych świadczeń promocyjnych lub reklamowych na rzecz Grupy Polskiego Banku Komórek Macierzystych, których celem jest kreowanie pozytywnego wizerunku Grupy, pozycjonowanie i prezentowanie logo Grupy lub innych znaków towarowych wykorzystywanych w Spółce, otrzymuje wsparcie finansowe, przeznaczone na pokrycie kosztów całości lub określonego zakresu prac związanych z organizacją i realizacją sponsorowanego projektu. Współpraca z podmiotem sponsorowanym jest zwyczajowo realizowana w oparciu o umowę, która precyzuje zakres współdziałania w ramach sponsorowanego przedsięwzięcia oraz szczegółowe prawa i obowiązki stron.